

Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium

3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 13.

OM: 029265

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Jóváhagyva: 2024. június 28-án.

Hatályos: 2024. szeptember 1-jétől.

Tartalom

1.	Bevezetés.....	6
1.1.	Igazgatói előszó.....	6
2.	Nevelési program	7
2.1.	A gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
2.1.1.	Alapelveink	7
2.1.2.	Céljaink	8
2.1.3.	Feladatok, eszközök, eljárások.....	8
2.2.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
2.2.1.	A tanítás-tanulás területei.....	11
2.2.2.	Fejlesztési területek	12
2.2.3.	Kulcskompetenciák fejlesztése	14
2.3.	A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	21
2.3.1.	Az egészségfejlesztés kiemelt feladatai	21
2.3.2.	A környezeti nevelés kiemelt feladatai	22
2.3.3.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	22
2.4.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	24
2.4.1.	A közösségfejlesztés területei	24
2.4.2.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	25
2.4.3.	A közösségfejlesztés színterei.....	25
2.5.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	30
2.5.1.	A pedagógus kötelességei	30
2.5.2.	A szaktárgy tanításával kapcsolatos feladatok	32
2.5.3.	Egyéb feladatok.....	32
2.5.4.	Az osztályfőnökök feladatai.....	33
2.5.5.	Az osztályfőnöki munka tartalma	34
2.5.6.	Az osztályfőnöki órák témái	35
2.6.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	36
2.6.1.	Tehetséggondozás	36
2.6.2.	Hátránykompenzáció.....	40

2.6.3.	Ifjúságvédelem	43
2.7.	A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	45
2.7.1.	A tanulók közösségei	45
2.7.2.	Diákönkormányzat	45
2.8.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	46
2.8.1.	A szülőkkel való kapcsolattartás formái	46
2.8.2.	A tanulókkal való kapcsolattartás formái	47
2.8.3.	A pedagógusok kapcsolattartási formái	48
2.8.4.	Az intézmény partnerei	49
2.9.	A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei ...	50
2.9.1.	A tanulmányok alatti vizsgák típusai	50
2.9.2.	A tanulmányok alatti vizsgák követelményei	51
2.9.3.	Az egyes tantárgyak vizsgakövetelményei	52
2.10.	A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai	54
2.10.1.	Képzéseink felvételi követelményei.....	54
2.10.2.	A szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	55
2.10.3.	A tanulók rangsorolása azonos összesített eredmény esetén	56
2.10.4.	A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóakra vonatkozó értékelési szabályok.....	57
2.10.5.	A tanulók átvétele és a képzések átjárhatósága.....	57
2.11.	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	57
3.	Helyi tanterv.....	59
3.1.	A választott kerettanterv megnevezése	59
3.1.1.	A kifutó kerettantervek megnevezése	59
3.2.	A helyi tanterv kialakításának alapelvei.....	59
3.3.	A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama	60
3.3.1.	Hat évfolyamos gimnázium	61
3.3.2.	4 évfolyamos gimnázium	62
3.3.3.	Matematika tagozat	63
3.3.4.	Digitális kultúra tagozat	64
3.3.5.	Idegen nyelvi tagozat	65

3.3.6.	Kifutó órahálók	66
3.4.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	68
3.5.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	69
3.6.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	69
3.6.1.	A tanulók tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérése	70
3.7.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai	70
3.7.1.	Választható tantárgyak	70
3.7.2.	Választható foglalkozások.....	71
3.7.3.	A pedagógusválasztás szabályai.....	71
3.8.	Az érettségi felkészítésre és az érettségi vizsgákra vonatkozó szabályok	72
3.8.1.	Jelentkezés érettségi vizsgára	72
3.8.2.	Az érettségi vizsga fajtái	72
3.8.3.	A választható érettségire felkészítő foglalkozások	72
3.8.4.	Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	72
3.8.5.	A középszintű érettségi vizsga témakörei	73
3.9.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, az ismeretek számonkérésének rendje.....	73
3.9.1.	Az ellenőrzés és értékelés alapelvei	73
3.9.2.	Az értékelés számszerűsítése	73
3.9.3.	Az értékelés formái és követelményei	74
3.9.4.	Belső vizsgarendszer	76
3.9.5.	A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése, jutalmazásának elvei ..	76
3.10.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	79
3.11.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	80
3.11.1.	Digitális kultúra.....	80
3.11.2.	Idegen nyelv	80
3.11.3.	Magyar nyelv.....	80
3.11.4.	Matematika.....	80
3.11.5.	Egyéb foglalkozások	80
3.12.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	81

3.12.1.	Az egészségnevelési és a környezeti nevelés színterei és stratégiái	81
3.12.2.	Az egészségnevelési és a környezeti nevelést segítő szereplők és feladataik ..	82
3.12.3.	Az egészségnevelési program nyomon követése, értékelése	83
3.13.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	83
4.	Legitimáció.....	84
4.1.	Jogszabályi háttér	84
4.2.	Hatályosság	84
4.3.	A felülvizsgálat módja, ideje.....	84
4.4.	Hozzájárás, nyilvánosságra hozatal	85
4.5.	Legitimációs nyilatkozatok	85
4.5.1.	A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata	85
4.5.2.	A diákönkormányzat véleményezési nyilatkozata	85
4.5.1.	A szülői szervezet véleményezési nyilatkozata	85
4.5.1.	Az intézményi tanács véleményezési nyilatkozata	85
4.5.2.	Az igazgató jóváhagyó nyilatkozata	86
4.5.3.	A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata	86
5.	Függelékek	87
5.1.	Szakmai alapidokumentum	87
5.2.	Kollégiumi pedagógiai program.....	89
6.	Mellékletek.....	136
1.	Helyi tanterv tananyagtartalmi	
2.	Intézményi digitális fejlesztési terv (Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17)	

1. Bevezetés

„Minden nevelésnek, vagy helyesebben mondva, gyermekoktatásnak feladata nemcsak az, hogy a nevendék egy bizonyos számú kész ismereteket nyerjen, hanem inkább az, hogy ismeretek szerzésére képessé tétessék, hogy tehetségei műveltsenek ki.”

Eötvös József

1.1. Igazgatói előszó

Az 1963 óta működő, jelenlegi nevén Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium a hagyomány- és értéktisztelet átadásával, a komplex tanulói személyiségfejlesztés jegyében neveli és oktatja az ifjúságot.

Intézményünk sok átszervezés után tiszta profilú gimnáziummá vált, és jelenleg állami fenntartásban működik. A folyamatos változási kényszer mellett – miközben megfeleltünk a jogszabályi előírásoknak, valamint a fenntartói elvárásoknak és célkitűzéseknek – törekedtünk arra, hogy megőrizzük azokat az értékeket, amelyeket intézményünk a több mint fél évszázados működése során kialakított, képviselt, és amelyeket a magyar közoktatás-köznevelés kétségkívül magában hordoz ma is.

Hisszük, hogy csak közös munkával (tanár – diák – szülő) és támogató háttérrel érhetünk el kitűzött célunkhoz, amely nem más, mint az erkölcsi értékeket tisztelő és elfogadó, tájékozott, gazdag elméleti és gyakorlati ismerettel rendelkező, így az érettségi és a felvételi követelményeit teljesítő, egyénileg sikeres, a közösség szempontjából pedig értékes, társadalmi szerepeit ismerő és vállaló állampolgár nevelése.

Ehhez jelenleg a hat évfolyamos gimnáziumi osztályunkat és négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban az általános tantervű mellett az emelt matematika vagy emelt digitális kultúra (reál tagozat), az emelt angol (idegen nyelvi tagozat) képzéseket indítjuk. Az oktatási és képzési sokszínűséget a társadalmi elvárás – a tisztaújvárosi szülők, gyermekek igényei – és az európai fejlődéssel való lépéstartás szükségyszerűsége diktálja.

Azt gondoljuk, hogy iskolánk olyan alkotó emberi és szellemi környezet, amely alkalmas és képes is lesz a folyamatos megújulásra. Hiszünk abban, hogy olyan arculattal rendelkező gimnáziumot tudunk működtetni, amely teljesíteni tudja a mindenkori „megrendelők”, a partnerek igényeit, ugyanakkor színes, differenciált tevékenységi rendszerével a személyiséget tisztelő, azzal együttműködő, pedagógiai módszereiben és programjában mindig megújuló korszerű iskola lesz.

Szaniszló László
igazgató

2. Nevelési program

„Minden nemzetben nagy erő szendereg, de szendereg csak, és a pallérozás serkenti fel.”

Eötvös József

2.1. A gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Alapelveink

Legfontosabb alapelvünk:

- Az iskola elégítse ki az iskolahasználók jogos igényeit.

Gimnáziumunkat Dél-Borsod egyik legjobb gimnáziumának tartják. Ezt támasztják alá a 2009-ben elnyert „Kiváló Érettségizető Vizsgahely” és a 2018-ban kapott „Akkreditált Kiváló Tehetségpont” címek.

Hozzánk elsősorban azok a gyerekek jelentkeznek, akik már általános iskolásként tudják, hogy főiskolán, egyetemen szeretnének továbbtanulni. Így természetes szülői és tanulói elvárás az iskola felé, hogy az minél jobb és korszerűbb tudást adjon, és a lehető legnagyobb esélyt biztosítsa a felsőoktatási intézményekbe történő sikeres felvételihez.

Fontos, hogy a tanuló elsősorban az iskolában szerezzze meg a felsőfokú tanulmányaihoz megfelelő tudást.

További alapelveink:

- Minden tanulónak biztosítjuk a tanuláshoz való jogát, az eredményes és nyugodt tanulás feltételeit.
- A pedagógus egységes elvek alapján, az erre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően felelősséggel, önállóan és módszereinek szabad megválasztásával, a tanulók érdekében végezze nevelő-oktató munkáját.
- A pedagógus és a növendék a tanítás-tanulás folyamatában egyenrangú felek, ugyanakkor a pedagógusnak vezető szerepe van:
 - a pedagógiai légkör kialakításában,
 - a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában,
 - a tanulók tevékenységének megszervezésében,
 - a tanuló személyiségének fejlesztésében,
 - a tanulók közösségeinek kialakulásában, formálásában.
- Az oktató-nevelő munkában fontos szempont a tanulók testi, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének összhangját biztosítani.
- A pedagógus saját megnyilvánulásain, cselekedetein keresztül erősítse az egészséges értékrend és erkölcsös magatartás kialakítását.
- A tanulók életkori és egyéni sajátosságait mindenkor figyelembe kell venni.
- A pedagógus saját világnézete és értékrendje alapján, – de annak elfogadására nem kényszerítve diákjait – végezze feladatait.
- Fontos az igényes, határozott, konkrét követelmények támasztása a tanulókkal szemben.
- A tanulókat ösztönözni kell az iskolai közösségekben való aktív közreműködésre, segíteni kell önkormányzó képességük kibontakozását.

- Segítenünk kell a tanulót, hogy kibontakozhasson önállósága, kezdeményezőkézsége, kreativitása.

2.1.2. Céljaink

Pedagógiai tevékenységünk célja olyan szellemi és erkölcsi készségek, képességek kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában életüket tartalmasan, sikeresen tudják élni, valamint hogy alkotó módon tudjanak megfelelni a XXI. század elvárásainak, és társas kapcsolataikban kiegyensúlyozott, humánus emberek legyenek.

Ennek érdekében célunk, hogy

- diákjaink az Európai Unió elvárásainak megfelelően, idegen nyelveket beszélő, kreatív, jó szakmai alapokkal rendelkező felnőttekké váljanak,
- képessé tegyük őket információk szerzésére, feldolgozására és az információs világban való eligazodásra,
- felkészítsük tanulóinkat az „élethosszig tartó tanulás” -ra,
- követelményeinkkel ösztönözzük a tanulókat tudásra épülő, önálló vélemény kialakítására,
- a tanulókat összefüggésekben és rendszerekben való gondolkodásra tanítsuk,
- alakítsuk az erkölcsi felelősséget önmagukért, a közösségért,
- az iskolai tevékenységben érvényesüljenek olyan normák, mint
 - mások megbecsülése,
 - tolerancia,
 - saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség.

2.1.3. Feladatok, eszközök, eljárások

Iskolánk főleg Tiszaújváros területéről, Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli és Hajdú-Bihar megye északi térségéből fogad tanulókat.

Tanulóink többsége az átlagosnál jobb szociokulturális háttérrel rendelkező családokból érkezik, ahol a szülők elvárásai hangsúlyozottan magasak tanulmányi téren. A hagyományos értelemben vett hátrányos családi háttér szerencsére csak kevés tanuló esetében jellemző, így az ebből fakadó problémákkal tömegesen nem kell megküzdenuk. Viszont a diákoknak, a szülők esetenként túlzott mértékű elvárásaiból adódó gondjaikkal gyakrabban találkozunk.

Mindennek következtében kiemelt pedagógiai feladataink, törekvéseink:

- A tanulók minél jobb teljesítményre való motiválása (rendszeres tanulás, kulturális, sport- és tanulmányi versenyek, OKTV, nyelvvizsgák).
- A sokoldalú tevékenység lehetőségeinek biztosítása (sportkör, énekkar, diákszínpad, szakkörök, könyvtár- és internethasználat, a DÖK pedagógiai feladata a közéletiségre történő felkészítés).
- A vallási és világnézeti semlegesség jegyében történő oktatás biztosítása. Az irodalmi, történelmi, művészeti tananyagok feldolgozása során a vallások erkölcsi és művelődéstörténeti tartalmának tárgyszerű és elfogulatlan ismertetése.
- Az általános emberi értékek kialakítása, továbbfejlesztése:
 - Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása (tanórákon, egészség és környezetvédelmi versenyeken való indulás).

- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az egészségvédelem: az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése (etika- és testnevelésórák, diáksportkör, az ifjúságvédelmi felelős és a rendőrség által szervezett előadások, foglalkozások, a DÖK rendezvényei, az iskolapszichológus, iskolaorvos és védőnő preventív munkája).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására (folyamatos visszajelzéseket adunk a diákoknak a teljesítményükről, etikaórákon felvetett témák megbeszélése, színházi előadások és kiállítások látogatása, művészfilmek megtekintése, az iskolapszichológus által szervezett beszélgetések, tréningek).
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség (etikaórák témái során, a tanár-diák kapcsolatban, az osztályközösségen belül és a DÖK rendezvényein beszélgetések, vetélkedők közben).
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete (az etikaórákon történő beszélgetések, az iskolai ünnepségeken való közös részvétel – csibeavató, szalagavató, ballagás –, az irodalmi tananyagok feldolgozása során történő beszélgetések).
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre (magyar-, idegen nyelvi és osztályfőnöki órák, osztálykirándulások, a DÖK rendezvényei, az ifjúságvédelmi felelős által szervezett tréningek, az etikaórák témáinak közös és egyéni feldolgozása).
- Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint személyes példamutatással is alátámasztani az „élethosszig tartó tanulás” fontosságát (tanulmányi és sportversenyeken való részvétel, a tanítási órákon a szóbeli és írásbeli munkák rendszeres közös értékelése).
- A szülőföld megismerésének igénye, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet (történelem-, földrajz-, irodalom és nyelvtan-, etika-, osztályfőnöki és táncórák tananyag-feldolgozása, és az iskolai megemlékezések, ünnepségek során).
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása (tanítási órákon, cserekapcsolatok során).
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre.

Törekvés a demokrácia érvényesítésére (vendégelőadók jogi előadásai, tanítási órák, DÖK-ben való aktív részvétel).

- Az iskola hagyományainak tisztelete.
- A nemzeti és európai identitástudat kialakítása:
 - idegen nyelvek és kultúrák megismerése.

Az iskolánkban folyó oktató és nevelő munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a pedagógiai program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Ezek két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek alkalmazása során a pedagógus közvetlen, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra.
- Közvetett (indirekt) módszerek esetén a nevelő hatás áttételes, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Gimnáziumunk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett módszerek, eljárások:

	<i>Közvetlen módszerek</i>	<i>Közvetett módszerek</i>
<i>Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek</i>	- követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés	- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - hagyományok kialakítása - követelés - ellenőrzés - ösztönzés
<i>Magatartási modellek bemutatása, közvetítése</i>	- elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a pedagógus személyes példamutatása	- a pedagógus részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
<i>Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)</i>	- magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája	- felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk továbbtanuló végzős diákjainak legalább kilencven százaléka bejut az általa választott intézménybe. Ehhez szükséges további sikerkritériumok, hogy tanulóink:

- Minden tantárgyból megfeleljenek a középfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek – de ne a minimális követelmények teljesítése, hanem az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten feleljenek meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.
- Rendelkezzenek olyan bővíthető, biztos ismeretekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a felsőoktatási intézmények által támasztott követelményeknek is sikeresen eleget tegyenek és a munkaerőpiacon jó eséllyel indulhassanak a választott pályájukon.
- Ismerjék meg és fogadják el az élethosszig tartó tanulás szükségességét.
- Ismerjék és jól alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az interperszonális kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- Határozott elképzelésekkel rendelkezzenek a saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.

2.2.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő-oktató munkájának kiemelt feladata a személyiség komplex fejlesztése.

A nevelés pedagógiai alapfunkciója a személyiségfejlődés segítése, amely magában foglalja az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához és másokhoz való viszonyának fejlesztését is. Az egészséges személyiség képes a konstruktív életvezetésre, reális önértékeléssel rendelkezik, ismeri önnön értékeit, de korlátait is, képes tudásának kamatoztatására, de igyekszik nem mások rovására cselekedni.

A gimnáziumban tanuló diákok életkoránál fogva ez az iskolatípus a legalkalmasabb arra, hogy az oktatás-nevelés folyamata során célul tűzze ki a személyiség fejlesztését, kibontakozásának lehetőségét is.

2.2.1. A tanítás-tanulás területei

A nevelőtestület az iskolavezetés és a munkaközösség-vezetők irányításával közösen határozza meg az iskolánkban folyó tanulás tartalmi, formai és szervezeti egységeit.

Pedagógiai programunkban rögzítjük a jelenleg optimálisnak tartott tanulási tendenciákat, amit szükség esetén, a lehetséges keretek között módosítunk.

Iskolánk pedagógiai munkájában a legfontosabb a tanítás-tanulás tevékenysége, melynek középpontjában a motiváló tényezők állnak.

Intézményünk alapvető célja, hogy a tanítás-tanulás folyamata:

- teremtsen szilárd alapokat, a tanulókat tegye
 - nyitottá, fogékonnyá az értékek befogadására,
 - kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában;
- minden irányú tevékenységét a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás, a differenciáltság és a kulcskompetenciák fejlesztése hassa át.

2.2.2. Fejlesztési területek

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

2.2.2.1. *Az erkölcsi nevelés*

Alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. A gimnáziumi közösség élete, tanáraink példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

2.2.2.2. *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés*

Tanulóink megismerik nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve megismerik történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódnak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

2.2.2.3. *Állampolgárságra, demokráciára nevelés*

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Intézményünk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló, mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárásaink.

2.2.2.4. *Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése*

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Gimnáziumunkban

elősegítjük a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzásegítjük, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Támogatjuk, hogy tudatosuljon bennük, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.

2.2.2.5. *A családi életre nevelés*

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Kitüntetett feladatunk a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

2.2.2.6. *A testi és lelki egészségre nevelés*

Az egészséges életmódra nevelés keretében ösztönözzük a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiváljuk és segítjük a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

2.2.2.7. *Felelősségvállalás másokért, önkéntesség*

Célul tűztük ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

2.2.2.8. *Fenntarthatóság, környezettudatosság*

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Célunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

2.2.2.9. *Pályaorientáció*

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő

foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejlesztjük bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

2.2.2.10. *Gazdasági és pénzügyi nevelés*

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Célunk, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében biztosítjuk a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

2.2.2.11. *Médiatudatosságra nevelés*

Célunk, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. Tanulóink megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

2.2.2.12. *A tanulás tanítása*

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Ennek során meg kell tanítania például, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen részeként törekszünk a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelésére és értékeljük a tudás minőségét.

2.2.3. Kulcskompetenciák fejlesztése

A személyes boldoguláshoz, az állampolgári léthez minden egyénnek szüksége van tanulási területeken átívelő általános kompetenciára, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát

egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához.

2.2.3.1. *A tanulás kompetenciái*

Fogalommeghatározás

A tanulás elsajátítása az a képesség, amellyel az egyén a tanulásra törekszik és azzal foglalkozik, megszervezi saját tanulását, beleértve az idővel és információval való hatékony gazdálkodást is mind az egyéni, mind a csoportos tanulás során. Ez a kompetencia magában foglalja az egyén tanulási folyamatának és szükségleteinek ismeretét, az elérhető lehetőségek felismerését és az akadályok megszüntetésének képességét az eredményes tanulás érdekében. Ez a kompetencia az új tudás és készségek megszerzését, feldolgozását és asszimilálását, továbbá útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A tanulás elsajátítása rávezeti a tanulót, hogy az előzetesen tanultakra és élettapasztalatára építsen annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában tudja használni és alkalmazni: otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A motiváció és a magabiztosság elengedhetetlen az egyén kompetenciái tekintetében.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

Míg a tanulás az egyes munka- vagy karrierbeli célok felé mutat, az egyénnek ismernie kell a szükséges kompetenciákat, ismereteket, készségeket és képesítéseket. Mindenesetre, a tanulás elsajátítása megköveteli az egyéntől, hogy ismerje és értse a számára előnyös tanulási stratégiákat, készségei és szakképesítése erős és gyenge pontjait, valamint hogy képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket és útmutatást és/vagy támogatást.

A tanulás elsajátításának készsége először is megköveteli az olyan alapvető készségek elsajátítását, mint az írás, az olvasás, a számolás és az IKT készségek, amelyekre a további tanuláshoz van szükség. Ezen készségekre építve az egyénnek képesnek kell lennie az új tudás és készség elérésére, megszerzésére, feldolgozására és asszimilálására. Ez az egyén tanulási, karrier- és munkabeli mintáinak hatékony kezelését követeli meg, és különösen azt a képességet, hogy rendületlenül kitartson a tanulás mellett, hogy huzamosabb időn keresztül tudja figyelmét összpontosítani, valamint hogy kritikusan mérlegelje a tanulás szándékát és célját. Az egyénnek tudnia kell időt szánni az önálló és önfegyelemmel folytatott tanulásra, de a tanulási folyamat részeként képesnek kell lennie a másokkal végzett munkára is – élvezve a heterogén csoport előnyeit –, és tudnia kell megosztani másokkal, amit megtanult. Az egyénnek képesnek kell lennie saját tanulásának megszervezésére, munkájának értékelésére, valamint tanács, információ és támogatás kérésére, ha szükséges.

A pozitív attitűd magában foglalja azt a motivációt és magabiztosságot, amely az egész életen át ösztönöz és sikerre visz a tanulás terén. A problémamegoldó attitűd egyaránt támogatja a tanulást és az egyén azon képességét, hogy akadályokat szüntessen meg és változásokat kezeljen. Annak vágya, hogy az előzetesen tanultakat és az élettapasztalatokat alkalmazzuk, valamint a tanulás lehetőségének keresésére és a tanulásnak az élet minden területén való alkalmazására irányuló kíváncsiság a pozitív attitűd elengedhetetlen eleme.

2.2.3.2. *A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)*

2.2.3.2.1. *Anyanyelvi kompetenciák*

Fogalommeghatározás

Az anyanyelven folytatott kommunikáció annak képessége, hogy az egyén koncepciókat, gondolatokat, érzéseket, tényeket és véleményeket tud kifejezni és értelmezni szóban és írásban egyaránt (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképeség), valamint hogy nyelvileg helyes és kreatív módon kapcsolódik be a társadalmi és kulturális tevékenységek teljes körébe; az oktatásba és képzésbe, a munkába, a családi életbe és a szabadidős tevékenységekbe.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

A kommunikációs kompetencia az anyanyelv elsajátításából következik, ami természeténél fogva kapcsolódik az egyén azon kognitív képességének fejlődéséhez, hogy a világot értelmezi és másokhoz viszonyul. Az anyanyelven folytatott kommunikáció megköveteli az egyéntől, hogy rendelkezzen a szókinész, a funkcionális nyelvtan és a nyelvi funkciók ismeretével. Ez magában foglalja a verbális kapcsolattartás fő típusait, az irodalmi és nem irodalmi stílusok körét, a különféle nyelvi stílusok és regiszterek fő sajátosságait, és a nyelv és a kommunikáció változását különféle helyzetekben.

Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy mind szóban, mind írásban kommunikálni tudjon különféle kommunikációs helyzetekben, és hogy figyelemmel kísérje és a helyzet követelményeihez igazítsa kommunikációját. Ez a kompetencia magában foglalja tovább azt, hogy az egyén különféle típusú szövegeket meg tud különböztetni és fel tud használni, információt tud keresni, összegyűjteni és feldolgozni, segédeszközöket alkalmazni, szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon, meggyőzően tudja megfogalmazni és kifejezni.

Az anyanyelven folytatott kommunikáció irányában megnyilvánuló pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való hajlamot, az esztétikai minőség tisztelését és az erre irányuló törekvést, valamint a másokkal fennálló kapcsolat iránti érdeklődést. Ehhez szükséges a nyelv másokra gyakorolt hatásának tudatosítása és a nyelv pozitív és társadalmilag felelős módon való értéke és használata.

2.2.3.2.2. *Idegen nyelvi kompetenciák*

Fogalommeghatározás

Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció az anyanyelven folytatott kommunikáció túlnyomó részben azonos készségeivel jellemezhető: a koncepciók, a gondolatok, érzések tények és vélemények megértésének, kifejezésének és értelmezésének szóban és írásban történő képességén alapul (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképeség) a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – az oktatásban és a képzésben, a munkában, a családi életben és szabadidős tevékenységek során – az egyén kíváncsainak és szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció továbbá olyan készségeket igényel, mint például a közvetítés és az interkulturális megértés. Az egyén nyelvtudásának szintje változó lehet a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképeség), az eltérő nyelvek és az egyén társadalmi és kulturális háttere, környezete és igényei és/vagy érdeklődése tekintetében.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

Az idegen nyelvek ismerete a szókincs és a funkcionális nyelvtan ismeretét, valamint a verbális kapcsolat és a nyelv szintjeinek fő típusaira való rálátást követeli meg. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonzatának és változatosságának ismerete.

Az idegen nyelven folytatott kommunikációhoz elengedhetetlen készségek magukban foglalják a szóbeli üzenetek megértésének, a beszélgetések kezdeményezésének, folytatásának és lezárásának, valamint az egyén igényeinek megfelelő szövegek olvasásának, megértésének és előállításának képességét. Az egyénnek továbbá képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára, és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretek között történő tanulására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletét, és a nyelvek és az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

2.2.3.3. *A digitális kompetenciák*

Fogalommeghatározás

A digitális kompetencia magában foglalja az információs társadalmi technológiák (IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a szabadidő és a kommunikáció terén. Ez az IKT terén meglévő alapvető készségeken alapul: számítógép használata információ visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje céljából, valamint a kommunikáció és az együttműködő hálózatokban való részvétel céljából az interneten keresztül.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

A digitális kompetencia megköveteli a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek alapos értését és ismeretét a mindennapokban: személyes és társadalmi életünkben és a munkában. Magában foglalja a fő számítógépes alkalmazásokat, mint például a szövegszerkesztést, adattáblázatokat, adatbázisokat, információtárolást és -kezelést, valamint az internet által kínált lehetőségek és esetleges veszélyek megértését és az elektronikus média útján történő kommunikációt (e-mail, hálózati eszközök) a munka, a szabadidő, az információ megosztása és az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és kutatás számára. Az egyénnek továbbá értenie kell, hogyan támogathatja az IST a kreativitást és innovációt, és tudatában kell lennie az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körülötte problémáknak és az IST interaktív használatához tartozó jogi és etikai elveknek.

A szükséges készségek magukban foglalják: az információ megkeresésének, összegyűjtésének és feldolgozásának képességét és kritikus és szisztematikus alkalmazását, értékelve a fontosságát és megkülönböztetve a valót a virtuálistól a kapcsolatok felismerése során. Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy eszközöket tudjon alkalmazni komplex információ előállítására, bemutatására és megértésére, és képesnek kell lennie az internetalapú szolgáltatások elérésére, a velük való kutatásra és használatukra. Az egyénnek képesnek kell továbbá lennie az IST alkalmazására a kritikus gondolkodás, kreativitás és innováció támogatása érdekében.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöt követel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata tekintetében. Ezt a kompetenciát támogatja továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel iránti érdeklődés.

2.2.3.4. *A matematikai, gondolkodási kompetenciák*

Fogalommeghatározás

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége a mindennapok problémáinak megoldása érdekében. A magabiztos számolni tudásra alapozva a hangsúly a folyamaton és a tevékenységen, valamint a tudáson van. A matematikai kompetencia, különböző szinteken magában foglalja a matematikai gondolkodásmód alkalmazásának képességét és az erre irányuló hajlamot (logikus és térbeli gondolkodás), valamint az ilyen jellegű megjelenítést (képletek, modellek, szerkezetek, grafikonok, táblázatok).

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

A matematika terén szükséges ismeret magában foglalja a számok, a mértékek és szerkezetek, az alapműveletek és az alapvető matematikai megjelenítési formák alapos ismeretét, a matematikai fogalmak és koncepciók és azon kérdések létének ismeretét, amelyekre a matematika válasszal szolgálhat.

Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat a mindennapok során, otthon és a munkahelyen, valamint hogy követni és értékelni tudja az érvek láncolatát. Az egyénnek képesnek kell lennie arra, hogy matematikai úton indokoljon, megértse a matematikai bizonyítást és a matematika nyelvén kommunikáljon, valamint hogy megfelelő segédeszközöket alkalmazzon.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok okát és azok érvényességét keressük.

2.2.3.5. *A személyes és társas kapcsolati kompetenciák*

Fogalommeghatározás

Ezek magukban foglalják a személyi, interperszonális és interkulturális kompetenciákat és meghatározzák a viselkedés minden olyan formáját, amely arra teszi képessé az egyént, hogy hatékony és építő módon vegyen részt a társadalmi és szakmai életben, különösen az egyre sokfélebb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat tudjon megoldani. Az állampolgári kompetencia felvértezi az egyént, hogy teljes körben részt tudjon venni a közügyekben, alapozva a társadalmi és politikai koncepciókról és struktúrákról meglévő tudására, és arra az elkötelezettségre, hogy aktívan és demokratikus módon vegyen mindezekben részt.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

A szociális kompetencia kapcsolódik az egyéni és társadalmi jólléthez, és megköveteli annak megértését, ahogyan az egyén saját ideális fizikai és mentális egészségét biztosítani tudja, ideértve ennek a maga és családja, illetve közvetlen társadalmi környezete számára szolgáló forrásként való felismerését, valamint annak ismeretét, ahogyan az egészséges életvitel mindehhez hozzá tud járulni. A sikeres interperszonális és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a viselkedési szabályok és a különféle társadalmakban és környezetben általánosan elfogadott magatartás megértése (pl.: a munkahelyen). Az is ugyanennyire fontos, hogy tudatában legyünk az egyénnel, csoporttal, munkaszervezettel, nemek közti egyenlőséggel és megkülönböztetésmentességgel, társadalommal és kultúrával kapcsolatos alapvető koncepcióknak. Elengedhetetlen az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-

gazdasági dimenzióinak, valamint annak megértése, ahogyan a nemzeti kulturális identitás kölcsönhatásba lép az európai identitással.

E kompetencia alapkészsége magában foglalja azt a képességet, hogy építő módon tudunk kommunikálni különféle környezetekben, toleranciát tudunk mutatni, különféle nézőpontokat tudunk kifejezni és megérteni, bizalmat keltő módon tudunk tárgyalni és képesek vagyunk az együttérzésre. Az egyénnek képesnek kell lennie kezelni a stresszt és a frusztrációt, és építő módon kell ezeket kifejezésre juttatnia, továbbá különbséget kell tudnia tenni a személyes és a szakmai szféra között.

A kompetencia az együttműködés, a magabiztosság és az integritás attitűdjén alapul. Az egyénnek érdeklődnie kell a társadalmi-gazdasági fejlemények és az interkulturális kommunikáció iránt, valamint értékelnie kell a sokféleséget és tisztelnie kell másokat, valamint felkészültnek kell lennie az előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra egyaránt.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az igazságosság, az egyenlőség, az állampolgárság és a polgári jogok fogalmának ismeretén alapul, beleértve azt is, ahogyan mindezek az Európai Unió alapjogi chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban kifejezésre jutnak, és ahogyan ezeket a különféle intézmények helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. Magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak ismeretét. Tudatosítani kell továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljait, értékeit és politikáit. Az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek ismerete, valamint a sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása Európában szintén létfontosságú.

Az állampolgári kompetenciához kapcsolódó készségek arra a képességre vonatkoznak, hogy az egyén hatékonyan működik együtt másokkal a közügyekben, valamint szolidaritást és érdeklődést mutat a helyi és szélesebb közösséget érintő problémák megoldásában. Jelenti a közösségi vagy szomszédos tevékenységekben való részvételt és valamennyi, a helyitől a nemzeti és európai szintig megvalósuló döntéshozatal kritikus és alkotó elemzését és a bennük való részvételt, különösen szavazás útján.

A pozitív attitűd alapját az emberi jogok teljes körű tisztelete teremti meg, ideértve az egyenlőséget mint a demokráciának, a különféle vallási vagy etnikai csoportok értékrendszerei közötti különbségek tiszteletének és megértésének alapját. Ez magába foglalja azon érzés kimutatását, hogy valaki egy környékhez, országhoz, az EU-hoz, Európához és általában a világhoz tartozik, valamint hajlandóságot arra, hogy valamennyi szinten részt vegyen a demokratikus döntéshozatalban. Magába foglalja a felelősségérzetnek, valamint azon közös értékek megértésének és tiszteletben tartásának kimutatását, amelyek a közösségi kohézió biztosításához szükségesek, például a demokratikus elvek tiszteletben tartása. Az alkotó részvétel magában foglalja továbbá az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását, és az arra való készséget, hogy az egyén tisztelje mások értékeit és magánéletét.

2.2.3.6. *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái*

Fogalommeghatározás

Elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerése a különböző művészeti ágakban kifejezési formákon keresztül, ideértve a zenét, az előadóművészetet, irodalmat és a képzőművészetet.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

A kulturális tudás magában foglalja a helyi, a nemzeti és az európai kulturális örökség, valamint világban elfoglalt helyük megértését. Ez magában foglalja a fő kulturális művek alapvető ismeretét, ideértve a népszerű kortárs kultúrát. Elengedhetetlenül fontos megérteni Európa és a világ más régiói kulturális és nyelvi sokféleségét, az ennek megőrzésére irányuló igényt, és az esztétikai tényezők jelentőségét a mindennapokban.

A készségek egyaránt kapcsolódnak a tisztelethez és a kifejezéshez: a művek és előadások tisztelete és élvezete, valamint a művészeti ágak/kifejezési formák sokfélesége révén megvalósuló önkifejezés, amely az egyén veleszületett képességeire épül. A készségek továbbá magukban foglalják annak képességét, hogy az egyén össze tudja kapcsolni saját kreatív és kifejező nézőpontját mások véleményével, valamint hogy fel tudja ismerni azokat a társadalmi és gazdasági lehetőségeket, amelyeket kulturális jellegű cselekvésben tud megvalósítani. A kulturális kifejeződés nélkülözhetetlen a kreatív képességek fejlesztésében, ami a különböző szakmai összefüggésekbe is átvihető.

A saját kultúra alapos megértése és az identitásérzés az alapja a kulturális kifejezés sokfélesége iránti nyitott attitűdnek és tiszteletnek. A pozitív megközelítés lefedi továbbá a kreativitást, és az arra való hajlamot, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén finomítsuk esztétikai befogadóképességünket.

2.2.3.7. *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*

Fogalommeghatározás

A kezdeményezőképtetés és vállalkozói kompetencia az egyén azon képességére utal, hogy elképzeléseit meg tudja valósítani. Ide tartozik a kreativitás, az innováció és a kockázatvállalás, valamint annak képessége, hogy az egyén célkitűzései érdekében terveket készít és visz véghez. Ez segíti az egyéneket – nemcsak a mindennapi életükben otthon és a társadalomban, hanem a munkahelyükön is – abban, hogy megértsék a munkájuk tágabb környezetét, és képessé teszi őket arra, hogy megragadják a lehetőségeket, valamint az olyan speciálisabb készségek és tudás alapját képezi, amelyre azoknak van szükségük, akik társadalmi vagy kereskedelmi tevékenységet hoznak létre, vagy ilyen tevékenységhez járulnak hozzá. Ez magában foglalja az etikai értékekkel kapcsolatos tudatosságot és ösztönzi a jó vezetési gyakorlatot.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd

A szükséges tudás magában foglalja az elérhető lehetőségek felismerésének képességét a személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységek esetében, ideértve a „szélesebb palettát” érintő olyan kérdéseket, amelyek az emberek életének és munkájának hátterét biztosítják, mint például a gazdaság működésének átfogóbb megértése és azok a lehetőségek és kihívások, amelyek a munkaadóval vagy szervezettel szemben merülnek fel. Az egyénnek továbbá tudatában kell lennie a vállalkozások etikai helyzetének, és annak, ahogyan a jó érdekében fel

lehet őket használni, például a tisztességes kereskedelem vagy a társadalmi célú vállalkozás révén.

A készségek a proaktív projektmenedzsmenthez (ideértve például a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés és a delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a beszámolás, az értékelés és rögzítés képességét), az eredményes képviselőhez és tárgyaláshoz és annak képességéhez kapcsolódnak, hogy egyénileg és csapatban együttműködve is képes legyen valaki dolgozni. Elengedhetetlen az egyén erős és gyenge pontjai megítélésének képessége, valamint az a képesség, hogy az egyén a kockázatokat értékelni és adott esetben vállalni tudja.

A vállalkozói attitűdöt a kezdeményezőkézség, a proaktivitás, a függetlenség és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Magában foglalja továbbá a célkitűzések elérését szolgáló motivációt és eltökéltséget, legyenek ezek személyes vagy másokkal közös célok vagy törekvések, beleértve a munkával kapcsolatosakat is.

2.3.A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ezáltal képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. Az egészséges életmódra nevelés további célja a tanulók személyes részvételén keresztül a szemléletformálás, a család és a közösség értékeinek megőrzése, az önmagával, társaival a természetes és épített környezettel harmóniában élő felelősen cselekvő személyiség kialakítása.

Az iskola feladata, hogy megismertesse és iskolai keretek között gyakoroltassa azokat az életvezetési szokásokat, amelyek a testi-lelki egészség hosszú távú megőrzésének alapját képezik. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása. Ennek során a legfontosabb tevékenységek: a felvilágosító munka, a megelőzés, az egészség megóvása, a fogyatékkal, egészségkárosodással élők segítése.

2.3.1. Az egészségfejlesztés kiemelt feladatai

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás kialakításának az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe szükséges beépülniük. Ezek közé tartoznak az alábbi területek:

- önmagunk testi és lelki egészségi állapotának ismerete,
- az egészséges testtartás és a mozgás fontossága,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a megfelelő testkép kialakítása, a testképzavarok megelőzése,

- a betegségek kialakulásának és a gyógyulást segítő magatartások ismerete, együttműködés az egészségügyi ellátórendszerrel,
- a barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben, a családtervezés,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái, az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai, a személyes biztonság,
- a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, droghasználat, alkoholizmus, játékszenvedély),
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége,
- segítségnyújtás rászoruló embertársainknak (akadálymentesítés, személyes segítségnyújtás, alapfokú elsősegélynyújtási és újraélesztési ismeretek).

2.3.2. A környezeti nevelés kiemelt feladatai

Tanítványaink környezettudatos állampolgárrá válása érdekében ki kell alakítani bennük annak elfogadását, tudatát, hogy személyes tetteik, életvitelük globálisan is hatást váltanak ki. Ezért kiemelten ismertetni, fejleszteni szükséges:

- a személyes felelősségen alapuló környezettudatos, takarékos magatartást és életvitelt, az ökológiai lábnyom megértését,
- a természetes és mesterséges környezet értékei iránti felelős magatartást, a biológiai és társadalmi sokféleség jelentőségét,
- tudományosan megalapozni a helyi és globális összefüggések megértését, a rendszer-szemléletet, megismertetni a fenntartható fejlődés lehetőségeit,
- az összefüggések felismerését az ökológiai problémák, illetve a gazdasági, társadalmi kérdések között, az emberi szükségletek, jogok, erkölcsi, bioetikai megfontolások, a demokrácia és a jogi szabályozás kapcsolatrendszerén keresztül.

2.3.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

2.3.3.1. Célok

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét és várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Cél továbbá, hogy a tanulók készségei az alábbi területeken fejlődjenek:

- problémafelismerés,
- gyors és szakszerű cselekvés,
- embertársaink iránti érzékenység,
- a bajba jutottakkal szembeni együttérzés.

2.3.3.2. Feladatok

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek,
- az elsősegélynyújtás bemutatása után a gyakoroltatásra feltétlenül kerüljön sor,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot/együttműködést alakít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Országos Katasztrófavédelem helyi szervezetével.

Intézményen belüli segítők:

- iskolaorvos,
- védőnő,
- osztályfőnökök,
- szaktanárok,
- gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus,
- iskolapszichológus,
- könyvtáros... és az iskola valamennyi dolgozója.

Iskolán kívüli segítők:

- család/szülők,
- háziorvos,
- Országos Mentőszolgálat,
- Magyar Vöröskereszt,
- az Országos Katasztrófavédelem városi szervezete.

2.3.3.3. Tevékenységformák

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása:

- biológia (rovarcsípés, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés),
- kémia (mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, szénmonoxid mérgezés),
- fizika (égési sérülések, forrázás),
- testnevelés (rándulás, ficam, szakadás, törés).

Osztályfőnöki órákon az alábbi elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítására kerül sor:

- 10. évfolyamon
 - teendők közlekedési balesetek esetén (pl.: segítségnyújtás motoros, kerékpáros baleseteknél),
 - a mentőszolgálat felépítése és működése, a mentők hívásának helyes módja,
 - az Ifjúsági Vöröskereszt aktivistáinak szimulációs bemutatója,
 - elsősegély filmek (pl.: elsősegely.hu).
- 11. évfolyamon
 - újraélesztés.

Iskolán kívüli rendezvények:

- Kortárssegítők képzése.
- Kapcsolódás más intézmény, szervezet programjához (pl.: KEF, Mol Petrolkémia Zrt., Jabil rendezvényei városunkban).

2.4.A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztést szűkebben és tágabban is értelmezhetjük. A neveléstudományban és a pszichológiában a gyermek személyiségfejlődését, az életvezetést elősegítő pedagógiai módszer, de a társadalomtudományban, a közösségi munka fogalomtárában egyszerre jelent részvételre ösztönző módszert, szakmát és mozgalmat is. A közösségfejlesztés valamennyi jelentéskörében a tevékenység a szociális és állampolgári kulcskompetencia fejlesztésre irányul, akár egyénre, akár kiscsoportra, akár lokálisan, érdeklődés vagy lelki hasonlóság alapján szerveződő közösségre vonatkozzon is, a társadalmi tőke erősítését szolgálja.

2.4.1. A közösségfejlesztés területei

A gimnáziumban tanuló diákok abban az életkorban vannak, amikor tudatosan alakítják kapcsolatukat a közösséggel, a társadalommal. A tanulói közösségek fejlesztésekor kiemelten figyelünk a következő területekre:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségeket alakítunk ki, valamint ezek életét tudatosan, tervszerűen fejlesztjük.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
A tanulói közösségek irányításánál nevelőink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

2.4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztéssel összefüggésben a közösségi élmény erősítése és tudatosítása is fontos pedagógiai feladat, amely áthatja az egész iskolai életet. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink:

- Diákjaink ismerjék meg az európai egység megvalósulásának fontosságát, és ebben hazánk szerepét. Tanulmányaik és a világban való tájékozódásuk alapján ismerjék meg az európai kultúrát, a környező országok földrajzát, történelmét, szokásait. Legyenek nyitottak a különböző szokások, vallások, a másság iránt. Erre jó alkalom nyílik a földrajz, történelem, idegen nyelv, ének-zene, dráma és színház oktatása során. A nemzetközi kapcsolatok ápolására is szolgálnak az eseti pályázatok során létrejövő külföldi iskolákkal való partnerkapcsolatok, az idegen országokba való közös utazások.
- Az európai kultúrát, művészetet akkor értékeli igazán tanulóink, ha kellő büszkeséggel és öntudattal vallják magyarságukat, a nemzeti kultúra ismeretét. Ezt is szolgálják a tanulmányi kirándulások. A kiemelkedő magyar tudósok, művészek, felfedezők, sportolók tevékenységének megismertetését minden tanterv középpontba helyezi.
- A közvetlen környezet, a város ismerete és szeretete elengedhetetlen követelmény. Elsősorban a magyar irodalom, történelem, társadalomismeret tantárgyak alkalmasak az információk bővítésére, az egészséges lokálpatriotizmus táplálására. Tudatosan törekszünk arra, hogy minden diákunk megismerje a nevezetességeket, emlékhelyeket.
- A diák mindennapi közege az iskola, a diákönkormányzat, ahol a közösségi együttélés, a demokrácia szabályainak gyakorlására van lehetősége. Iskolánkban működik diákönkormányzat. A diákmozgalmat segítő tanár közreműködésével gyakorolják a demokratikus szervezet létrehozását, a jogok gyakorlását. Megtanulják, hogy a vezetői munka felelősséggel jár. Célunk az, hogy önállóan, a közösség kívánságait figyelembe véve igényes programokat szervezzenek. Tegyenek szert megfelelő önrányítási, képességekre. Tanuljanak meg kulturáltan vitatkozni, önállóan véleményt nyilvánítani, tetteikért és szavaikért felelősséget vállalni.
- Az osztályközösség formálása, alakítása elsősorban osztályfőnöki feladat. Az osztályfőnök irányításával a tanulók minden nap gyakorolják, megtanulják betartani az együttélés szabályait. A diákok törekedjenek egymás megértésére, elfogadására! Elsősorban a magyar-, az idegen nyelvi és az osztályfőnöki órákon – de valójában minden tanórán – van lehetőség a kommunikációs kultúra fejlesztésére.

2.4.3. A közösségfejlesztés színterei

Az iskolán belül és kívül különböző szinteken nyílik lehetőség az együttélés szabályainak kialakítására, gyakorlására.

2.4.3.1. Tanítási órák

A tanulói személyiség és közösség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra. Törekedni kell a tanórai foglalkozásokon olyan csoportlétkör kialakítására, mely módot ad arra, hogy lehetőleg minden tanuló megtalálja a helyét és szerepét, ahol társaitól és tanáraitól támogatást kap személyisége kibontakozásához, elismerik képességeit, büszkéik sikereire, ahol megértik. A tantárgyi keretek adnak lehetőséget az iskolai versenyszellem, az egészséges megmérettetés igényének kialakítására is. Külön figyelemmel kell fordulni a hátrányosabb

helyzetű, vagy személyes gondokkal küzdő tanulók felé. Figyelni kell az esetleges konfliktusokat, a problémákat azonban tapintatosan kell kezelni. Az alapkészségek fejlesztése mellett gimnáziumunkban nagy szerep jut az egyéni képességek kibontakoztatásának, a tehetséggondozásnak.

2.4.3.2. *Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások*

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

A tehetséggondozó szakkörök igény és érdeklődés szerint alakulnak. Vezetői a gimnázium tanárai, esetleg külső előadók. Önkéntes csatlakozás szerint szerveződnek. A részvétel feltétele a tantárgy, művészeti ág iránt való fokozott érdeklődés és érzék. A jelentkezéssel a tanuló vállalja, hogy a foglalkozásokra rendszeresen eljár.

A különleges bánásmódot igénylő tanulóknak szakértői vélemény alapján egyéni fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

2.4.3.3. *Versenyek, vetélkedők, bemutatók*

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli (OKTV, OÁTV, közismereti tanulmányi versenyek) versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők, bemutatók megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

2.4.3.4. *Iskolai sportkör*

A Tiszaújvárosi GIMI Diáksport Egyesületnek azok a diákok a tagjai, akik belépnek az egyesületbe és az éves tagdíjat befizetik, gyakorlatilag az iskola minden tanulója. Az egyesület szakosztályai és sportcsoportjai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, a szabadidő hasznos eltöltését, valamint a tanulók felkészítést a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. A foglalkozások mindegyikét testnevelő tanárok és jól felkészült edzők tartják. Jelenleg az alábbi lehetőségek közül választhatnak diákjaink:

2.4.3.4.1. *Kosárlabda szakosztály*

Iskolánk legnagyobb hagyományokkal rendelkező szakosztálya a kosárlabda sportágban működik. Az 1985-ben megkezdett tudatos utánpótlás-nevelő munka eredményei 1987-től – a diáksport egyesületi működési forma kialakításának segítségével – folyamatosan javulnak. A szakosztály működtetésére fordított pénzeszközök segítségével olyan feltételrendszert sikerült kialakítani, melyet sok – erre a szakágra szakosodott – egyesület is megirigyelhet. A kosárlabdázó diákok számára nyújtott juttatások – szerelés, versenyeztetés – hosszú évek óta közelítik a profik színvonalát.

A versenyeztetés a diákolimpiai rendezvényeken kívül kiterjed a neves egyesületek által rendezett meghívásos tornákra és kupákra is. Folyamatos munkánk eredményeként évenként

több tornán veszünk részt eredményesen. A kiképzett játékosok nagy számban folytatják a sportolást magasabb NB-s osztályú felnőtt klubokban. Közülük nem egy eljutott a korosztályos válogatott szintig is.

2.4.3.4.2. *Torna szakosztály*

Működése nagymértékben függ a beiskolázástól, de vannak olyan tanulóink is, akik itt szerették meg a tornát és érték el eredményeket. Szerállományunk fejlesztésével, valamint tanulóink széleskörű bevonásával próbáljuk meg eredményesebbé tenni a szakosztályt. Az évek során számtalan megyei és országos szintű eredményt értünk el.

2.4.3.4.3. *Röplabda szakosztály*

Néhány éve működik iskolánkban lányok és fiúk számára. Általában elmondható, hogy a mai gyerekeket kevésbé lehet sportra bírni, de ezzel a sportággal több fiatal lehet edzésre csábítani. Tanítványaink viszonylag rövid idő alatt sikereket értek el ebben a sportágban is. A 2012-13-as tanévtől részt vesznek a megyei bajnokságban.

2.4.3.4.4. *Diákolimpiai sportágak*

A felsorolt szakosztályokon kívül több más diákolimpiai sportágban is képviseljük az iskolát mind megyei, mind pedig országos szinten. Ezek a sportágak a következők: atlétika ügyességi és váltócsapat bajnokság, úszás, atlétika pályabajnokság, mezei futás. Ezekben a versenyszámokban az országos döntők állandó résztvevői vagyunk.

2.4.3.4.5. *Szabadidős sporttevékenységek*

A fent említett versenysportokon kívül a diákoknak lehetőségük van az iskolán kívüli szabadidős sporttevékenységekre is az egészséges életmódra nevelés és a szabadidő hasznos eltöltésének szellemében. A Diáksport Egyesület a következő lehetőségeket biztosítja a tanulóknak: labdarúgás és kondicionálás, asztalitenisz, tollaslabda, aerobics.

2.4.3.5. *Hagyományőrző tevékenységek*

A valahova tartozás tudatát, a közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira, valamint figyelembe vesszük az iskolahasználói elképzeléseket is.

Gimnáziumunk ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások erősítik az iskolához való tartozást:

- minden tanévet ünnepélyes tanévnyitóval kezdünk, tanévzáró ünnepséggel zárunk,
- nemzeti ünnepeinkről iskolai ünnepség keretében emlékezünk meg,
- iskolai ünnepséget szervezünk a végzős diákok szalagtűzése és ballagása alkalmából (november/december, illetve április/május),
- a diákönkormányzat irányításával rendezzük meg farsangi időszakban az Eötvös-bált, és október elején a 11. osztályosok szervezésében a „csibeavatót” (a kezdő évfolyamos tanulók fogadalomtétele),

- tavasszal tartjuk az „Eötvös kulturális és sportnapok” -at, melynek keretében többek között „A színpad a Tiéd!” rendezvény, diákönkormányzati nap, házi bajnokságok döntőinek lebonyolítására kerül sor,
- évente szervezünk diákjaink számára táborokat: Csibetábor, Koczkátábor, Sítábor.

2.4.3.6. *Diákönkormányzat*

A közösségfejlesztésben fontos szerepet játszik a diákönkormányzat. Feladatának tekintjük, hogy élve a törvény biztosította jogával, örködjön a diákok jogainak és érdekeinek érvényesülése fölött. Munkáját az általa készített éves terv alapján végzi.

Részt vesz: az iskolai hagyományok ápolásában és véleményt mond a diákságot érintő kérdésekben.

Szervezi: a diákönkormányzati-napot, a Mikulás-, a Valentin-napot, az Eötvös-bált, a bejövő osztályok játékos avatását.

A DÖK hatékony működése nagyban hozzájárul a demokratikus szemléletmód kialakításához, annak igényléséhez.

2.4.3.7. *Szabadidős foglalkozások*

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház-, mozi- és múzeumlátogatások, kiállítások megtekintése stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

2.4.3.7.1. *Tanulmányi kirándulások, osztálykirándulások*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy-egy alkalommal tanulmányi kirándulást és osztálykirándulást szervezhetnek.

A tanulmányi kirándulás bármely műveltségi területhez, tantárgyhoz kapcsolódhat (múzeumlátogatás, terepgyakorlat). Szolgálhatja a pályaorientációt is (egyetem- és gyárlátogatás). Mivel a tanulmányi kiránduláson minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását szolgáló foglalkozás folyik, így azon a részvétel kötelező, tanítási napként számozható.

Az osztálykirándulások elsődleges célja a közösségfejlesztés. Az osztálykirándulás a szabadidő terhére szervezhető, elsősorban az írásbeli érettségi idejére szervezzük, a tanítás nélküli munkanapokra.

2.4.3.7.2. *Határtalanul Program*

A Határtalanul Program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz a Határtalanul a nemzeti összetartozás operatív programja.

A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával tanulmányi kiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külföldi magyarságról.

A Határtalanul Program a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának szakmai koordinációjával valósul meg.

2.4.3.7.3. Táborok

- Csibetábor: Augusztus végén szervezett ismerkedési tábor, ahol minden kezdő évfolyamos tanulónk megismerheti új osztálytársait, osztályfőnökét, a tanári kart, a felsőbb éves diákokat, a gimnáziumot és a várost, ezért minden „kisgimnazistának” ajánlott a részvétel.
- Koczkatábor: Nyári (nem csak szakmai) tábor a hegyekben, ahol kis létszámú csoportokban programozás, alkalmazások, matematika és elektronika foglalkozások zajlanak. A szabad időben túráznak, kosár- vagy röplabda csatákat vívnak, logikai és ügyességi feladatokban versengenek és szám- vagy színháborúban igyekeznek legyőzni egymást a résztvevő diákok.
- Sítábor: Telente tanulóink számára lehetőséget biztosítunk, hogy megtanuljanak síelni, illetve tovább fejlesszék tudásukat e téren is testnevelő szakos pedagógusaink és szakképzett síoktatók segítségével. Hosszú évek óta a szülők, ismerősök számára is nyitott sítáborokat szervezünk Ausztriába. A gyerekeknek ilyenkor igen jó alkalmuk nyílik az egymást elfogadó és segítő magatartás gyakorlására, hiszen különböző életkorúak és sítudásúak alkotnak közösséget.

2.4.3.7.4. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes.

2.4.3.7.5. Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét.

7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben

8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

A 7. évfolyamos diákok részére szervezett programokat helyben, az iskola vagy a területileg illetékes tankerületi központ által biztosított, kijelölt helyszínen kell megvalósítani.

2.4.3.8. Iskolai Közösségi Szolgálat

Az Iskolai Közösségi Szolgálat a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység, és annak

pedagógiai feldolgozása a jogszabályban meghatározott nyolc területen. Az 50 órás közösségi szolgálat teljesítése minden középiskolás számára előírás, az érettségi vizsga megkezdésének egyik feltétele.

A középiskola feladata és felelőssége az iskolai közösségi szolgálat szervezése és koordinálása, ezért az iskola vezetése minden partnerszervezettel együttműködési megállapodást köt a közösségi feladatok közös szervezésére. A megállapodások koordinálásért a nevelési igazgató-helyettes felel.

A helyi közösség erősítése érdekében a közösségi szolgálat során végzett feladat olyan tevékenységet jelent, amely a helyi közösség javát szolgálja, és amely az iskolában vagy az iskola közvetlen környezetében – esetleg néhány kilométeres körzetében –, vagy a tanuló lakóhelyén, vagy annak közvetlen környezetében valósul meg.

A diákok közösségi szolgálati igazolólapját az osztályfőnökök gyűjtik össze, és egyúttal figyelmeztetik a teljesítésben elmaradt tanulókat is. Az adott tanévben teljesített munkaórák száma, valamint a közösségi szolgálat teljesítésének ténye záradékként az év végi bizonyítványba is bekerül.

2.5.A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló pedagógusra részben kötetlen, munkarend irányadó. A pedagógus a kötött munkaidejét az igazgató által előírt feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni. Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött részében számára tanórai és a tantárgyfelosztásban tervezhető egyéb foglalkozás megtartása rendelhető el. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat (pl.: tanulói felügyeletet, eseti helyettesítést...) lát el. A pedagógus feladatainak részletes leírását munkaköri leírása tartalmazza.

2.5.1. A pedagógus kötelességei

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, figyelemmel kövesse a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- iskolában az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- iskolában a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és a köznevelési intézmény szervezeti és működési szabályzatában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatait teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az intézményi ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítést,
- megőrizze a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya során tudomására jutó titkot,
- hivatásához méltó, az Etikai Kódex szerinti magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel.

Az előző bekezdésben foglaltak érdekében a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köteles

- a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni,
- munkaideje alatt – munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni,
- munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és az Etikai Kódex szerint végezni,
- a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani,
- munkatársaival együttműködni,
- a gyermek, tanuló szüleivel, törvényes képviselőivel együttműködésre törekedni.

2.5.2. A szaktárgy tanításával kapcsolatos feladatok

A pedagógus a vonatkozó előírások szerint, az iskolában kialakított elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával, felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése és oktatása érdekében végzi munkáját.

- Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik.
- Tanítványait lelkiismeretesen készíti fel az érettségi vizsgákra, tanítási (foglalkozási) órán minőségi munkát végez.
- A tanítási órákat a csengetési rend által meghatározott keretek betartásával szervezi.
- Tanóra elején a tanulók jelenlétét ellenőrzi, a hiányzást, késést a tanóra adatainak rögzítésekor jelzi az osztálynaplóban.
- Az elektronikus naplót lehetőleg naprakészen vezeti, elmaradt bejegyzéseit legkésőbb 5 munkanapon belül pótolja.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró dolgozatokat lehetőleg 10 munkanapon belül kijavítja, majd megtekintésre kiadja a tanulóknak, az eredményeket ismerteti.
- A témazáró dolgozatok időpontját legalább 5 munkanappal előtte közli a tanulókkal.
- Félévenként legkevesebb 3 osztályzatot ad minden tanítványának. Az I. félévben október 31-ig legalább 1, a téli szünetig legalább 2, az osztályozó konferenciáig legalább 3 osztályzatnak kell benne lennie az osztálynaplóban minden tanulónál minden tárgyból. A II. félév hasonló határnapjai: az első osztályzaté március 1., a másodiké a végzős osztályokban április 1, az alsóbb évfolyamokon április 30., a harmadiké az osztályozó konferencia napja.
- A tanulók iskolai és otthoni munkáját ellenőrzi, a tanulói teljesítményeket folyamatosan nyomon követi és értékeli.

A szaktárgy tanításával kapcsolatos feladatai a tanórai tanulásszervezés mellett a következők:

- a szaktárgy pozitív attitűdjének kialakítása,
- szaktárgyi versenyekre való felkészítés, a versenyek lebonyolításában való közreműködés,
- aktív részvétel a munkaközösségi munkában,
- tudásának gyarapítása szervezett továbbképzésen való részvétel útján,
- részvétel a felvételi és érettségi, valamint egyéb tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításában.

2.5.3. Egyéb feladatok

Feladata továbbá:

- Elvégzi azokat az adminisztratív és szervezési feladatokat, melyeket az intézmény nevelő-oktató munkája szükségessé tesznek, illetve az érvényben lévő jogszabályok előírnak.
- Közreműködik az intézményfejlesztési és intézményi önértékelési feladatokban.
- Részt vesz az iskolai fogadóórákon, szükség szerint szülői értekezleteken.
- Megőrzi és ápolja az intézmény jó hírnevét.
- Közreműködik az iskolai rendezvények szervezésében, lebonyolításában.
- Versenyeken, méréseken, vizsgákon felügyeletet lát el, szükség szerint értékelési feladatot végez.

- Tanulói fegyelmi eljárás, fegyelmi tárgyalás lefolytatásában – szükség esetén – közreműködik.
- Az óráközi szünetekben ügyeletet lát el.
- Betartatja a házirendet.

Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében. Alkotó módon részt vállal:

- a nevelőtestület újszerű törekvéseiből,
- a közös vállalkozások teljesítéséből,
- az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
- az iskola hagyományainak ápolásából,
- a beiskolázás eredményességét javító tevékenységekből,
- a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
- a tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
- a pályaorientációs feladatokból,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységből,
- az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséből.

2.5.4. Az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnök alapvető feladata osztályközösségének szervezése, irányítása, tevékenységének koordinálása, ellenőrzése, eredményeik rögzítése, az információáramlás biztosítása az iskola és a szülők között.

Az osztályfőnök feladatkörébe a nevelési feladatok mellett a következő tevékenységek tartoznak:

- Feltárja a tanulók szociális, családi és kulturális hátterét, érdeklődési körét, egyéni adottságait, képességeit.
- A tanulók fejlődését figyelemmel kíséri és elősegíti. Különös gondot fordít a tehetséges gyermekek támogatására és a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (kiemelten: tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- A helyi tanterv alapján osztályfőnöki tanmenetet készít, tevékenységét ennek alapján tervezi, szervezi meg.
- Pedagógiai programja megvalósításával aktívan elősegíti az osztályközösség kialakulását, illetve megerősödését, fejlődését.
- Az osztály életét, programjait úgy tervezi, hogy az összhangban legyen az iskola programjával.
- Osztályával együtt közreműködik az iskolai rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. A tanulókat rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít.
- Figyelemmel kíséri a tanulók közösségi és tanulmányi teljesítményét, rendszeresen konzultál tanártársaival a tanulók haladásáról. Szükség szerint intézi a fegyelmező intézkedést, büntetést, illetve a kiemelkedő munka elismerését, jutalmazását.
- Rendszeresen végzi az osztályban tanulók magatartásának és szorgalmának értékelését (havonta) és minősítését (félévente).

- A szaktanárokkal és a pályaválasztási feladatokat ellátó pedagógussal együttműködve orientálja a tanulók emelt szintű érettségire felkészítő óraválasztását, segíti pályaválasztásukat, továbbtanulásukat (pl.: információk adása).
- Végzős évfolyamon kiemelt feladata osztályában a tanulók érettségire való jelentkeztetése.
- Elvégzi az osztályával kapcsolatos adminisztrációs, ügyviteli feladatokat (kiemelten: vezeti az osztálynaplót, a törzslapot, kiállítja a bizonyítványt).
- A szaktanári órabeírás hetente ellenőrzi, az osztályozónapló érdemjegyeit – tekintettel a folyamatos értékelés követelményére – figyelemmel kíséri. Kollégáival a hiányokat pótoltatja, sikertelen próbálkozásait (szükség esetén) jelzi az iskolavezetésnek.
- A tanulók napi hiányzását ellenőrzi, legkésőbb a mulasztást követő első osztályfőnöki órán igazoltatja (félév/tanév végi hiányzás esetében legkésőbb a félév/tanév utolsó tanítási napján).
- Az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos értesítési kötelezettségeknek a vonatkozó előírások szerint eleget tesz.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és év vége előtt legalább egy hónappal értesíti.
- Rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, valamint tanévenként legalább 2 alkalommal szülői értekezletet tart.
- Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Ellátja a közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatos koordinátori teendőket, az iratkezelési szabályzat előírásai szerint nyilvántartja és vezeti a közösségi tevékenységet.
- Félévenként, illetve vezetői kérésre az osztály előmeneteléről statisztikai adatokat szolgáltat.
- A tanulókra, osztályra vonatkozó információkat osztályfőnök változás esetén az új osztályfőnöknek átadja.

2.5.5. Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök és a rábízott közösség tagjai között kialakuló kapcsolat érzelmileg fokozottan telített. Ezért a nagyszerű nevelési lehetőségek mellett olykor mélyebb – mindkét felet próbára tevő – bizalmi konfliktusok, csalódások veszélyét is magában hordozza. Alapvetően e viszony keretei között dől el, mennyire válik a diákok számára átélhetővé, hogy az olykori ütközések ellenére gondjaikat megértő felnőttek veszik körül őket, akik személyesen is érdekeltek abban, hogy a kapcsolat végső soron harmonikus maradjon. Kíváncsi, hogy az osztályfőnök:

- Elősegítse olyan – előítéletektől mentes, befogadó – csoportlétkör kialakulását, amely módot ad arra, hogy a tanuló ne maradjon társtalan, ahol átélheti az összetartozás örömét.
- Külön figyelemmel és gondoskodással forduljon a problémás tanítványai felé, keresse meg a hatékony és tapintatos segítség formáit, módszereit.
- Segítsen a feszültségek tárgyszerű megbeszélésében, rendezésében.
- Képviselje tanítványai és a közösség vállalható, méltányos érdekeit a tanárok, az iskola vezetése felé, menedzselje tanítványai és a közösség kiemelkedő teljesítményeit az iskola fórumain, töltsön be közvetítő szerepet a tanár-diák konfliktusok rendezésében.

- Legyen nyitott arra, hogy érzékelje az osztályával való kapcsolatában fellépő feszültségeket, s álljon mindenkor rendelkezésre ezek nyílt és őszinte megbeszélésére, rendezésére.
- Küzdjön az ellen, hogy a rábízott osztály, illetve a tanulók valamelyike akár a nevelőtestületben, akár a diákok közvéleményében bármilyen előítéletesen minősítő, megbélyegző kategóriába kerüljön (pl.: „gyenge osztály”, „kezelhetetlen tanuló”).
- Lépjen fel határozottan, ha osztályában bármely tanulót vagy csoportot érintő diszkriminációt tapasztal az iskolán belül vagy kívül – pl.: kisebbek, gyengébbek, gazdagok, szegények, etnikai kisebbségek stb.

Az osztályfőnök köteles a szülők részére iskolakezdő évfolyamon az első szülői értekezleten, a tanulók részére az első osztályfőnöki órán tájékoztatást adni a pedagógiai program hozzáférhetőségéről.

2.5.6. Az osztályfőnöki órák témái

Az osztályfőnököknek az osztályfőnöki órákon a tanulókkal ismertetniük kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformákat. Az osztályfőnököknek feltétlenül foglalkozniuk kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokkal a következő esetekben:

- a tanév megkezdésekor az első osztályfőnöki órán, melynek során ismertetni kell a balesetvédelmi előírásokat, a rendkívüli esemény (baleset, tűzriadó, bombariadó, természeti katasztrófa) jelzését, a bekövetkezésekor szükséges teendőket, a menekülési útvonalat, a menekülés rendjét, a tanulók kötelességeit a balesetek megelőzésével kapcsolatban;
- osztálykirándulások, túrák előtt;
- rendkívüli események után;
- a tanév végén a nyári idénybalesetek veszélyeire kell felhívniuk a tanulók figyelmét.

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév első osztályfőnöki óráin:

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése.
- Az osztályközösség vezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.

Kötelezően minden osztályban minden tanévben feldolgozásra kerülő témák:

- Maximum négy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés, újraélesztés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő), valamint az iskolapszichológus segítségének igénybe vételével.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről (október 23. és március 15.)
- Megemlékezés az aradi vértanúkról, a magyar nyelv napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról és a nemzeti összetartozás napjáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

Kötelezően a 10. évfolyamon feldolgozásra kerülő téma:

- Pályaorientáció.

2.6.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.6.1. Tehetséggondozás

Az iskolai tehetséggondozásnak a gyakorlatban sokféle értékes formája alakult ki az elmúlt évszázadok során külföldön és itthon egyaránt. Gimnáziumunkban nagyon sok gyerek szunnyadó tehetségét fedezték már fel és fejlesztették intenzíven lelkiismeretes pedagógusaink. A tehetséggondozó aktivitás főként orientációs, képességfejlesztő programokban valósul meg, ahol meghatározó a természettudományok, az informatika, a nyelvi (anyanyelvi és idegen nyelvi egyaránt) és a sportterületen a versenyfelkészítés, amit az elért eredmények is igazolnak. Ugyanakkor hatékony iskolai tehetséggondozásunkat az alábbi pontok is jellemzik:

2.6.1.1. *A tehetség azonosítása, keresése*

A hatékony tehetségazonosítás érdekében többfajta módszert alkalmazunk, amelyek mindegyike másfajta információval gazdagítja a palettát. A következő módszerek együttesen biztosítják a komplexitást:

- tanári jellemzés,
- tesztek és felmérések,
- kérdőívek - általános és tantárgyak szerinti,
- iskolapszichológus véleménye,
- szülői jellemzés,
- tanulótersak jellemzése.

Szükséges a nevelőtestület minden tagjának bevonása a gimnázium és a saját tantárgya számára megfelelő azonosítási módszerek kiválasztásának folyamatába. A módszerek hatékonysága tantárgyanként, életkoronként, sőt gyerektípusonként is változó lehet, sokféle szempontot kell figyelembe venni a kiválasztásnál. Ennek a feladatnak a megoldása körültekintő munkát kíván a pedagógustól.

2.6.1.2. *Ismeretátadás helyett képességfejlesztés*

Az iskolai fejlesztő munka megítélésében egyik fő szempont, hogy dominánsan ismeretátadás folyik vagy igazi képességfejlesztés. Ahhoz, hogy ez utóbbi megjelenjen az iskolai gyakorlatban, több dologra is szükség van.

2.6.1.2.1. *Korrekt fogalomalkotási folyamat*

A fogalomalkotás jellemzői nemcsak a szerzett ismeretek maradandóságát befolyásolják, hanem azt is, hogyan tudja azokat a tanuló a gyakorlatban alkalmazni. Nem mindegy tehát, hogy csak „bevésik” az ismereteket a tanulók, vagy megtörténik azoknak a feldolgozása a fogalomkialakítás pszichológiai követelményeinek figyelembevételével.

A fogalmak létrejöttének alapja a tapasztalat. Ahhoz, hogy egy fogalmat megalkothassunk, általában szükségünk van sok olyan tapasztalatra, amelyek megszerzése során feltárulnak az adott jelenség sajátosságai, közös jegyei. Úgy kell tehát szervezni a tanítási-tanulási folyamatot, hogy a tanuló adekvát tevékenység során megszerezze a fogalom tapasztalati bázisát.

A fogalmak hatékony kialakításához nem elegendő csak a külső tapasztalás (cselekvés), a gondolkodási műveletek közreműködése nélkül nem lesz maradandó a fogalom. Az egész-rész viszony, a különbözőzés és egyezés feltárása, a lényeges ismérvek kiválasztása, az egymáshoz kapcsolódás tisztázása a belső értelmi műveletek nélkül nem lehetséges. A gondolkodási műveletek segítségével tudjuk az egyes dolgokat elemezni, a tulajdonságokat azonosítani és elkülöníteni, a közös jegyeket kiemelni, egységbe foglalni, s az összefüggések feltárása alapján a jelenségeket megfelelő kategóriába sorolni. E műveletek fejlesztése is csak akkor lehet hatékony – mint minden más képessége –, ha a tanítási-tanulási folyamat a tanulók tevékenységére épül.

Fontos, hogy a fogalomalkotás folyamatában kialakuljon a kapcsolat a jel és a fogalmi tartalom között. Ez a kapcsolat kiépíthető a fogalomalkotás folyamatában vagy a fogalom megalkotása után, de ha mód van rá, akkor az előző utat kell választani: a tanulók tapasztalatszerzése, műveletvégzése során minden alkalommal – amikor a fogalom egy példája megjelenik – kapcsolni kell ehhez a megfelelő (nyelvi vagy egyéb) jelet. Ez biztosítja, hogy a fogalmi tartalom erősen kötődjön a jelhez, s a későbbiekben az adott jel a fogalmi tartalom hordozója legyen.

2.6.1.2.2. *Fogalomrendszerek atomisztikus tudás helyett*

Napjaink egyik legnagyobb gondja az iskolában, hogy hatalmas ismeretanyagot közvetítünk, s ez gyakran nem épül rendszerré. Emiatt aztán a megszerzett ismeretek is könnyen elillannak, s felhasználásukat is akadályozza az „összefüggéstelenség”. Kutatók sora bizonyította, hogy nemcsak a megőrzésben, alkalmazásban jelent segítséget a kialakult fogalomrendszer, de gyakran az új fogalmak is csak ennek segítségével alakíthatók ki hatékonyan.

Az alapvető törvényszerűségek tanításával a tantárgyakat érthetőbbé tesszük. Az alapelvek elsajátítása egy bizonyos területen nemcsak az alapelvek megértését jelenti, hanem egy bizonyos magatartás kialakulását is a tanulás és kérdésfeltevés, a sejtés és a problémafelismerés, valamint a probléma önálló megoldása dolgában.

2.6.1.2.3. *Feladatértés sötétben való tapogatódzás helyett*

Gyakran előfordul, hogy a tanulók az ismereteiket akkor sem tudják felhasználni egy konkrét feladatsituációban, amikor azokat megfelelően feldolgozták, elsajátították a tanítási-tanulási folyamatban. Ennek többnyire az az oka, hogy a feladatok elemzésében járatlanok, márpedig enélkül nincs feladatértés és tudatos megoldás. Hiába van a fejben az ismeret, a megoldáshoz az adott feladatsituációban azt aktualizálni kell, s ez nem megy a feladat, probléma megértése nélkül.

Mivel tudjuk elérni, hogy a tanulók feladatértéshez szükséges képességei magasabb szintre jussanak, elősegítve ezzel az ismeretek hatékonyabb alkalmazását? Itt három fontos elemét emeljük ki a tanítási-tanulási folyamatnak.

- A tanulók önálló munkájának lényeges helyet szentelünk az oktatási folyamatban. Nehezen képzelhető el, hogy „külső sugallatra”, „rábeszélésre” gyakorlás nélkül kialakulnak a fenti képességek.
- Nem csak a megoldásmenetet gyakoroltatjuk a tanulókkal, hanem a feladatok megoldásának a keresését is. Ha nem kezdi el a feladat megoldását a tanuló, nem noszogatjuk türelmetlenül, mert a megértéshez is időre van szükség.

- Ki kell alakítanunk a tanulóknak azt a beállítódást, hogy ne kezdjék el a feladat megoldását addig, amíg nem elemezték a feladatszituációt. (Kellő tájékozódás nélkül ne ugorjanak neki a megoldásnak, amint megkapják a feladatot.)

2.6.1.2.4. *Több divergens problémamegoldás, a kreativitás fejlesztése*

A feladatmegoldások során két fő típusát különböztetjük meg a gondolkodási módnak, az egyik a konvergens, a másik a divergens. A konvergens megoldás szűkítő irányú megoldási mód, meghatározott logikai lépésekkel. A divergens (széttartó irányú) produkcióra az jellemző, hogy az adott információk alapján új variációkat keresünk. A tanítási-tanulási folyamatban túlságosan gyakran fordul elő az első típus: a divergens produkcióra ritkán adunk lehetőséget. Természetesen a konvergens gondolkodás is igen lényeges, ez teszi lehetővé azt, hogy mások tapasztalatait felhasználjuk. Ugyanakkor újat teremteni általában divergens úton lehet a realitás követelményeitől el nem rugaszkodó rugalmas gondolkodással. A tanítási-tanulási folyamatban mindkettőnek a fejlesztése fontos tennivaló. Egyrészt tehát a gondolkodási műveletek helyes beidegzésére, másrészt a gondolkodás hatékonyságának, rugalmasságának fokozására kell törekednünk.

2.6.1.2.5. *Magolás helyett hatékony tanulási technikák*

Évtizedek óta megfogalmazott követelmény az önálló (hatékony) tanulási technikák kialakítása a tanítási-tanulási folyamatban. Sajnos a gyakorlat azt mutatja, hogy a legtöbb iskola ezen követelménynek csak részben tud eleget tenni: sok gyerek van, akinek egyáltalán nincs kialakult egyéni tanulási módszere, s alig van, aki ismeri a hatékony tanulási technikákat. Pedig ezek nélkül nehezen képzelhető el eredményes oktatás, ezek híján nem teljesíthető a képességfejlesztésben az önállóság követelménye.

Szükséges a hatékonyabb tanulás módszerének átadása, az otthoni felkészülés körülményeinek kialakítása. Itt elsősorban mérlegelnünk kell a külső és belső tényezőket. A külső tényezők közé tartozik a munkasorok (a megvilágítás, a megfelelő szék, asztal stb.). A zaj stressztényező, amely kihat a tanulás minőségére. A tanulás minősítője a figyelem és az emlékezet. Mindenki máshogy összpontosít, más a figyelmének a terjedelme, és más-más technikával memorizál. Az akusztikus típusnak szükséges hallania azt, amit tanul. A vizuális típus kipróbálhatja a színes fóliával való tanulást. Az optikus típus szeret vázlatot készíteni, ha erre megtanítjuk. A motoros típus különböző testhelyzetekben tanul, hason fekve, földön ülve, járkálva stb. A tanulásra való pozitív felkészülés, ráhangolódás emeli a hatékonyságot, gyorsítja a befogadóképességet. Figyelembe kell venni a gyerek tanulási tempóját is, hiszen a gyors gondolkodású gyerek hajlamos a felületességre, a lassú, komótos pedig elveszhet a részletekben. Ezért nagyon fontos, hogy mind otthon, mind az iskolában megtapasztalja a segítséget. Minél nagyobb a gyerek, annál fontosabb, hogy meg tudja fogalmazni, melyek azok a tárgyak, amelyek iránt nagyobb az érdeklődése, amit jobban szeret tanulni. Ez ugyanis elősegíti a jó pályaválasztást.

2.6.1.3. *Hatékony differenciálás a tanítási-tanulási folyamatban*

A differenciálás magától értetődően alapvető aspektusa a hatékony tehetséggondozásnak. A jó képességű gyerekek is bizonyára igényelnek némi módosítást a standard tantervhez képest, a kiemelkedő képességűeknek pedig a normától lényegesen eltérő feladatokra is szükségük van. Az óraterv készítésekor a tanárnak érdemes az órán nyújtott különböző teljesítményre is

felkészülnie a különböző adottságok és képességek függvényében. A feladatok kialakításával ösztönöznie kell a gyerekeket minél jobb teljesítményre. Ennek a módszernek azért van különös jelentősége, hogy ne legyenek olyan osztályok, ahol arra fektetik a hangsúlyt, hogy minden gyerek egy minimumszintet teljesítsen, mert így a legtehetségesebbek is ugyanilyen alacsony szinten fognak teljesíteni. A differenciálás sok figyelmet kap az oktatás világában, és lényegében az egyéni különbségek felismerésére való törekvést és olyan szervezeti stratégiák keresését, alkalmazását jelenti, amelyek szem előtt tartják az egyéni különbségeket a fejlesztési folyamatban. A napjainkban elterjedt új fogalom, az adaptív oktatás is erre épül.

Ez a pedagógiai tevékenység a következő alapelvekre épül:

- Meg kell találni, ki kell építeni a kapcsolatot a tanuló iskolai munkája és a benne már működő vágyak, törekvések között.
- A legjobban az önálló tevékenységgel lehet motiválni, az önálló munka felszabadítja a belső energiákat.
- A motiváció középpontjában a pozitív motívumokat kell állítani, ezek hozhatják közelebb a gyereket a tanuláshoz.
- Fontos motiváló tényező az igény szint, ennek fejlesztése – elsősorban a sikeres tevékenység alapján – komoly lendítőerőt jelenthet.
- A motiváló tényezők közül döntő szerepe van a pedagógus személyiségének, emberi és szakmai tulajdonságaival együtt.
- Feltétele a sikernek a megfelelő pedagógus-tanuló kapcsolat, amelyben kölcsönösen elfogadják egymást.

Hagyományosan a tanóra a terepe a tehetség felismerésének és fejlesztésének, azonban a gyakorlat bizonyította, hogy csak ebben a szervezeti keretben nem lehet megoldani a hatékony iskolai tehetséggondozást. Leginkább azért nem, mert a tanóra kevésbé teszi lehetővé a teljes egyéni differenciálást, mint a tanórán és iskolán kívüli szervezeti formák. A lényeg itt is az, hogy rendszerben tud hatékonyan működni a tehetséggondozás, s ennek a legfőbb elemei a következők:

- a tanórai differenciálás különféle formái (minél több kiscsoportos, nívócsoportos és egyénre szabott munka!),
- speciális osztály,
- fakultáció,
- délutáni foglalkozások (szakkör, önképzőkör stb.),
- hétvégi programok,
- nyári kurzusok,
- mentor-program stb.

Ezek mindegyike hatékony lehet: a célkitűzésekkel, a programmal, a tanulók jellemzőivel összhangban kell közülük választani.

Természetesen fontos, hogy a tanórai és tanórán (iskolán) kívüli formákat összekapcsoljuk a hatékonyság érdekében, ebben a tekintetben is csak egységes rendszerben lehet sikeres a tehetséggondozás. Nyilvánvalóan más kiemelt funkciói, jellemzői vannak a tanórának és a tanórán kívüli formáknak. Az órai tehetségfejlesztés során az érdemi differenciált munka elengedhetetlen a sikerhez, emellett középpontba kell állítani az egyéni tanulási stratégiák fejlesztését, s folyamatosan biztosítani kell a tanulók számára a valódi kihívásokat. A tanórán

külső tevékenységeket elsősorban az egyéni érdeklődésre kell építeni, a minőségi gazdagítás elveit kell megvalósítani, valamint változatos szervezeti formákat kell kialakítani, lehetőleg túllépve az iskola falain is. Mind a tanórai foglalkozásokon, mind egyéb keretekben akkor hatékony a tehetségfejlesztés, ha a differenciálás elve következetesen érvényesül.

2.6.1.4. Gyorsítás

A gyorsítás lényege, hogy a tehetséges tanulók általában gyorsabban fejlődnek, mint társaik, s ezért biztosítani kell részükre azokat a kereteket, amelyek lehetővé teszik az egyéni tempóban (gyorsabban) való haladást. A gyorsítás, léptetés előnye, hogy egyszerre több évfolyam anyagát sajátíthatja el a gyermek. Erre igazgatói engedély alapján osztályozóvizsga letételével van lehetőség.

2.6.1.5. Gazdagítás, dústítás

Tartalmi szempontból a tehetséggondozásnak a legfőbb alapelve a gazdagítás (dústítás). Célja alapvetően az ismeretek és a műveletekre épülő képességek kötelező tananyagon túllépő fejlesztése. A fő kérdés itt az, hogy mennyiségi vagy minőségi dominanciájú legyen-e a gazdagítás. A válasz nem kérdéses, a minőségi gazdagítás jellemzőjeként tíz elvet fogalmazunk meg:

- A hagyományos tanulási tapasztalatok bővítése, nem pedig a tananyaggal történő túlterhelés.
- Produktív gondolkodás (célorientált kreatív gondolkodás), nem pedig rutinszerű feladatmegoldás.
- Komplex gondolkodás, nem pedig leegyszerűsített műveletvégzés.
- Fogalmak „kialakítása”, nem csupán üres szavak, tények, adatok biflázása.
- A tanultak felhasználása gyakorlati feladatmegoldásban, nem pedig az ismeretek egyszerű visszaadása.
- Belső összefüggésekre koncentráló tanulás, nem pedig „sterilizált” részismeretek elsajátítása.
- A tanulók igényeire, szükségleteire épülő tanulás, nem pedig mindent előíró, merev keretekben mozgó oktatás.
- A problémafeltárás, -keresés tanulása, nem pedig a tanár rutinkérdéseinek megválaszolása.
- A kritikai gondolkodás fejlesztése, nem pedig a „vak” elfogadásé.
- A jövőbeni lehetőségeken való gondolkodás, nemcsak a jelen valóság megismerése.

Ezen elvek gyakorlati alkalmazása rugalmas és korszerű, a képességek fejlesztését és az ismeretek gyakorlati alkalmazását középpontba állító tanítási-tanulási folyamatot eredményez gimnáziumunkban, elősegítve ezzel a hatékonyabb tehetséggondozást.

2.6.2. Hátránykompenzáció

Értékkrendünk alapján az iskola egész közössége mind dolgozói, mind tanulói nyitottsággal, elfogadással fordulnak a kiemelt figyelmet igénylő tanulók felé.

2.6.2.1. *A beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységek*

A magatartási zavarok, illetve szociális, beilleszkedési problémák a pszichológia és a szociológia máig fejlődő, alakuló és igen szerteágazó kutatási és cselekvési területei. Kialakulásukban ugyanúgy szerepe lehet genetikus adottságoknak, mint a családi környezet milyenségének, illetve a szociális környezet ráhatásának. Jelenlegi, teljesítményközpontú oktatási rendszerünk, az iskola mint intézmény, elvárásaival, büntető-jutalmazó jellegével maga is forrása lehet a megoldásra váró gondoknak.

A 13-20 éves korosztály, amely a biológiai érés és a személyiség, valamint az értékrend kialakulásának meghatározó és kritikus időszakát éli, környezetével együtt (szülők, tanárok, testvérek, barátok) nagyon sok és sokféle konfliktushelyzetbe kerül napról napra. Ezek megoldása nem mindig sikeres, ami tovább súlyosbíthatja a diákok problémáit, illetve gyakoribbá teheti ezek kifejeződését, nehezítve a tanulás és tanítás folyamatát is.

Az iskolában és az iskola kapcsán keletkező neurózis két szélsőséges helyzetet alakíthat ki:

- a diák részéről agresszív, fegyelmezetlen magatartást, azaz megzavart, akadályozott tanulást,
- befelé forduló, visszahúzódó, félénk személyiségű, frusztrált ifjú embert, azaz a beilleszkedési zavarok körét.

Az iskola, a pedagógus szerepe a szélsőségektől mentes, harmonikus személyiség kialakításában igen nagy, de komolyabb, ismétlődő vagy elfajuló problémák esetében ezt csak más módszereket alkalmazó személyekkel (szülők) és szakemberekkel (pszichológusok) együttműködve képes kiteljesíteni.

Gimnáziumunkban van lehetőség iskolapszichológus segítségét igénybe venni. A szituációtól függően pedagógiai módszereket alkalmazva, humánus, de egyértelmű, teljesíthető követelményeket támasztó iskolai légkör kialakításával és következetes megőrzésével is segíthetjük és mozdíthatjuk elő a felmerülő gondok megoldását.

Iskolánkban a zavarok, problémák megoldásakor fontosnak tartjuk, hogy azok a megfelelő körben történjenek, először a pedagógus-szaktanár, illetve az osztályfőnök (szükség esetén a szülők) személyes közreműködésével, diákközösség életét érintő esetekben a társak, diákönkormányzat véleményét is kikérve, s csak ezután felsőbb szinten (iskolavezetés) és fórumokon, végső megoldásként a megfelelő büntetés vagy szankcionálás alkalmazásával.

Az eötvösös szellem kialakításával, iskolai hagyományaink, eseményeink ápolásával igyekszünk olyan pozitív értékrendet közvetíteni, amely követendő és segít a nehézségekkel küszködőknek saját viselkedési normáikat kialakítani. A kisebb és nagyobb munkálkodó közösségek tudatos kialakításával még a deviáns magatartásra hajlamos diákok is megtalálhatják helyüket, feszültségeik levezetésének terét. A pedagógus, a tanár személye, viselkedése egy adott, magatartási zavar miatt létrejött helyzetben döntő lehet a diák problémájának megoldásában.

A közös, közösségi élményekkel, valamint a következetes, kooperatív pedagógusi fellépéssel (amely iskolánkban szándékaink és törekvéseink szerint a tanárok, a tanári kar egységes elvek szerinti cselekvésén alapul) közelebb juthatunk a magatartási és beilleszkedési nehézségek megoldásához, sőt megelőzéséhez is.

2.6.2.2. *A tanulási problémákkal küzdő tanulók nevelése*

A fejlesztés stratégiájának meghatározása előtt tisztázni kell a nehézségek okait. Ezeknek a helyzeteknek a felismerése az osztályfőnök és a szaktanárok közös feladata. A szülőket is bevonva a Pedagógiai Szakszolgálatnál vizsgálat kezdeményezhető a tanuló állapotának felmérésére és a számára megfelelő szintű kedvezmények (az értékelés és minősítés alóli felmentés: tantárgyak, helyesírás, írásbeli, szóbeli számonkérés) és fejlesztő foglalkozás biztosítására. Egyénileg és kisebb csoportokban több idő és figyelem fordítható azokra a tanulóira, akik a délelőtti órákon, egész osztálykeretben csak ritkán szólaltathatók meg.

Fontos ezen tanuló érdeklődésének felkeltése, önálló teljesítőképességük fokozása és főleg sikerhez juttatásuk. A tanárnak észre kell venni a legkisebb haladást is, és dicsérrel, pozitív visszajelzéseivel jutalmazni, biztatni kell a tanulót.

Az otthoni munka, külön gyakorló feladatok szintén csökkenthetik a lemaradást. A házi feladatokat rendszeresen ellenőrizni kell, a hibákat, a javulást, a továbbhaladás útját pontosan megjelölve.

2.6.2.3. *Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása*

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását az Oktatási Hivatal honlapján közzétett „A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei” című kiadvány alapján szervezzük meg. Ezzel biztosítjuk, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait. Az általuk biztosított gyógypedagógus vezetésével a sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

2.6.2.4. *A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek*

A tanulóink szellemi környezeti hátránya nem jellemző. Igen erős a szülői motiváció a tanulásra. Néhány esetben az anyagi rászorultság időszakosan vagy tartósan negatívan befolyásolja a tanulók lehetőségeit. Az ilyen jellegű problémák felismerése elsősorban osztályfőnöki feladat, de minden pedagógusnak kötelessége jelezni a tudomására jutott ilyen jellegű problémákat az osztályfőnöknek, az ifjúságvédelmi felelősnek.

Az iskola tájékoztatja a tanulók szüleit az igénybe vehető szociális juttatások lehetőségeiről.

A középiskolások számára kiírt pályázatokat (pl.: versenypályázatok, külföldi tanulmányi ösztöndíjak) nyomon követjük. A tanulók erről történő tájékoztatása az iskolavezetés, a szakmai munkaközösségek és az osztályfőnökök feladata.

Iskolánkban a szociális hátrányok csökkentése, enyhítése céljából:

- az iskola könyvtárának, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használatát lehetővé tesszük a Házirendben meghatározott feltételek mellett;
- a pedagógusok és a tanulók között segítő, személyes kapcsolatok kialakítására törekszünk;
- szoros kapcsolatot tartunk a szociális és hatósági intézményhálózattal;
- az ifjúságvédelmi felelőssel, iskolaorvossal és pszichológussal, szociális segítővel együttműködve a szülők, családok, nevelési, életvezetési gondjainak megoldását – a lehetőségeinkhez mérten – igyekszünk segíteni.

2.6.3. Ifjúságvédelem

Az ifjúság testi-lelki egészségének megóvása az egész intézmény feladata. Az iskolaépület biztonságos, tiszta, lehetőségeihez képest kényelmes környezetet nyújt mind a tanulásra, mind a szabadidős tevékenységre, a fizikai szükségletek kielégítésére. Ezt az intézmény technikai munkatársai biztosítják.

A nevelőtestület tagjainak feladata olyan légkör megteremtése az iskolai foglalkozások és szabadidős iskolai programok alatt, amelyben a tanulók lelkileg is biztonságban érzik magukat, amely támogatja személyiségük fejlődését, önmaguk (gondolataik, értékrendjük) felvállalását, és amely nem tolerálja a destruktív viselkedést.

A gyermek- és ifjúságvédelemben kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek, az iskolapszichológusnak és a védőnőnek. Jelzőrendszerként fontos feladatuk a hátrányos helyzet vagy veszélyeztetettség felderítése és a szükséges intézkedések megtétele a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal közösen.

Az ifjúságvédelemben az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége kulcsfontosságú. Ő az iskolavezetés, a nevelőtestület, a szülői munkaközösség szakmai tanácsadója, összekötő szerepe van a gyermek-szülő, gyermek-pedagógus, szülő-iskola kapcsolatában. Folyamatosan figyelemmel kíséri a közlönyökben, hivatalos lapokban megjelenő jogszabályokat. Tevékenységi körébe tartozik a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatok figyelemmel kísérése. Részt vesz a városi szakmai értekezleteken, fórumokon, szakmai továbbképzéseken.

A gyermek- és ifjúságvédelem az iskola pedagógiai tevékenységének szerves része. Az értelmi képességek fejlesztésén túl fel kell vállalni a diákok személyiségének dinamikus fejlesztését is. Pozitív, tartós interperszonális kapcsolatok szükségesek ahhoz, hogy a nevelő hatás meginduljon, és az iskola prevenciós feladatait teljesíteni tudja a következő területeken:

2.6.3.1. *A családi konfliktusok enyhítése*

A fenti problémák megoldásának megkezdéséhez lényeges momentum az információszerzés, hogy melyik gyerek tartozik ebbe a körbe. A nevelőtestület egyik fontos feladata a tanítványainak figyelése, amivel segítheti a gyermek- és ifjúságvédelmet. Gimnáziumunk rendelkezik iskolapszichológussal, aki megfelelő szakmai tudással felismeri az ilyen tanulókat, vagy fogadja az erre utaló jelzéseket.

Mindenképpen történnie kell egy katalógizálásnak, ami lehetővé teszi ezeknek az esetnek a nyomon követését. Ezután fel kell mérni, szükség van-e külső szakemberek (pl.: pszichológus, szociális gondozó) vagy szervezetek (pl.: rendőrség) bevonására. Ha nincs, vagy a tanuló negálja a szélesebb körű segítséget, és ezt a helyzet megengedi, akkor az osztályfőnök vagy a

pszichológus segítő beszélgetést folytathat a gyermekkel. Ez nem terápia, arra külső szakképzett terapeuta segítsége vehető igénybe.

Ezzel párhuzamosan az osztályfőnök értesítheti a szaktanárokat, hogy vegyék figyelembe a tanuló helyzetét és konzultáljanak a további lehetőségek felől, természetesen, ha ezt lehetővé teszi a közoktatási törvény titoktartási kötelezettsége.

2.6.3.2. *Az alkoholfogyasztás és a dohányzás terjedésének megakadályozása*

A jelenség megakadályozásának legnagyobb lehetősége a prevenció, a megelőzés, amely megelőzheti a rászokást, a fizikai függőséget.

Az elsődleges prevenció célja, hogy ne alakuljon ki az addikció. Az órai munkában (pl.: osztályfőnöki, biológia) lehetőség nyílik a felvilágosításra. Mindez kiegészíthető vendéglelőadók (orvos, pszichológus, pszichiáter) előadásaival is, lehetőség szerint pályázatok segítségével.

A másodlagos prevenció a függés mielőbbi megszüntetése. Itt a tömegekhez szóló prevenciós tevékenységre nincs lehetőség, hiszen egy-egy adott személyhez kötődő problémát kell megoldani. A megfelelő szakszolgálatok igénybevétele egyes esetekben szükséges lehet. A legjobb hatásfokot ebben az esetben az hozhatja, ha a megfelelő szakember segítő beszélgetést folytat a tanulóval, és közös munka segítségével szüntethetik meg a tüneteket.

2.6.3.3. *A drog és kábítószer-fogyasztás kialakulásának, elterjedésének megakadályozása*

Az első feladat a prevenció, amelyre előadások, interaktív csoportfoglalkozások, egyéni beszélgetések keretében van lehetőség, legtöbbször külső szakember segítségével.

Második feladat a kábítószer fogyasztó fiatalok felismerése. Problémát jelenthet, hogy ezen szerek használatának szomatikus jelei nem mindig egyértelműek.

Miután megtörtént a felismerés, külső szakembereket kell bevonni az eset kezelésébe (pl.: drogambulancia szakpszichológusait). Ha a tanuló önként jelentkezett a problémájával, de a külső segítséget nem akarja, segítő beszélgetést lehet vele folytatni, de ekkor természetesen bizalmasan kell kezelni az általa közölteket, viszont a név nélküli információt el kell juttatni a megfelelő szervekhez (pl.: rendőrség, önkormányzat), hiszen az állami szervek prevenciós lehetőségei ezekre az információkra alapozhatók.

A kábítószerek okozta problémák megelőzése, kezelése érdekében városunkban 2001 óta végzi tevékenységét a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, melynek gimnáziumunk is tagja.

2.6.3.4. *Pszichés problémákkal küzdő tanulók (magatartászavar, deviancia, antiszociális magatartás, öngyilkossági hajlam, önismereti problémák) kezelése*

A pszichológus szakértelme lehetővé teszi, hogy felismerjen olyan pszichés zavarral küzdő tanulókat, akik pszichológiai, illetve pszichiátriai kezelésre szorulnak. A felismerés után, ha lehet, és a tanuló, illetve a család beleegyezik, az iskolának törekednie kell arra, hogy a tanuló szakemberhez kerüljön. Nem olyan magatartási problémaként kell kezelni ezeket az eseteket, amelyek egyszerű szankciókkal rendezhetők, hanem pszichológiai esetként, mert születhetnek egész életüket elrontható ítéletek és stigmák.

Az osztályfőnök egyszerűbb életvezetési, illetve önismereti problémák esetén rendszeres segítő beszélgetésekkel támogathatja az iskola tanulóit.

2.6.3.5. *Egészségügyi problémákkal küzdő tanulók segítése*

Ez esetben is fontos az esetfelismerés, ha az látenszen jelentkezik (pl.: gerincferdülés), amelyben nagy segítséget nyújthatnak a testnevelők. A felismerés után a betegség kiváltó okait kell megszüntetni vagy a betegséggel való együttélést kell könnyebbé tenni. Ennek két szintje lehetséges. Egyrészt a pszichés szint, amelyben az osztályfőnök segítő beszélgetést folytathat. A másik a gyakorlati tevékenység szintje (pl.: szakrendelésre való irányítás, gyakorlati tanácsok). Ezekben az esetekben fontos az osztályfőnök és a védőnő, az iskolaorvos.

Az egészségügyi problémák megelőzésében nagyon nagy szerepe van a sportnak, a testkultúrának. Az egészségtelen táplálkozás, és a mozgásszegény életmód jelentős mértékben hozzájárulnak az elhízás, a szív- és érrendszeri megbetegedések, a 2-es típusú cukorbetegség és a daganatos betegségek kialakulásához. A rendszeres testmozgás minden életkorban és mindkét nem esetében jótékony hatású. A napi mozgás kismértékű növelése révén is javul a teljesítőképesség és az élet minősége. Intenzívebb, hosszabb ideig tartó testedzés/sportolás fokozza a kedvező élettani hatásokat. A fizikai aktivitás rendszeressé tételében a testnevelők tevékenysége kulcsfontosságú.

2.7.A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

2.7.1. A tanulók közösségei

A gimnázium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

2.7.2. Diákönkormányzat

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

Intézményünkben minden osztály maximum 2 tagot delegálhat az iskolai diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart az iskolavezetéssel. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet. A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról és tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat rendszeresen ülésezik, valamint minden évben egy alkalommal diákközségi ülést tart, melyen minden osztály képviselteti magát. A fórumon részt vesz az igazgató és a diákönkormányzatot segítő pedagógus.

A diákok aktív részesei az iskolai életnek, igényeik és szándékaik döntően befolyásolják és alakítják azt. Ezért lehetőség szerint támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a pedagógiai program alapelveivel összhangban van, és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

2.8.A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

2.8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

2.8.1.1. Szülői Választmány ülése

Az iskolában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre. A szülők képviselőinek szabályait az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A gimnázium Szülői Választmányának tagjai az osztályok szülői szervezeteinek (Szülői Munkaközösség) választott elnökei. Az igazgató tanévenként legalább két alkalommal összehívja a Szülői Választmányt és tájékoztatást ad a gimnázium feladatairól, tevékenységéről.

2.8.1.2. Szülői értekezlet

A szülői értekezletek feladata a szülők tájékoztatása az iskola célkitűzéseiről, a felvetődő problémák megbeszélése a megoldáskeresés szándékával, a tapasztalat- és információcsere, az iskola és a szülői ház együttműködésének elősegítése. A szülői értekezlet idejét, témáját a nevelőtestület határozza meg tanév elején. A szülők meghívásáról az osztályfőnök gondoskodik.

A tanév során félévente egy-egy szülői értekezletet hívunk össze, melynek célja a szülők tájékoztatása az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról, valamint a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

Szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható nevelési, szervezési és egyéb kérdésekben.

Az általános iskolák hívására az intézményvezetés részt vesz a nyolcadikosok szülői fórumain. A hatodikosok szülei számára beiskolázási szülői fórumot szervezünk.

2.8.1.3. *Nyílt nap*

Feladata, hogy az általános iskolás szülők betekintést nyerjenek a gimnáziumi nevelő és oktató munka mindennapjaiba, megismerjék a választható képzéseket. Ilyenkor ismertetjük a felvételi szabályzatot, személyes tájékoztatást adunk az indítandó osztályokról.

2.8.1.4. *Fogadóóra*

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő hasznos eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.) A fogadóórák időpontjait a gimnázium munkatervében rögzítjük minden tanév elején (4 alkalom, késő délutáni/kora esti órákban, az iskola valamennyi tanára részvételével).

2.8.1.5. *Írásbeli tájékoztató*

A szülőket folyamatosan értesítjük gyermekük előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről az elektronikus napló révén.

A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén.

A félévi és év végi értékelést legalább egy hónappal megelőzve, az osztályfőnök írásban értesíti a szülőt, ha gyermeke fejlődésének érdekében intézkedést tart szükségesnek. A szaktanár vagy az osztályfőnök probléma esetén értesíti vagy berendelheti a szülőket/gondviselőket.

Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel az elektronikus napló révén, vagy az iskola honlapja segítségével.

2.8.1.6. *Alkalmi megbeszélés*

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

2.8.1.7. *Iskolai rendezvény*

Az eötvösös közösség építése szempontjából meghatározó néhány rendezvény (tanévnitó, tanévzáró ünnepély, csibeavató, szalagavató, ballagás), amely lehetőséget ad minden érdeklődő szülő, nagyszülő számára, hogy jelen tudjon lenni a gyermek iskolai életének kiemelkedően fontos pillanataiban.

2.8.2. A tanulókkal való kapcsolattartás formái

2.8.2.1. *Mindennapi kapcsolattartás*

A diákokkal a kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezésben valósul meg a tanítási órákon, tanítás előtt és után, valamint az óráközi szünetekben. A tanulót a fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják. A tanulók egyéni problémáikkal vagy információszerzés céljából elsődlegesen osztályfőnökükhöz, de bármely szaktanárukhoz vagy az iskola vezetőihez is fordulhatnak.

2.8.2.2. *Tájékoztatás és véleménynyilvánítás*

A tanulókat az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről, illetve az aktuális feladatokról

- az igazgató a diákközgyűlésen,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus a diákönkormányzat ülésén,
- az osztályfőnök az osztályfőnöki órán

tájékoztatja.

Ezekon a fórumokon a diákok élhetnek a véleménynyilvánítás lehetőségével, a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehetnek fel, tehetnek fel kérdéseket, adhatnak javaslatokat.

A tanulók képviselőjének és a tanuló-iskola közötti kapcsolattartás szabályait az intézmény és a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

2.8.2.3. *Infokommunikációs kapcsolattartás*

A tanulók a rájuk vonatkozó érdemjegyeket, dicséreteket, elmarasztalásokat, valamint hiányzásuk alakulását az elektronikus naplón keresztül kísérhetik figyelemmel.

Az iskola honlapjáról fontos, őket érintő információkat szerezhetnek, űrlapokat tölthetnek le.

2.8.3. A pedagógusok kapcsolattartási formái

2.8.3.1. *A vezetőség és a nevelőtestület együttműködése*

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- a vezetőség ülései,
- az iskolavezetőség (munkaközösségek vezetőivel kibővítve) ülései,
- nevelőtestületi értekezletek,
- eseti megbeszélések.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé.

A vezetőség az aktuális feladatokról, információkról a nevelőiiben elhelyezett hirdetőtáblán, és/vagy elektronikusan (kör e-mail, elektronikus napló) tájékoztatja a pedagógusokat.

Az egyes közösségek kapcsolattartásának módjait az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

2.8.3.2. *A szakmai munkaközösségek együttműködése*

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt munkaközösségi megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,

- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- iskolán kívüli továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok, tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A munkaközösségek vezetői olvasás után azonnal továbbítják a vezetőség e-mailjeit a tagok számára.

2.8.4. Az intézmény partnerei

A gimnáziumban a helyi közösségek érdekeinek képviselőit a szülők, a nevelőtestület és az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat delegáltjából álló

- intézményi tanács

jött létre.

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az intézmény vezetőségének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Mezőkövesdi Tankerületi Központ (az intézmény fenntartója és működtetője),
- Tiszaújváros Város Önkormányzata (képviselő-testület és polgármesteri hivatal),
- Tiszaújvárosi Járási Hivatal,
- Oktatási Hivatal,
- Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ,
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tiszaújvárosi Tagintézménye,
- Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ,
- Tiszaújvárosi Intézményműködtető Központ,
- Tiszaújváros általános iskolái.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi közművelődési intézményekkel:

- Derkovits Művelődési Központ,
- Hamvas Béla Városi Könyvtár,
- Tisza TV,
- Tiszaújvárosi Krónika.

A tanulók egészségi állapotának megóvásaért az intézmény vezetősége rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi intézménnyel:

- Tiszaújváros Városi Rendelőintézet.

Az ellátás feladata a gyermekek egészségnevelése, szűrése, védőoltása, iskola-egészségügyi ellátása, valamint a tanulók gondozása iskolaorvossal, védőnővel a szűrést végző fogorvossal, és segítségükkel megszervezni a diákok rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A hitoktatás megszervezése érdekében a helyi egyházak képviselőit fogadjuk.

- Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Egyházközség
- Tiszaújvárosi Görögkatolikus Egyházközség
- Tiszaújvárosi Református Egyházközség

Tehetségpontként kapcsolatban állunk:

- a Nemzeti Tehetségsegítő Tanáccsal,
- a Nemzeti Tehetséggal,

- a régió tehetségpontjaival.

A továbbtanulás, a nyelvtanulás segítése érdekében, a pedagógusképzésben gyakorló helyként kapcsolatban állunk és együttműködünk:

- a Miskolci Egyetemmel,
- a Debreceni Egyetemmel,
- az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel,
- az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemmel,
- a Francia Intézettel (Alliance Française Hongrie / De Miskolc),
- a Goethe Intézettel (Goethe-Institut Ungarn).

A közösségi szolgálat megszervezése érdekében együttműködési megállapodásokat kötünk partnerszervezetekkel. Ezek listáját honlapunk tartalmazza.

2.9.A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján állapítjuk meg.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat (a „24. A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok” részében) részletesen tartalmazza.

2.9.1. A tanulmányok alatti vizsgák típusai

2.9.1.1. *Osztályozóvizsga*

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, emiatt nincs meg félévkor/év végén a pedagógiai programban meghatározott 3-3 érdemjegye tantárgyanként, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Az osztályozóvizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozóvizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. Osztályozóvizsgára írásban lehet jelentkezni, az érettségi vizsgára történő jelentkezéssel egyidőben. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatjuk.

2.9.1.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak

- aki átvételét kéri iskolánkba vagy képzéstípust vált, és akinek az adott évfolyamon folytatott tanulmányainak feltételeként az igazgató a tantervi különbségek miatt különbözeti vizsga letételét írja elő.

A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy – iskola vagy képzési forma/szint váltása esetén – a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A vizsga időpontjáról a vizsgázót az iskola/képzés váltás kérésekor írásban tájékoztatjuk.

2.9.1.3. Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

2.9.1.4. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az igazgató által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

2.9.2. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei

A vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei megegyeznek jelen dokumentum „Helyi tanterv tananyagtartalmi” című 1. számú mellékletében szereplő, az adott tantárgy és évfolyam képzési típusnak megfelelő tananyagtartalmának követelményrendszerével. A vizsgák feladat-, tételsorát szaktanár, szakmai munkaközösség állítja össze az adott félév/tanév tananyagából.

A vizsgatárgyakhoz használható segédeszközök megegyeznek a mindenkori érvényes érettségi vizsgaszabályzatban a középszintű érettségire vonatkozó részben meghatározottakkal.

A tanuló a vizsga során érvényesítheti mindazokat a mentességeket és kedvezményeket, amelyek érvényes szakértői vélemény birtokában a tanulmányai során is megilletik.

A vizsgák írásbeli, szóbeli, gyakorlati rész(ek)ből állhatnak. Fő szabály szerint a vizsga egy 60 perces írásbeli és egy 15 perces szóbeli részből áll. Dráma és színház (dráma és tánc), digitális kultúra és testnevelés tantárgyak esetében az írásbeli rész helyett egy 60 perces gyakorlati része van a vizsgának.

2.9.2.1. Az értékelés rendje

Az írásbeli/gyakorlati vizsgarész lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot/értékeli a feladatvégrehajtást. Követelmény, hogy a dolgozat javítása/feladat

értékelése pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Az írásbeli/gyakorlati vizsgarész maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 70%-ával egyezik meg.

Az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

jeles	80-100%
jó	60-79%
közepes	40-59%
elégséges	25-39%
elégtelen	0-24%

A teljesítmény százalékban történő kifejezésekor a számítást csak az egész szám megállapításáig lehet elvégezni, tizedesjegy nem állapítható meg.

Több részből álló vizsgák esetén az elégséges osztályzat eléréséhez mindegyik vizsgarészen teljesíteni kell a vizsgapontok legalább 20%-át.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell letennie.

2.9.3. Az egyes tantárgyak vizsgakövetelményei

2.9.3.1. Angol/német/francia nyelv

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

Írásbeli feladattípusok:

- olvasott szöveg értése
- szókincs ellenőrzésére vonatkozó feladatok
- nyelvtani tudás felmérésére szolgáló feladatok
- íráskészséget mérő feladatok (pl.: rövid levél)
- hallott szöveg értése

Szóbeli:

- önálló témakifejtés a húzott tétel alapján
- beszélgetés a vizsgáztatóval

2.9.3.2. Biológia

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

2.9.3.3. Digitális kultúra (informatika)

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

Emelt tantervű csoportban a gyakorlati vizsgarész 2x60 perc.

2.9.3.4. Dráma és színház (dráma és tánc)

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

Gyakorlati: Alapozó drámajátékok bemutatása (szituációs játékok, szoborjáték, mozgásszínház, memóriajátékok). Táncelemek, tánclépések, adott koreográfia bemutatása zenére vagy nélküle, párban vagy csoportban.

Szóbeli: Vers- és prózamondás.

2.9.3.5. Ének-zene

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

2.9.3.6. Etika

Írásbeli: A félév/év témakörei közül a szaktanár kijelöl ötöt, ezek közül a vizsgázó választ egyet, amelyből egy házi dolgozatot készít. (Ennek terjedelme 50-120 sor.)

Szóbeli: A házi dolgozatban kifejtett gondolatairól, érveiről folytat a vizsgázó szabad beszélgetést a vizsgáztató tanárral. (Felkészülési idő nincs.)

2.9.3.7. Fizika

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

2.9.3.8. Földrajz

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

2.9.3.9. Kémia

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

2.9.3.10. Magyar nyelv

Csak írásbeli vizsgarész van. 20-24%-os eredmény esetén a vizsgázó szóbeli vizsgát tehet az elégséges érdemjegyért.

2.9.3.11. Irodalom

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

Írásbeli: szövegalkotási feladat (korosztályhoz szabottan három feladattípus közül választhat a vizsgázó, egyet kell kifejtetni)

2.9.3.12. Matematika

Csak írásbeli vizsgarész van. 20-24%-os eredmény esetén a vizsgázó szóbeli vizsgát tehet az elégséges érdemjegyért.

2.9.3.13. Mozgókép kultúra és médiaismeret

Csak írásbeli vizsgarész van. 20-24%-os eredmény esetén a vizsgázó szóbeli vizsgát tehet az elégséges érdemjegyért.

Feladattípusok: esszé/feleletválasztós/választásos teszt

2.9.3.14. Technika és tervezés

Írásbeli: A félév/év témakörei közül a szaktanár kijelöl ötöt, ezek közül a vizsgázó választ egyet, amelyből egy házi dolgozatot készít. (Ennek terjedelme 50-120 sor).

Szóbeli: A házi dolgozatban kifejtett gondolatairól, érveiről folytat a vizsgázó szabad beszélgetést a vizsgáztató tanárral. (Felkészülési idő nincs.)

2.9.3.15. Természettudomány

Írásbeli: A félév/év témakörei közül a szaktanár kijelöl ötöt, ezek közül a vizsgázó választ egyet, amelyből egy házi dolgozatot készít. (Ennek terjedelme 50-120 sor).

Szóbeli: A házi dolgozatban kifejtett gondolatairól, érveiről folytat a vizsgázó szabad beszélgetést a vizsgáztató tanárral. (Felkészülési idő nincs.)

2.9.3.16. *Testnevelés*

Csak gyakorlati vizsgarész van: Tanult mozgásformák bemutatása (Testnevelésre alkalmas sportruházat viselése kötelező!)

2.9.3.17. *Történelem, állampolgári ismeretek*

A követelmények megegyeznek a 2.9.2. részben leírtakkal.

2.9.3.18. *Vizuális kultúra*

A vizsga egy 30 perces írásbeli és egy 30 perces gyakorlati részből áll, melyek a vizsgapontok 50-50%-át adják. A két rész között 10 perc pihenőidő biztosítható a vizsgázó számára.

Írásbeli: művészettörténeti teszt

Gyakorlati: rajzi vagy ábrázoló geometriai feladat

2.10. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt az érvényes jogszabályok alapján.

Az iskolánkba felvételt nyerni kívánó tanulók felvételi kérelmét a vonatkozó jogszabály alapján a felvételiző korábbi tanulmányi eredménye, a központi írásbeli vizsgájának eredménye és egyes képzéseinknél az iskolánk által szervezett szóbeli felvételi vizsgán elért eredménye alapján bíráljuk el.

A központi írásbeli vizsga számára helyszínt biztosítunk, a szóbeli vizsga követelményeit, a felvételi összpontszám megállapításának módszerét a Középfokú felvételi információs rendszerben (KIFIR), valamint aktuális felvételi tájékoztatónkban és a honlapunkon tesszük közzé.

2.10.1. Képzéseink felvételi követelményei

2.10.1.1. *Hat évfolyamos gimnázium*

A felvétel a tanulmányi eredmények, valamint a magyar nyelvi és a matematika központi írásbeli felvételi vizsga eredménye alapján történik.

A felvételi pontszámba 50 %-ban az 5. év végi és a 6. félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és digitális kultúra eredmények átlaga, 25-25 %-ban a két központi írásbeli vizsga eredménye számít.

2.10.1.2. *4 évfolyamos gimnázium*

A felvétel a tanulmányi eredmények, valamint a magyar nyelvi és a matematika központi írásbeli felvételi vizsga eredménye alapján történik.

A felvételi pontszámba 50 %-ban az 5., 6., 7. év végi és a 8. félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és digitális kultúra eredmények átlaga, 25-25 %-ban a két központi írásbeli vizsga eredménye számít.

2.10.1.3. *Matematika tagozat*

A felvétel a tanulmányi eredmények és a matematika központi írásbeli felvételi vizsga eredménye alapján történik. A felvételi pontszámba 50 %-ban az 5., 6., 7. év végi és a 8. félévi

magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és digitális kultúra eredmények átlaga, 50 %-ban a központi matematika írásbeli vizsga eredménye számít.

2.10.1.4. Digitális kultúra tagozat

A felvétel a tanulmányi eredmények és a matematika központi írásbeli felvételi vizsga eredménye alapján történik. A felvételi pontszámba 50 %-ban az 5., 6., 7. év végi és a 8. félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és digitális kultúra eredmények átlaga, 50 %-ban a központi matematika írásbeli vizsga eredménye számít.

2.10.1.5. Idegen nyelvi tagozat

A felvétel a tanulmányi eredmények, az angol nyelvi szóbeli vizsga, valamint a magyar nyelvi és a matematika központi írásbeli vizsga eredménye alapján történik. A felvételi pontszámba 25 %-ban az 5., 6., 7. év végi és a 8. félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és digitális kultúra eredmények átlaga, 25 %-ban a szóbeli vizsga, 25-25 %-ban a két központi írásbeli vizsga eredménye számít.

2.10.2. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A középfokú felvételi eljárás során gimnáziumunk csak az emelt angol tantervű (idegen nyelvi tagozat) osztályba jelentkezők számára szervez szóbeli felvételi vizsgát.

2.10.2.1. Az angol nyelvi szóbeli vizsga értékelési szempontjai, témái

	adható pontszámok						
<i>Témában való jártasság</i>	1	2	3	4	5	6	7
<i>Nyelvhelyesség</i>	1	2	3	4	5		
<i>Szókincs</i>	1	2	3	4	5		
<i>Interaktivitás, kommunikációs készség</i>	1	2	3	4	5		
<i>Kiejtés, beszédtempó, hangjelzés</i>	1	2	3				
Elérhető pontszám összesen:	25						

A szóbeli felvételi vizsga maximum 15 perc időtartamú. Az alapfokú nyelvvizsgálóhoz hasonlóan a felvételiző egy rövid beszélgetés után egy témát és egy képet kap. Az adott témában beszélgetést folytat a vizsgáztatókkal, majd egy kapott kép segítségével fejti ki véleményét újabb témáról. A vizsgáztató tanárok a következő szempontok alapján pontozzák a felvételiző diákok teljesítményét:

- kommunikatív érték
- megértés
- nyelvhelyesség
- szókincs és kiejtés

Elvárt szókincs: A1+- A2 szint, illetve alapfokú nyelvvizsga közeli szókincs. (Ez megfelel az általános iskolai követelményeknek.) A felkészüléshez ajánlott könyvek az általános iskolában használt tankönyvek vagy bármely alapfokú nyelvvizsgára felkészítő könyv.

A beszélgetés és a képleírás témakörei:

- A vizsgázó személye, bemutatkozás
- Család, családi élet
- Ünnepek, családi ünnepek
- Tulajdonságok, mások külső és belső jellemzése (családtagok, barátok, házi állatok)
- Lakóhely (látnivalók, szolgáltatások, nevezetességek)
- Otthon (ház, lakás, szoba, környék), házimunka
- Iskola (saját iskola bemutatása, tantárgyak, órarend)
- Napirend, időbeosztás (hétköznapi, hétvége)
- Ételek, étkezés (otthon, étteremben), egészséges táplálkozás, kedvenc étel
- Szabadidős elfoglaltságok (mozi, tévé, színház, sport, hobbi...)
- Sport, sportolás, kedvenc sport, iskolai sport (téli /nyári...)
- Nyaralás itthon és külföldön, kirándulások
- Egészség, betegség, egészséges életmód, orvosnál
- Időjárás, évszakok, öltözködés, divat

A következő nyelvtani jelenségek helyes használata várható el a felvételizőktől:

- egyszerű jelen idő
- folyamatos jelen idő
- befejezett jelen idő
- egyszerű múlt
- folyamatos múlt
- egyszerű jövő
- 'be going to' szerkezet a jövő kifejezésére
- have to / must
- can /could
- should
- helyet, időt kifejező előjárósók használata
- melléknevek fokozása, alap- és középfokú összehasonlítások
- határozók
- megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- személyes, birtokos, birtokos jelzői névmások
- vonatkozó névmások

A felvételi elbeszélgetés háromtagú bizottság előtt zajlik. A bizottság tagjai külön értékelnek, az elérhető összpontszámot a három értékelés átlaga adja - a kerekítés szabályainak megfelelően.

2.10.3. A tanulók rangsorolása azonos összesített eredmény esetén

A rangsorolásnál az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben részesül a hátrányos helyzetű tanuló, ezt követően az a jelentkező, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye Tiszaújváros Járás területén található. További pontazonosság esetén az a diák részesül előnyben, aki az írásbeli vizsgán magasabb pontszámot ér el, vagy akinek ezt

különleges helyzete indokolja: testvére intézményünk diákja, kettő vagy több eltartott testvére van.

2.10.4. A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókra vonatkozó értékelési szabályok

A középiskola az írásbeli felvételi vizsga letétele alól a tanulót nem mentesítheti.

Az érintett tanulók a központi írásbeli vizsga során a szakértői véleményben foglaltak alapján – szülői kérelemre – az alábbi kedvezményekre lehetnek jogosultak:

- időhosszabbítás;
- az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott segédeszköz használata;
- a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentés.

Ez a kedvezmény arra az esetre vonatkozik, amikor a tanuló az adott vizsgatárgy követelményeinek valamely részlete alól mentesül, pl.: magyar nyelv esetében a helyesírás feladatok alól, vagy a matematikánál a szerkesztést igénylő feladatok alól.

A kérelmet és a szakértői véleményt az írásbeli vizsgára történő jelentkezéskor a jelentkezési lappal együtt kell intézményünkhöz benyújtani. Az intézmény vezetője a szakértői vélemény alapján hoz határozatot arról, hogy milyen kedvezményeket biztosít az érintett tanulónak az írásbeli során.

2.10.5. A tanulók átvétele és a képzések átjárhatósága

Az iskolát, vagy képzési formát váltani szándékozó tanulók (kiskorú tanulók esetén a szülők) a tanév folyamán bármikor kérelemmel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez.

Váltásra akkor van mód, ha azt a kívánt osztály/csoport létszáma lehetővé teszi. Az átvétel feltétele még, hogy – helyi tantervünk előírásainak megfelelően – a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, melyeket eddig nem, vagy lényegesen kevesebb óraszámban tanult. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Intézményt váltó tanulók esetében az átvételi kérelemhez csatolni kell a már elvégzett középiskolai évfolyamok bizonyítványmásolatát, szorgalmi idő alatti átvételhez az elhagyni kívánt iskola e-naplójának 10 napnál nem régebbi másolatát. Továbbá 9., valamint 10. évfolyamra történő átvétel esetén kérjük az általános középfokú eljárás során a 9. évfolyamra történő beiskolázáshoz megírt központi felvételi vizsgák pontozólapjainak másolatát, valamint a 7. és 8. évfolyamok bizonyítványmásolatát is.

7., valamint 8. évfolyamra történő átvétel esetén az átvételi kérelemhez csatolni kell a már elvégzett 5., 6., 7. évfolyamok bizonyítványmásolatát, szorgalmi idő alatti átvételhez az elhagyni kívánt iskola e-naplójának 10 napnál nem régebbi másolatát. Továbbá kérjük az általános középfokú eljárás során a 6. évfolyamos gimnáziumi beiskolázáshoz megírt központi felvételi vizsgák pontozólapjainak másolatát.

Az igazgató a benyújtott dokumentumok alapján bírálja el a kérelmet.

2.11. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

Ha a tanuló a tanév végén maximum három tantárgyból „elégtelen” minősítést kap, a tanév végéig (augusztus 31-ig) javítóvizsgát tehet. Ha háromnál több tárgyból bukott, vagy a javítóvizsgán sem teljesítette a követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

3. Helyi tanterv

„Mentül elevenebb a gyermeknek képzelőtehetsége, mennél sebesebb felfogása, annál szükségesebb, hogy komoly tanulmányokra szoríttassék; éppen azon hajónak legszükségesebb a ballaszt, amely magas árbocokkal s duzzadt vitorlákkal halad előre.”

Eötvös József

3.1.A választott kerettanterv megnevezése

Gimnáziumunk az oktatásért felelős miniszter által kiadott, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók közül az alábbiakat használja:

1. „Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyamára” a hat évfolyamos képzésben.
2. „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára” a hat évfolyamos képzés 7-8. évfolyamán azon tantárgyak esetén, amelyeket az 1. kerettanterv nem tartalmaz.
3. „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára” a négy évfolyamos képzésekben és a hat évfolyamos képzés 9-12. évfolyamán azon tantárgyak esetén, amelyeket az 1. kerettanterv nem tartalmaz.

3.1.1. A kifutó kerettantervek megnevezése

Gimnáziumunk az oktatásért felelős miniszter által kiadott, a 2012-es NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók közül az alábbiakat használja:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
7-8. évfolyam	Biológia A változat
10-12. évfolyam gimnázium	Biológia B változat
7-8. évfolyam	Fizika B változat
9-12. évfolyam gimnázium	Fizika B változat
7-10. évfolyam gimnázium	Ének A változat
7-8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat B változat
7-8. évfolyam	Kémia B változat
9-10. évfolyam gimnázium	Kémia B változat
9-12. évfolyam emelt matematika	Emelt matematika A változat

2020-tól 2023-ig felmenő rendszerben a 2012-es NAT alapján készült helyi tanterveink is érvényesek.

3.2.A helyi tanterv kialakításának alapelvei

- Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervekre épül.
- Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében tartalmazzák az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyagot és a követelményeket.
- A szaktárgyi munkaközösség javaslata alapján 2 tantárgyra bontjuk a magyar nyelv és irodalom programját.

- Emelt óraszámban biztosítjuk gimnáziumi évfolyamokon a következő tantárgyak tananyagtartamának közvetítését:
 - digitális kultúra (9 – 12. évfolyam)
 - idegen nyelv (9 – 12. évfolyam)
 - matematika (9 – 12. évfolyam)
 - magyar nyelv és irodalom (9 – 12. évfolyam, 2022-től kifutó rendszerben)
- Az emelt szintű oktatás keretében a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege az egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet.
- A 11–12. évfolyamokon 4-4 órát az érettségire történő felkészítésre kell fordítani.
- Az emelt szintű oktatásban résztvevő tanulók a 11–12. évfolyamokon 2 órát már teljesítenek az érettségire történő felkészítésből, ezért számunkra csak 2 órát kell erre a célra fordítani, de a megemelt időkeret lehetővé teszi számunkra további 2 óra választását is.
- A 7–10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása, ami a 11–12. évfolyamon érettségire történő felkészítés keretében folytatható.
- A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében természettudományos tantárgyat (fizika, kémia, biológia, földrajz), egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti 2 óra időkeretben.

3.3.A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

Az óratervi hálók képzési típusokként a következők:

3.3.1. Hat évfolyamos gimnázium

Hat évfolyamos gimnázium, általános tantervű												
Tantárgyak	7. évf.		8. évf.		9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*		1*		1*		1		1		1	1
Irodalom	2		2		2		3		3		3	
Matematika	3*		3*	1*	3*	1*	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		2		2		3		3	1
Állampolgári ismeretek			1								1	
Etika / hit- és erkölcsan ¹	1		1									
Természettudomány									(2)			
Kémia	1		2		1		2					
Fizika	1		2		2		3					
Biológia	2		1		3		2					
Földrajz	2		1		2		1					
Angol nyelv	3*	1*	3*	1*	3*	1*	3*	1*	4*		4*	
Német/Francia nyelv ²					3*		3*		3*	1*	3*	1*
Ének-zene	1		1		1		1					
Vizuális kultúra	1		1		1		1					
Dráma és színház		1							1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret											1	
Technika és tervezés	1											
Digitális kultúra	1*		1*		2*		1*		2*			
Testnevelés	5		5		5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1		1		1	
Érettségi felkészítés 1. tantárgy									2		2	
Érettségi felkészítés 2. tantárgy									2		2	
Kötelező alapóraszám	28		28		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		2		2		4		5	
Tanítási órák összege	30		30		34		34		32 (+2)		33	
Maximális órakeret	30		30		34		34		34		34	
Érvényes a ... tanévtől	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.		2024/2025.		2025/2026.	

Érvényes a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

¹ A kötelező etika óra helyett 7-8. évfolyamon a szülők választhatják gyermeküknek az egyházak által folytatott hit- és erkölcsan oktatást is.

² A második idegen nyelvet (Német/Francia) a jelentkezők létszáma határozza meg.

A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében fizika, kémia, biológia, vagy földrajz tantárgyat természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

3.3.2. 4 évfolyamos gimnázium

4 évfolyamos gimnázium, általános tantervű								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*		1		1		1	1
Irodalom	2		3		3		3	
Matematika	3*	1*	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		3		3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány						(2)		
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Angol nyelv	3*	1*	3*	1*	4*		4*	
Német nyelv	3*		3*		3*	1	3*	1*
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház					1			
Mozgókép-kultúra és médiaismeret							1	
Technika és tervezés								
Digitális kultúra	2*		1*		2*			
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Érettségi felkészítés 1. tantárgy					2		2	
Érettségi felkészítés 2. tantárgy					2		2	
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4		5	
Tanítási órák összege	34		34		32 (+2)		33	
Maximális órakeret	34		34		34		34	
Érvényes a ... tanévtől	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.	

Érvényes a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében fizika, kémia, biológia, vagy földrajz tantárgyat természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

3.3.3. Matematika tagozat

Emelt matematika tantervű, 4 évfolyamos gimnázium								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*		1		1		1	
Irodalom	2		3		3		3	
Matematika	3*	1*+2*	3	1+2	3+2	1	3+2	1
Történelem	2		2		3		3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány						(2)		
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Angol nyelv	3*	1*	3*	1*	4*		4*	
Német nyelv	3*		3*		3*	1*	3*	1*
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház					1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Technika és tervezés								
Digitális kultúra	2*		1*		2*			
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Érettségi felkészítés 1. tantárgy					2		2	
Érettségi felkészítés 2. tantárgy						(2)		(2)
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4		5	
Tanítási órák összege	36		36		32 (+4)		32 (+2)	
Maximális órakeret	34+2		34+2		34+2		34+2	
Érvényes a ... tanévtől	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.	

Érvényes a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

A képzésben résztvevők 2 órát már teljesítenek az érettségire történő felkészítésből, ezért számunkra csak 2 órát kell erre a célra fordítani (matematika tantárgyat nem választhatnak), és a megemelt időkeret lehetővé teszi számunkra további 2 óra választását is.

A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében fizika, kémia, biológia, vagy földrajz tantárgyat természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

3.3.4. Digitális kultúra tagozat

Emelt digitális kultúra tantervű, 4 évfolyamos gimnázium								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*		1		1		1	
Irodalom	2		3		3		3	
Matematika	3*	1*	3		3	1	3	1
Történelem	2		2		3		3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány						(2)		
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Angol nyelv	3*	1*	3*	1*	4*		4*	
Német nyelv	3*		3*		3*	1*	3*	1*
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház					1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Technika és tervezés								
Digitális kultúra	2*	+2*	1*	1*+2*	2*+2*		2*	+2*
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Érettségi felkészítés 1. tantárgy					2		2	
Érettségi felkészítés 2. tantárgy						(2)		(2)
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4		5	
Tanítási órák összege	36		36		32 (+4)		34 (+2)	
Maximális órakeret	34+2		34+2		34+2		34+2	
Érvényes a ... tanévtől	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.	

Érvényes a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

A képzésben résztvevők 2 órát már teljesítenek az érettségire történő felkészítésből, ezért számunkra csak 2 órát kell erre a célra fordítani (digitális kultúra tantárgyat nem választhatnak), és a megemelt időkeret lehetővé teszi számunkra további 2 óra választását is.

A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében fizika, kémia, biológia, vagy földrajz tantárgyat természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

3.3.5. Idegen nyelvi tagozat

Emelt angol tantervű, 4 évfolyamos gimnázium								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*		1		1		1	1
Irodalom	2		3		3		3	
Matematika	3*	1*	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		3		3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány						(2)		
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Angol nyelv	3*	1*+2*	3*	1*+2*	4*+1*		4*+1*	
Német/Francia nyelv ¹	3*		3*		3*+1*		3*+1*	
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház					1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Technika és tervezés								
Digitális kultúra	2*		1*		2*			
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Érettségi felkészítés 1. tantárgy					2		2	
Érettségi felkészítés 2. tantárgy						(2)		(2)
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4		5	
Tanítási órák összege	36		36		31 (+4)		32 (+2)	
Maximális órakeret	34+2		34+2		34+2		34+2	
Érvényes a ... tanévtől	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.	

Érvényes a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

¹ A második idegen nyelvet (Német/Francia) a jelentkezők létszáma határozza meg.

A képzésben résztvevők 2 órát már teljesítenek az érettségire történő felkészítésből, ezért számunkra csak 2 órát kell erre a célra fordítani (angol tantárgyat közép szinten nem választhatnak), és a megemelt időkeret lehetővé teszi számunkra további 2 óra választását is.

A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében fizika, kémia, biológia, vagy földrajz tantárgyat természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

3.3.6. Kifutó órahálók

3.3.6.1. Magyar tagozat

Emelt magyar nyelv és irodalom (+dráma) tantervű, 4 évfolyamos gimnázium								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*		1		1+1		1+1	
Irodalom	2	+2	3	+1	3+1		3+1	
Matematika	3*	1*	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		3		3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány						(2)		
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Angol nyelv	3*	1*	3*	1*	4*		4*	
Német nyelv	3*		3*		3*	1*	3*	1*
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház				+1	1			1
Mozgókép-kultúra és médiaismeret							1	
Technika és tervezés								
Digitális kultúra	2*		1*		2*			
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Érettségi felkészítés 1. tantárgy					2		2	
Érettségi felkészítés 2. tantárgy						(2)		(2)
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4		5	
Tanítási órák összege	36		36		32 (+4)		33 (+2)	
Maximális órakeret	34+2		34+2		34+2		34+2	
Érvényes a ... tanévtől	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.	

Érvényes a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

A képzésben résztvevők 2 órát már teljesítenek az érettségire történő felkészítésből, ezért számunkra csak 2 órát kell erre a célra fordítani (irodalom tantárgyat közép szinten nem választhatnak), és a megemelt időkeret lehetővé teszi számunkra további 2 óra választását is.

A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak érettségire történő felkészítés keretében fizika, kémia, biológia, vagy földrajz tantárgyat természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

3.3.6.2. Hat évfolyamos gimnázium

Hat évfolyamos gimnázium												
Tantárgyak	7. évf.		8. évf.		9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad	kötött	szabad
Magyar nyelv	1*	1	1*	1	1*		1*		1*		1*	
Irodalom	2		2		3		3		3		3	
Angol nyelv	3*	1*	3*	1*	3*	1*	3*	1*	3*	1*	3*	1*
Német/Francia nyelv ¹					3*	1*	3*	1*	3*	1*	3*	1*
Matematika	3*	1*	3*	1*	3*	1*	3*	1*	3	1	3	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2		2		2		2		3		3	1
Etika ²	1		1						1			
Biológia – egészségtan	2		1	1			2		2		2	
Fizika	2		1	1	2		2		2			
Kémia	1	1	2		2		2					
Földrajz	1	1	2		2		2					
Ének-zene	1		1		1		1				1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1		1			
Dráma és tánc					1				1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret											1	
Informatika	1*		1*		1*	1*	1*	1*				
Technika, életvitel és gyakorlat	1										1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5		5		5	
<i>Osztályfőnöki</i>	1		1		1		1		1		1	
Választható 1. tantárgy										2		2
Választható 2. tantárgy										2		2
Tanítási órák összege	33		32		35		36		32		31	
Szabadon tervezhető órakeret	3		3		4		4		6		8	
Rendelkezésre álló órakeret	31		31		35		36		35		35	
Érvényes a ... tanévtől	2018/2019.		2019/2020.		2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.		2023/2024.	

Érvényes a 2018/2019-es tanévtől felmenő rendszerben.

* A tanulói létszámtól függően csoportbontásban oktatjuk a tantárgyat.

¹ A második idegen nyelvet (Német/Francia) a jelentkezők létszáma határozza meg.

² A kötelező etika óra helyett 7-8. évfolyamon a szülők választhatják gyermeküknek az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső egyházi jogi személye által folytatott hit- és erkölcsstan oktatást is.

A választható tantárgyak plusz óraszámait 11–12. évfolyamon a tanulók a kétszintű érettségire történő felkészítésre használhatják fel.

3.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

- Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek és rendelhetőek, vagy az iskola könyvtárában rendelkezésre állnak. A tankönyvrendelés elkészítését iskolánk ezzel a feladattal megbízott pedagógusai a munkaközösségekkel együtt koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
- a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

Az ingyenes (térítésmentes) tankönyvellátás során rendelt tartós tankönyveket az iskolai könyvtár állományából biztosítjuk. A szükséges tankönyveket, segédanyagokat, kötelező olvasmányokat lehetőségeink szerint elérhetővé tesszük a tanulók számára az iskolai könyvtárban.

A pedagógus típus és ár megjelölése nélkül kérheti olyan eszköz beszerzését a tanulótól (pl.: számológép, tornafelszerelés), amely nélkülözhetetlen a tanórai foglalkozásokon való részvételhez.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév második szülői értekezleteken, a kezdő évfolyamos szülőket a beiratkozáson) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges tan- és sporteszközök cseréje és fejlesztése a fenntartó hatáskörébe tartozik.

3.5.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A Nemzeti alaptanterv (NAT) a magyarországi oktatás egyik alapvető, tartalmi-szabályozó dokumentuma. Fő funkciója a közoktatás tartalmának elvi, szemléleti megalapozása. Az iskolák önállóságát szem előtt tartva meghatározza a közoktatás általános céljait, a közvetítendő műveltség fő területeit, a közoktatás tartalmi szakaszolását és az egyes tartalmi szakaszokban megvalósítandó fejlesztési feladatokat. A NAT tehát meghatároz kulcskompetenciákat, kiemelt fejlesztési feladatokat és műveltségi területeket. Ezek részletezését Nevelési programunk „2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok” része tartalmazza.

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok, nevelési célok a különböző tantárgyak kerettantervekre épülő helyi tanterveiben jelennek meg; tanórákon, illetve tanórán kívüli tevékenységek során valósulnak meg.

3.6.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a tanítási napokon minden évfolyamon megszervezi a mindennapos testnevelést napi egy (heti öt) testnevelés óra keretében, amelyből heti két óra

- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- sportszervezetben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, a sportszervezet által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel

váltható ki.

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be úgy, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézménnyel együttműködve szervezzük meg.

- Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, aminek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot.
- Felmentjük a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

Amennyiben a tanuló

- csak gyógytestnevelés-órán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő,
- gyógytestnevelés- és testnevelésórán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt

végzi.

3.6.1. A tanulók tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérése

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal. A vizsgálat eszköze a 21. század követelményeihez igazodó diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő rendszer, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, vagyis a NETFIT.

A NETFIT program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett („egészségzóna”) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát tartalmaz („fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges”).

3.7.A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai

A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát jelen dokumentum 3.3. részének – a képzés típusának megfelelő – óratervi hálói tartalmazzák.

Az évfolyamok szabadon tervezhető órakeretét a kötelező érettségi tárgyak tanítására használjuk fel az óratervi hálókban rögzített módon.

Az emelt szintű oktatást keretében a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege az egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest kettő tanítási órával emelkedik, amit a képzés típusának megfelelő tantárgy oktatására használunk fel az óratervi hálókban rögzített módon.

3.7.1. Választható tantárgyak

A hat évfolyamos képzésben a kötelező etika óra helyett 7-8. évfolyamon a szülők választhatják gyermeküknek az egyházak által folytatott hit- és erkölctan oktatást is.

A hat évfolyamos képzésben és az idegen nyelvi tagozaton 9-12. évfolyamon második idegen nyelvként német helyett a francia is választható. Az iskola a hat évfolyamos képzés 8. évfolyamán minden év március 31-ig, az idegen nyelvi tagozaton beiratkozásnál felméri a tanulók körében, hogy a következő tanévtől melyik idegen nyelvet kívánják másodikként tanulni. A választott nyelvi csoport minimum 10 fővel indítható.

A 11–12. évfolyamokon a tanulóknak 4-4 órát az érettségire történő felkészítésre kell fordítani.

- Az emelt szintű oktatásban résztvevő tanulók 2 órát már teljesítenek az érettségire történő felkészítésből, ezért számukra csak 2 órát kell erre a célra fordítani, de a megemelt időkeret lehetővé teszi számunkra további 2 óra választását is az óratervi hálónál meghatározott módon.

Az érettségire felkészítő foglalkozások minimum 10 fővel indulhatnak. Az iskola minden év március 31-ig felméri a 10. évfolyamos tanulók körében, hogy a következő tanévben mely tantárgyakból kívánnak érettségire felkészítő foglalkozáson részt venni. A felmérés alapján az igazgató minden év április 15-ig elérhetővé teszi a diákok számára azoknak a tantárgyaknak a listáját, amelyekből a tanulók választhatnak, valamint az órákat tartó pedagógusok nevét. Ha több csoport is indul adott tantárgyból, lehetőség van a pedagógus személyének megválasztására, de ez nem eredményezheti indokolatlanul nagy létszámú csoport létrejöttét, illetve a csoportlétszám 10 alá történő csökkenését. Ebben az esetben a besorolás joga az igazgatót illeti meg.

A tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) minden év május 20-ig írásban nyilatkozik arról, mely érettségire felkészítő foglalkozás(ok)ra jelentkezik, ezzel arra kötelezve magát, hogy a választott órákon a teljes következő tanévben köteles részt venni, ill. azokra felkészülni. Hiányzását az iskolában megszokott módon kell igazolnia. Az érettségire felkészítőkön érdemjegyet kell szerezni. A foglalkozásokon szerzett érdemjegyek beszámítanak az adott tantárgy érdemjegyei közé.

3.7.2. Választható foglalkozások

A tanuló – az érdeklődés előzetes felmérése alapján – a tanév második felében meghirdetett szakkörökre, órarenden kívüli tevékenységekre a szaktanárnál jelentkezhet minden év május 20-ig. A szakkörök lehetnek érdeklődési körök vagy közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítést szolgáló foglalkozások. Szervezésük feltétele a fenntartó által intézményünkre számára biztosított foglalkoztatási időkeret (óraszám). A szakköri foglalkozások érdemjeggyel, osztályzattal nem értékelendők. A szakköri foglalkozásról való hiányzást az elektronikus naplóban regisztrálni kell. A tanuló választásán módosítani csak írásban, minden év május 20-ig tud, amely módosítás a következő tanévtől lép hatályba.

3.7.3. A pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. A munkaközösség-vezetők a tantárgyfelosztás tervezésekor a munkaközösség véleményének kikérésével döntenek arról, hogy mely kolléga mely osztályokban fogja tanítani a szakképesítésének megfelelő tantárgyat. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak meg kell felelnie annak is, hogy minden pedagógus számára heti 24 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola

méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

3.8. Az érettségi felkészítésre és az érettségi vizsgákra vonatkozó szabályok

3.8.1. Jelentkezés érettségi vizsgára

Az iskola diákjai azokból a választható tantárgyakból jelentkezhetnek érettségi vizsgára, amelyeknek az iskola helyi tantervében vagy – vendégtanulói státuszban – egy másik iskola helyi tantervében az adott tanulmányi területre vonatkozóan a céltantárgyból meghatározott tantervi követelményeket teljesítik és a tantárgy kerettantervben előírt utolsó évfolyamát elvégzik, belőle osztályzatot kapnak.

3.8.2. Az érettségi vizsga fajtái

A tanuló a középiskolai tanulmányok követelményeinek teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt vagy megszűnését követően első alkalommal rendes érettségi vizsgát tesz.

A tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsgája előrehozott érettségi vizsga.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott – az adott tantárgyból emelt szintű oktatásban résztvevő emelt szintű – érettségi vizsgát tett, az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén a diák (kiskorú tanuló esetén a szülő) kérelemre mentesül az adott tantárgy óralátogatása alól.

3.8.3. A választható érettségire felkészítő foglalkozások

Intézményünkben a következő tantárgyakból vállaljuk az érettségire történő felkészítő foglalkozások szervezését sávós fakultáció keretében:

Kötelező érettségi tárgyak	Vállalt felkészítési szint
Magyar nyelv és irodalom	közép és emelt
Történelem	közép és emelt
Matematika	közép és emelt
Idegen nyelv (angol/német/francia)	közép és emelt
Választható tárgyak	Vállalt felkészítési szint
Kémia	közép és emelt
Biológia	közép és emelt
Fizika	közép és emelt
Földrajz	közép és emelt
Digitális kultúra	közép és emelt

3.8.4. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

A 11–12. évfolyamon – a NAT, továbbá az érettségi vizsga részletes követelményei alapján – az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez és az emelt szintű oktatáshoz alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a felkészítő foglalkozás helyi tanterve tartalmazza.

3.8.5. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Az iskolánkban tanulói jogviszonnyal rendelkező vizsgázók számára valamennyi vizsgatárgy esetén a vizsga témakörei a vizsgára bocsátáshoz szükséges tantárgy helyi tantervében szereplő témaköreivel egyeznek meg.

3.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanulók munkájának ellenőrzése és értékelése során a pedagógust széleskörű szabadság illeti meg azok módszereiben és az érdemjegyek megállapításában a jogszabályok és e szabályzat korlátai között.

3.9.1. Az ellenőrzés és értékelés alapelvei

Az ellenőrzés célja a tanuló tananyagban való előrehaladásáról és kompetenciáinak fejlődéséről történő információszerzés, a tanulók adottságainak, képességeinek megismerése. Az értékelés feladata hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelmény-teljesítmény megfeleléséről, továbbá a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása. Alapvető elvárás, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan legyen, a minősítés (érdemjegy, osztályzat, szöveges értékelés) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt, segítse az intézmény prioritásként kezelt elvárását, a tanítás-tanulás eredményességének megőrzését. Fegyelmező eszközként a szaktárgyi osztályozás nem alkalmazható. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló gondviselőjét rendszeresen értesíteni kell az elektronikus napló segítségével.

3.9.2. Az értékelés számszerűsítése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az eredmények értékelésének számszerűsítését a hagyományos ötfokozatú osztályozási skálán végezzük. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Minden tanév elején a szaktanár előzetesen tájékoztatja a diákokat az adott évben szerezhető jegyek várható körülbelüli számáról, a tudás ellenőrzésének alkalmazandó formáiról és a félévi, illetve az év végi eredmények számításánál figyelembe veendő súlyozás használatáról.

A pedagógus félévenként legkevesebb 3 osztályzatot ad minden tanítványának. Az I. félévben október 31-ig legalább 1, a téli szünetig legalább 2, az osztályozó konferenciáig legalább 3 osztályzatnak kell benne lennie az osztálynaplóban minden tanulónál minden tárgyból. A II. félév hasonló hatánapjai: az első osztályzaté március 1., a másodiké a végzős osztályokban április 1, az alsóbb évfolyamokon április 30., a harmadiké az osztályozó konferencia napja.

Ha a tanuló egy tantárgyból alapórára és érettségi felkészítésre (fakultáció) is jár, akkor a két képzés során szerzett érdemjegyei alapján félévkor és év végén a szaktanároknak közösen egy osztályzatot kell kialakítani.

3.9.3. Az értékelés formái és követelményei

3.9.3.1. *Diagnosztikus értékelés*

Diagnosztikus értékelést minden szaktanár saját hatáskörében végezhet új osztályokban vagy témakörök feldolgozása előtt a szakasz elején az előzetes tudás- illetve kompetenciafelmérés céljából, illetve tanulási problémáknál a probléma felmerülésekor. A diagnosztikus értékelés eredménye nem számítható bele a tanuló félévi vagy évvégi osztályzatába.

3.9.3.2. *Fejlesztő értékelés*

A fejlesztő értékelés a helyi tantervi témakörök feldolgozása során folyamatosan történik, feladata a tanulási hibák és hiányosságok feltárása, amely lehetővé teszi a javítást és pótlást. A másik fontos célja a tanuló, a nevelőtestület és szülő tájékoztatása az elért eredményekről.

Érdemjegyet kaphat a tanuló:

- szóbeli feleletre,
- írásbeli munkára (pl.: röpdolgozat, témazáró dolgozat, próbaérettségi),
- gyakorlati tevékenységére (pl.: kísérlet elvégzése, tornagyakorlat bemutatása),
- szorgalmi feladatra (pl.: kiselőadás, beszámoló, esszé),
- tanórai munkára,
- kimagasló tanórán kívüli tevékenységre (pl.: versenyeredmény, szakköri munka).

A jegyeket a teljesítmény időben történő visszacsatolása érdekében az elektronikus naplóba a jegy megszerzését követően 1 héten belül be kell írni.

3.9.3.2.1. *Szóbeli feleltetés*

A szóbeli feleleteket, mint a beszámoltatás alapvető módját, rendszeresen alkalmazzuk. Azon tantárgyakból, amelyek kötelező érettségi tárgyak, és középszintű vizsgájukon kötelező a szóbeli vizsgarész, minden diákot évente, csoportbontás esetén félévente legalább egyszer, a tanórán szóbeli felelet alapján is értékelni kell.

A szóbeli feleltetést elsősorban egy-egy tanítási órára történő tanulói felkészülés mértékének és hatékonyságának ellenőrzésére alkalmazzuk, de lehetőség van a néhány órával korábban tanult tananyag szóbeli számonkérésére is. Szóbeli számonkérési forma alkalmazható egy-egy fejezet összefoglalása, áttekintése alkalmával akkor, ha házi feladatként a nagyobb egység átismétlését kapták feladatul a tanulók. Nem feleltethető szóban a tanuló egy-egy nagyobb fejezet teljes anyagából a témakör összefoglalása, áttekintése, a fejezet átismétlésével történő tanulói felkészülés biztosítása nélkül. Szóbeli feleltetés az előző órán tárgyalt, aktuális tananyagból és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó, az órán említett alapismeretekből, előzetes bejelentés nélkül alkalmazható.

A szóbeli feleleteket a felelet elhangzása után értékelni és az értékelést indokolni kell.

3.9.3.2.2. *Írásbeli számonkérés*

Az írásbeli beszámoltatás több formában is alkalmazható. Ezek közül a legjellemzőbbek:

- röpdolgozat (a napi házi feladatokhoz, leckékhez kapcsolódó dolgozat)
- dolgozat (egy témán belül egy vagy több altéma együttes írásbeli számonkérése)
- esszé (egy témához kapcsolódó elemző tanórai írásbeli munka)
- témazáró (egy témakör lezárásakor átfogó ismereteket számon kérő dolgozat)
- nagydolgozat (több témakört összefoglalóan számon kérő dolgozat)

- évfolyamdolgozat (adott tanév anyagából összeállított dolgozat)
- próbaérettségi (az érettségi követelmények alapján összeállított feladatlap az érettségi évében)

Az írásbeli számonkérések javítását a szaktanár lehetőleg 10 munkanapon belül (röpdolgozat esetében 5 munkanapon belül) köteles elvégezni, és a tanuló tudomására hozni az értékelést és annak megállapítási elveit (pl.: ponthatárok, egyéb kritériumok), valamint kötelező a tanuló számára a kijavított dolgozatokat megmutatni. A 20 munkanapon túl kijavított dolgozatok érdemjegyét csak a tanuló egyetértésével lehet beírni a naplóba.

A röpdolgozat előzetes bejelentés nélkül is írható. A röpdolgozat érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét, míg a többi számonkérés jellemzően az osztály egészét érinti.

A dolgozatok és az esszék időpontját legalább a megíratás előtti adott tantárgyi tanórán közölni kell a tanulókkal.

A témazáró dolgozatok idejét legalább 5 munkanappal előbb közölni kell a tanulókkal, törekedni kell a tanévbeli egyenletes eloszlásukra. Egy napon kettőnél több témazáró dolgozat nem írható.

A nagydolgozatok időpontját legalább 10 munkanappal a megíratás előtt közölni kell a tanulókkal. Egy napon csak egy nagydolgozat írható, és ugyanazon a napon témazáró dolgozat nem írható.

Az évfolyamdolgozatok és próbaérettségik időpontját a munkaközösségek éves programjukban rögzítik, azok időpontját a tanulókkal a tanév elején közlik.

Javító számonkérés íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. Ugyancsak a szaktanár dönti el, hogy az eredeti jegyet továbbra is beszámítja-e. Ezzel kapcsolatos álláspontját év elején közli a diákokkal.

3.9.3.2.3. Gyakorlati beszámoltatás

A gyakorlati beszámoltatás a tanuló által az iskolai oktatás és az otthoni felkészülés alatt megszerzett gyakorlati feladatok teljesítési szintjének értékelését, a tanuló osztályozását célozza. Leggyakoribb formái a bemutatás és a gyakorlati munka végzése. A részletes követelmények a természettudomány, kémia, fizika, biológia, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház, technika és tervezés, digitális kultúra, testnevelés tantárgyak helyi tanterveiben megtalálhatóak.

3.9.3.3. Szummatív értékelés

A szummatív értékelés során a tanuló teljesítményét egy-egy tanulmányi szakasz végén értékeljük félévi, illetve tanévi osztályzattal vagy vizsgajeggyel.

A tantárgyi osztályzatok megállapításakor az év közben adott érdemjegyek nem feltétlenül egyenértékűek. Minden szaktanár maga dönti el, megkülönbözteti-e a jegyeket, de erről év elején tájékoztatja a diákokat és a szülőket.

Félévkor és év végén a tanuló csak az előírt számú évközi érdemjegy megléte esetén zárható le. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az

érdekelte pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

A nem osztályozhatóság jogszabályban meghatározott eseteiben (pl.: tartós hiányzás, egyéni munkarend) a szummatív értékelés formája az osztályozó vizsga, illetve elégtelen év végi osztályzatot követően a javítóvizsga.

A vizsgákon szerzett osztályzatot a nevelőtestület nem véleményezi és nem változtathatja meg.

3.9.4. Belső vizsgarendszer

Hagyománnyá vált iskolánkban a hat évfolyamos gimnáziumi és az emelt szintű képzésben a belső vizsgarendszer. Alapvető célunk a vizsgák megszervezésével a tananyag ismételése, elmélyítése, a tanuló sikerélményhez juttatása és a vizsgaszituáció megismertetése. A vizsgahelyzet gyakorlásán túlmenően a vizsgán a tanulók alapkompétenciáikról, anyanyelvi, kommunikációs, kifejező- és előadói készségükről is számot adnak.

Előzetesen kiadott tételsor alapján belső vizsga megszervezésére kerül sor:

- **angol nyelvből** az idegen nyelvi tagozat 10. évfolyamán, a tantárgy májusi írásbeli érettségi napján,
- **digitális kultúrából** a digitális kultúra tagozat 10. évfolyamán, a matematika tantárgy májusi írásbeli érettségi napján,
- **magyar nyelv és irodalomból** a hat évfolyamos gimnáziumi képzés 10. évfolyamán, a tantárgy májusi írásbeli érettségi napján,
- **matematikából** a matematika tagozat 10. évfolyamán, a tantárgy májusi írásbeli érettségi napján és a hat évfolyamos gimnáziumi képzés 8. évfolyamán, a tantárgy májusi írásbeli érettségi napján,
- **történelemből** a hat évfolyamos gimnáziumi képzés 9. évfolyamán, a tantárgy májusi írásbeli érettségi napján.

Mindegyik esetben szummatív értékelést alkalmazunk, a digitális kultúra tantárgynál gyakorlati, az angol nyelv tantárgynál írásbeli és szóbeli, a többi tantárgynál szóbeli vizsga keretében.

A tételsort minden tanév téli szünetének kezdetéig a tanulóknak meg kell kapniuk.

3.9.5. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése, jutalmazásának elvei

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését (havonta) és minősítését (félévente) az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – az érintett tanulóval és az osztállyal közösen végzi.

3.9.5.1. A magatartás értékelésének és minősítésének elvei

A magatartás értékelési szempontjai:

- A házirend tiszteletben tartása, különösen:
 - a szabályok tiszteletben tartása,
 - hiányzások indokoltsága, igazolások megléte,
 - pontosság,

- az iskola épületének megóvása,
- órai magatartás,
- egyéb iskolai rendezvényeken való viselkedés (kirándulás, táborok, bál).
- Kulturált viselkedés, az alapvető emberi normák tiszteletben tartása:
 - mások jogainak, nézeteinek tiszteletben tartása,
 - kulturált beszéd és hangnem.
- A közösséghez való viszony, közösségi aktivitás:
 - részvétel a közösségi munkában,
 - az iskola kulturális és sportéletében,
 - az iskolai közéletben,
 - segítőkészség, szolidaritás.
- Az értékelési időszakban kapott dicsérek, elmarasztalások.

A tanuló magatartása:

- **Példás** (5), ha a közösségben munkájával, jó kezdeményezéseivel, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével, a rend megtartásával és megtartatásával kitűnik és társainak példát mutat.
- **Jó** (4), ha a közösségi munkában becsülettel részt vesz, iskolai és iskolán kívüli viselkedése általában kifogástalan, a legfontosabb iskolai rendszabályokat következetesen megtartja.
- **Változó** (3), ha a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, viselkedésével szemben kifogás merül fel, rendszerete ingadozó, de ugyanakkor igyekezet is tapasztalható nála a hibák kijavítására.
- **Rossz** (2), ha hanyag munkájával és fegyelmezetlenségeivel a közösség fejlődését hátráltatja, viselkedésével többször vagy súlyosan megsérti a házirend szabályait.

Amennyiben a tanulónak kettőnél több igazolatlan mulasztása van, példás minősítést nem kaphat. Ha a tanuló 3-5 órát igazolatlanul mulaszt és a jó minősítésben leírtaknak legalább megfelel, jó minősítést kaphat. Ha a tanulónak 6-10 óra igazolatlan mulasztása van, legfeljebb változó minősítést kaphat. Ha a tanuló 10 óránál többet mulasztott igazolatlanul, csak rossz minősítés adható.

Az a tanuló, akinek osztályfőnöki figyelmeztetése van legfeljebb jó, akinek igazgatói figyelmeztetése van legfeljebb változó magatartású lehet.

3.9.5.2. A szorgalom értékelésének és minősítésnek elvei

A szorgalom értékelésének szempontjai

- Tanulmányi eredmény (a tanulmányi átlag önmagában nem minősítő szempont):
 - a tanuló képességei, adottsága, körülményei és a teljesítmény (tanulmányi eredmény) viszonya,
 - a tanulmányi eredmény alakulása az előző félév vagy tanév végéhez viszonyítva,
 - igény a tanulmányi eredmény javítására.
- A tanuláshoz való viszony:
 - önállóság, rendszeresség, igényesség a tanulásban,
 - az órákra való felkészülés,
 - órai aktivitás.
- Tanórán kívüli tanulmányi munka:

- igény az önképzésre, önművelésre,
- szakkörökön való (aktív) részvétel,
- tanulmányi versenyeken elért eredmény.

A tanuló szorgalma:

- **Példás** (5), ha kötelességteljesítése kifogástalan, a tanítási órákra való felkészülésben és otthoni munkájában – képességeihez és körülményeihez mérten – törekvést, odaadást tanúsít.
- **Jó** (4), ha az iskolai és otthoni munkáját teljesíti, vállalt kötelezettségeit általában elvégzi.
- **Változó** (3), ha az iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességét csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti.
- **Hanyag** (2), ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

Nem lehet példás a szorgalom, ha félévkor vagy év végén a tanuló valamely tantárgyból elégséges (2) osztályzatot ért el. Amennyiben valamely tantárgyból elégtelen (1) osztályzatot kapott, a tanuló szorgalma hanyag.

3.9.5.3. *A jutalmazás elvei, formái*

A tanulók iskolai munkája során elismerésként a következő írásos dicséretet adhatók:

- tanév közben:
 - szaktanári (az adott tantárgy tanulása során nyújtott kiemelkedő munkáért, versenyen való részvételért),
 - osztályfőnöki (elsősorban közösségi munkáért),
 - igazgatói (az iskolaközösségért végzett közösségi munkáért, tanulmányi vagy sportversenyeken való eredményes szereplésért, az iskola hírnevének egyéb kiemelkedő módon történő öregbítéséért),
- félévkor vagy tanév végén:
 - tantárgyi (az adott tantárgy tanulása során nyújtott kiemelkedő teljesítményért),
 - általános (a nevelőtestület szavazata alapján, példás magatartás és háromnál több tantárgyi dicséret esetén).

Kiemelkedő tevékenységért iskolánk tanulói, közösségei és csoportjai is jutalmazásban részesülhetnek. A végzett kiemelkedő munkát általában az év végén (ballagáson, évvárón) jutalmazzuk.

A jutalmak formái:

- oklevél,
- könyvjutalom (könyvutalvány),
- tárgyjutalom.

Az(ok) a végzős tanuló(k), aki(k)nek intézményi szinten kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő közösségi munka részese, kimagasló sporteredményei vannak) – a szakmai munkaközösségek szavazata alapján – a ballagáson az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi(k) át a gimnázium legrangosabb elismerését, az

- Eötvös-érem emlékérmét.

Az iskolában működő alapítványok célrendszerüknek és alapító okiratuknak megfelelően díjazzák diákjainkat.

3.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Diákjaink szellemi fejlődése érdekében fontosnak tartjuk, hogy az iskolai tanítási órákon való részvétel mellett rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas feladatokat határozzunk meg.

A házi feladat lehet szóbeli, írásbeli, rajzos vagy gyakorlati feladatmegoldás.

A házi feladatok kijelölésének elvei:

- A szaktanárok a tanulók életkori sajátságainak megfelelően adják fel az órán elvégzett anyagra épülő házi feladatot.
- Egy-egy tantárgyból a következő tanórára annyi házi feladatot jelölünk ki, amennyi – diákjaink átlagos képességét, munkabírását és koncentráló képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidőigényt.
- A hosszabb időráfordítást igénylő házi feladatok (pl.: olvasónapló, művészeti alkotómunka stb.) elkészítési időpontját annak figyelembe vételével jelöljük ki, hogy a tanulók heti átlagos otthoni tanulmányi munkája a tantárgy heti óraszámának felét nem haladhatja meg.
- A hétvégi időszakra és tanítási szünetek időtartamára is jelölhetünk ki házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapiakon is szokásos mértéket.
- Minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.

Az írásbeli feladatok követelményei:

- Az órai munkához kapcsolódó, arányos írásbeli házi feladatot el kell készíteni, az órán azt be kell tudni mutatni.
- A házi feladat el nem készítésének nem következménye az elégtelen osztályzat, annak anyaga azonban a diáktól felelet formájában számon kérhető.
- Nem adható indokolatlanul sok feladat még pedagógiai célzattal sem (pl.: büntetésként), csak a szokásos házi feladattal arányos mértékű.

A szóbeli feladatok követelményei:

- A tananyag arányos része óráról órára megtanulandó feladat a diák számára.
- Nagyobb anyag egészének ismerete várható el záró felelésnél vagy dolgozatnál.
- A diák a szaktanár beleegyezésével önként vállalkozhat – a tantervi követelményeken felül – kisbeszámoló, előadás készítésére, amit írásban is elkészítheti, de szóban, önállóan kell előadnia.

A tanuló önként vállalkozhat tanulmányi versenyeken való részvételre, ugyancsak önkéntes az erre való írásbeli, szóbeli felkészülése.

A kötelező olvasmányok jegyzékét az előző tanév végén (kezdő évfolyamok esetében beiratkozáskor) ismertetjük.

3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban az osztályon belüli csoportbontások általános célja, hogy egy-egy tanuló esetében több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, az ismeretek elmélyítésére, a tantárgyi tudás megalapozására. A csoportokat lehetőleg az osztály létszámának felezésével (13-17 fővel) alakítjuk ki. A kötelező tanórai foglalkozások közül a következőket szervezzük meg csoportbontásban, amennyiben a tanulói létszám ezt lehetővé teszi.

3.11.1. Digitális kultúra

A tantárgy oktatásának egyedi követelményei miatt minden évfolyamon csoportbontásban tanítjuk. A csoportbontás illeszkedik az osztályban alkalmazott idegen nyelvi csoportbontáshoz, kivéve a reál (matematika és digitális kultúra) tagozaton, ahol a csoportbontást a választott emelt szintű képzés határozza meg.

3.11.2. Idegen nyelv

Az idegen nyelveket minden évfolyamon csoportbontásban tanítjuk.

Az angolt (első idegen nyelv) tanuló diákokat tudásszintjüknek megfelelően soroljuk csoportokba. A csoportok kialakítása érdekében a bejövő évfolyamon a beiratkozás előtt, májusban szintfelmérést végzünk.

A németet (második idegen nyelv) tanuló diákok csoportbontása illeszkedik az angol csoportbontáshoz, kivéve azokban az osztályokban, ahol második idegen nyelvként franciát is tanulnak (ez utóbbi esetben a második idegen nyelv csoportbontását a nyelvválasztás határozza meg).

3.11.3. Magyar nyelv

A tantárgy oktatását 7-9. évfolyamon csoportbontásban szervezzük meg. A csoportbontás illeszkedik az osztályban alkalmazott idegen nyelvi csoportbontáshoz.

3.11.4. Matematika

A tantárgy oktatását 7-9. évfolyamon (reál tagozaton mindegyik évfolyamon) csoportbontásban szervezzük meg. A csoportbontás illeszkedik az osztályban alkalmazott idegen nyelvi csoportbontáshoz, kivéve a reál (matematika és digitális kultúra) tagozaton, ahol a csoportbontást a választott emelt szintű képzés határozza meg.

3.11.5. Egyéb foglalkozások

A választható tantárgyakra és az érettségi felkészítő foglalkozásokra vonatkozó információkat a „3.8.1. Választható tantárgyak” című rész tartalmazza.

A szakkörökre, órarenden kívüli tevékenységekre vonatkozó információkat a „3.8.2. Választható foglalkozások” című rész tartalmazza.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokra vonatkozó információkat a „2.4.3.2. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások” című rész tartalmazza.

3.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

3.12.1. Az egészségnevelési és a környezeti nevelés színterei és stratégiái

3.12.1.1. A tanórák

Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert ez a feltétele, hogy átgondoltan tudjanak tenni a környezet megóvásáért, az egészség megőrzéséért. A biológia, kémia, földrajz, fizika és etika szaktanárok a NAT-nak, a kerettantervnek és a helyi tantervnek megfelelően tárgyalják a környezet- és egészségvédelmi ismereteket, az elsősegélynyújtási alapismereteket, de minden szaktanár feladata, hogy a tanított témakörhöz kössön minél több környezeti és egészségtani vonatkozást, s a felsorolt alapelvek mentén ne csupán elméleti ismereteket adjon át, hanem alakítsa a tanulók attitűdjét és maga is mutasson személyes követendő példát.

Kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek, akik éves munkatervükben környezeti- és egészségnevelési témákat terveznek. A megvalósításba bevonhatják magukat a diákokat (pl.: projektek, kiselőadások, osztályrendezvények formájában), de külső szakemberek segítségét is igénybe vehetik (pl.: más pedagógusok, szakirányú végzettséggel rendelkező szakember, szülő, iskolaorvos, védőnő, állami, egyházi vagy civil szervezet munkatársának meghívásával).

A testnevelő tanárok feladata, hogy az iskolai testnevelés és a sport keretei között a rendszeres testmozgás biztosítása mellett az egészséges életvitelt, a szociális kompetenciákat, a csapatmunkát, valamint a társakkal történő kreatív együttműködést is fejlesszék.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek átadása a biológia és testnevelő szaktanárok tanterv szerinti feladata, amelyet kiegészítenek az osztályfőnöki órák tematikus foglalkozásai és a tanórán kívül végzett alapszintű újraélesztési tanfolyamok.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése érdekében támogatjuk minden foglalkozás keretében az alábbiakat:

- problémaérzékenység, problémamegoldó gondolkodás,
- interdiszciplináris, ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- kreativitás, önálló kísérletezés,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő attitűd, képesség csoportban való munkára,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, értékelés és mérlegelés készsége,
- kommunikációs készségek és körültekintő médiahasználat, a média és a populáris kultúra kritikus vizsgálata,
- konfliktuskezelés és -megoldás, kölcsönösségen és egyenlőségen alapuló, erőszakmentes attitűdök és viselkedések kialakítása a társas és párkapcsolatokban egyaránt,
- állampolgári részvétel és cselekvés.

3.12.1.2. A tanórán kívüli foglalkozások

A tanév során minden osztálynak van lehetősége kirándulás szervezésére, melynek ajánlott része a természetben tett séta, túra.

Iskolánkban minden diák részt vehet a tanítás után tartandó különböző sportfoglalkozásokon, illetve igénybe veheti a kondicionálóterem szolgáltatásait.

A tanulók olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl.: országos: Curie, Hevesy György, regionális: Árokszállásy Zoltán).

3.12.1.3. Iskolai szintű programok

Támogatjuk, hogy szaktanáraink környezeti, illetve egészségnevelési témákban dolgozzanak ki mesterprogramot, megvalósításába bevonják a tantestület többi tagját és a diákságot.

Rendszeresen (lehetőségeinktől függően) szervezünk drogrevenenciós napot, melyen képzett pszichológusok és szakemberek segítségével folyik a munka.

Diák pályázatokon veszünk részt (pl.: Planet Budapest 2021 Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozó).

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére, figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra, védje maga és társai egészségét. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, különösen az általuk szervezett diákprogramokon (pl.: DÖK-nap). Fontos, hogy a szülők is megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

Szelektíven gyűjtjük az elemeket, erre törekszünk a papír- és műanyag hulladék esetében is. Egyéb gyűjtési akciókba is bekapcsolódunk (pl.: TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért).

3.12.2. Az egészségnevelési és a környezeti nevelést segítő szereplők és feladataik

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal szintén aktív részesei nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció során kerüljük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás hatékonyabb tétele), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

Az iskolaorvos és a védőnő a jogszabályban foglalt feladataik (tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, elsősegélyben részesítése, közegészségügyi-járványügyi, környezeti-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok) mellett rendszeresen részt vesznek az iskolai egészségnevelési programokban (osztályfőnöki órák, előadások) is.

Az iskolapszichológus olyan területeken ad folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak és a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel, és amivel az iskola pedagógusai többnyire nem rendelkeznek. A pszichológiai tanácsadáson túl osztályfőnöki órák tartásával, tematikus foglalkozásokkal, felmérésekkel és azok kiértékelésével segíti az egészségfejlesztési munkát.

A gyermekvédelmi munkában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus, valamint a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek segítenek. Kiemelt feladataik a családon belüli, a párkapcsolati és az iskolai erőszak, zaklatás (bullying), kirekesztés felismerése, az áldozatok segítése, az erőszak megelőzésére alkalmas ismeretek átadása.

Az iskolai büfé üzemeltetőjének kiválasztása és megbízása a fenntartó hatásköre. Az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen termékkínálat biztosítása érdekében az iskolavezetés jelzi a fenntartónak, ha a kínálat nem megfelelő.

3.12.3. Az egészségnevelési program nyomon követése, értékelése

Az iskolavezetés ellenőrzi a kitűzött célok megvalósulását, óra- és foglalkozáslátogatások, elektronikus naplóellenőrzés, időszakonként beszámolók (munkaközösségi, NETFIT, pszichológusi, védőnői, gyermekvédelmi) formájában. A fejlesztési célokat és stratégiákat a tantestület bevonásával (munkacsoportokban, nevelési és tematikus értekezleteken) rendszeresen áttekinti, azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat, javaslatot vár és javaslatot tesz a hatékonyabb működésre.

3.13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységeket a „2.6.2. Hátránykompenzáció” című rész tartalmazza.

4. Legitimáció

4.1. Jogszabályi háttér

A pedagógiai program az alábbi törvények és dokumentumok alapján készült:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 1265/2017. (V. 29.) Korm. határozat az ingyenes tankönyvellátás 5–9. évfolyamokra történő együtemű kiterjesztéséhez szükséges pénzügyi forrás biztosításáról
- 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat a térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10–16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei
- Az intézmény szakmai alapidokumentuma

4.2. Hatályosság

Jelen pedagógiai programot a Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium nevelőtestületének közreműködésével az igazgató készítette.

A pedagógiai programot a Szülői Választmány, a Diákönkormányzat és az Intézményi Tanács véleményének ismeretében a nevelőtestület fogadta el, az igazgató, valamint a Mezőkövesdi Tankerületi Központ mint fenntartó hagyta jóvá.

A pedagógiai program 2024. szeptember 1-jén lép életbe és visszavonásig/módosításig érvényes.

4.3. A felülvizsgálat módja, ideje

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja és szükség esetén kezdeményezi annak megváltoztatását.

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az igazgató,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a pedagógusok szakmai munkaközössége,
- a szülői munkaközösség,
- a fenntartó.

A tanulók a pedagógiai program módosítását az intézményi diákönkormányzati képviselői útján javasolhatják.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület közreműködésével az igazgató készíti el. A módosítás elfogadásához ki kell kérni a Szülői Választmány, a Diákönkormányzat és az Intézményi Tanács véleményét. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, az igazgató, valamint a fenntartó hagyja jóvá.

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától – a gimnáziumi képzések kezdő évfolyamtól – felmenő rendszerben kell bevezetni.

4.4. Hozzáférés, nyilvánosságra hozatal

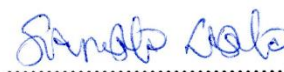
A pedagógiai programot az iskola könyvtárában (annak nyitvatartási idején belül) és az igazgatói irodában (előzetes egyeztetés alapján) lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

4.5. Legitimációs nyilatkozatok

4.5.1. A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium nevelőtestülete az intézmény pedagógiai programjának módosítását a mai napon megtartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Tiszaújváros, 2024. június 21.

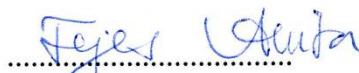
igazgató

4.5.2. A diákönkormányzat véleményezési nyilatkozata

A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium diákönkormányzata az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Tiszaújváros, 2024. május 27.

a diákönkormányzat vezetője

4.5.1. A szülői szervezet véleményezési nyilatkozata

A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium szülői szervezete az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Tiszaújváros, 2024. június 4.

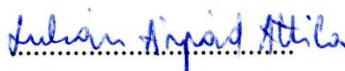

a szülői szervezet vezetője

4.5.1. Az intézményi tanács véleményezési nyilatkozata

A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium intézményi tanácsa az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Tiszaújváros, 2024. június 12.

az intézményi tanács elnöke

4.5.2. Az igazgató jóváhagyó nyilatkozata

A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium pedagógiai programjának módosítását a mai napon igazgatói jogkörömben jóváhagyom.

Tiszaújváros, 2024. június 24.

igazgató

4.5.3. A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium pedagógiai programjának módosítását, amelyet az intézmény nevelőtestülete 2024. június 21-én elfogadott, az intézmény vezetője 2024. június 24-én jóváhagyott, a mai napon a fenntartó képviselőjeként jóváhagyom.

Mezőkövesd, 2024. június 28.

igazgató

5. Függelék

5.1. Szakmai alapidokumentum

Az intézmény székhelye szerinti megye neve: Borsod-Abaúj-Zemplén megye
 Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Mezőkövesdi Tankerületi Központ
 OM azonosító: 029265

Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium szakmai alapidokumentuma

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapidokumentumot adom ki:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve:	Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium
1.2. Rövid neve:	Eötvös Gimnázium

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhely:	3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 13.
2.2. Tagintézmények megnevezése és telephelyei	
2.2.1 Tagintézmény hivatalos neve:	<i>Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium Középiskolai Kollégiuma</i>
2.2.1.1. Ügyviteli telephelye:	3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 26-28.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve:	Emberi Erőforrások Minisztériuma
3.2. Alapítói jogkör gyakorlója:	emberi erőforrások minisztere
3.3. Alapító székhelye:	1054 Budapest, Akadémia utca 3.
3.4. Fenntartó neve:	Mezőkövesdi Tankerületi Központ
3.5. Fenntartó székhelye:	3400 Mezőkövesd, Mátyás király út 223.

4. Típusa:

közös igazgatású köznevelési intézmény

5. OM azonosító:

029265

6. Köznevelési alapidadatai

6.1. 3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 13.

6.1.1. gimnáziumi nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 852 fő)

6.1.1.2. évfolyamok száma: négy, öt, hat

6.1.1.3. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
 nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 80 fő)

6.1.2. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár

6.1.3. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem

6.2. 3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 26-28.

6.2.1. kollégiumi ellátás

6.2.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 108 fő)

6.2.2. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga*7.1. 3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 13.*

7.1.1. Helyrajzi száma:	1438
7.1.2. Hasznos alapterülete:	6488,3 nm
7.1.3. Intézmény jogköre:	ingyenes használati jog
7.1.4. Fenntartó jogköre:	vagyonkezelői jog

7.2. 3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 26-28.

7.2.1. Helyrajzi száma:	1448/7
7.2.2. Hasznos alapterülete:	2471,2 nm
7.2.3. Intézmény jogköre:	ingyenes használati jog
7.2.4. Fenntartó jogköre:	vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Mezőkövesd, 2022. szeptember 1.

Gál János
tankerületi igazgató
Mezőkövesdi Tankerületi Központ

5.2.Kollégiumi pedagógiai program

**Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium Középiskolai
Kollégiuma**

3580 Tiszaújváros, Munkácsy út 26-28.

KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM

T i s z a ú j v á r o s
2019.09.01.

BEVEZETÉS

A Pedagógiai program elkészítése során a következő szakmai – törvényességi feltételeket vettük figyelembe:

- az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- A minőségfejlesztésre vonatkozó 3/2002 OM rendelet.
- A Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium iskolai Pedagógiai programja.
- A NAT tematikája és követelményrendszere.
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

Szándékaink szerint olyan alapidokumentumot készítettünk, amely megfelel a partneri elvárásoknak, épít a már meglévő kollégiumi tradíciókra, figyelembe veszi az intézményi lehetőségeket és távlatokban gondolkodik.

Küldetésnyilatkozat és alapelvek

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A kollégium arculatát meghatározó alapelv: a műveltségközvetítő oktatás és a gyermekközpontú nevelés közötti egység és egyensúly megteremtése.

Célunk: olyan tanulókat nevelni, akik értéket teremtő, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású emberek lesznek, akikben kialakul a tudás becsülete, a művelődés és egészséges életvitel iránti igény, az ember tisztelete, megértése és szükség esetén segítése.

Kollégiumi nevelésünk funkciói:

- Szociális funkció

A nevelői folyamat eredményeként kiegyensúlyozza a szociális gyökerű esélyegyenlőtlenségeket.

- Szocializáló funkció

A kollégium szakmai követelmények alapján irányítja a diákok sokszínű személyiségének fejlődését. Ebben a folyamatban a kollégista megtanulja és gyakorolja a demokratizmus, az érdekérvényesítés szükségességét és az általa célszerűen alkalmazható technikáit.

- Életmód mintaadó funkció

A közösségi együttélés pedagógiailag irányított, így a tanulóknál erősödik a tolerancia, az összehasonlítás, a megmérettetés képessége. A kollégium feladatként kezeli a konstruktív életvezetési technikák kialakítását, miközben a személyiségekhez igazodva tudatosan differenciál.

- Felzárkóztató funkció

Kollégiumunk felzárkóztató tevékenységével esélykülönbségeket mérsékel. A Pedagógiai program végrehajtásával a szükséges helyeken pótolja az intellektuális, műveltségi, kulturális és mentális hátrányokat. Ezzel járul hozzá az iskolai sikerekhez.

- Tehetséggondozás

A diákok képességeinek kibontakoztatását segíti elő a tehetséggondozás. A kollégium feltételrendszere, ha szerényebb mértékben is, de biztosítja e funkció felvállalását. Célunk olyan ingergazdag környezetet teremteni, amely felismeri, előhívja a tehetséget és értő kezekben, segítséssel tartós motivációt is biztosít a fejlődéshez.

Olyan kollégiumot szeretnénk:

- ahová "hazamegy" a tanuló az iskola után,
- mely "jó család",
- szigorúan követel, tudja értékelni a teljesítményt, a nevelő következetessége szeretettel párosul,
- igyekszik többletlehetőséget nyújtani a tudás gyarapításához (külön-órák, foglalkozások, tanfolyamok stb.),
- amely "érdekes lakóhely", tele tudás-, képességfejlesztési alkalmakkal, kapcsolatteremtési, kapcsolatépítési lehetőségekkel,
- amelynek, mint "helyi társadalomnak" a működése során - "átélve", észrevétlenül - sajátítják el a diákok az érdekkifejeződés, ütköztetés és érvényesítés demokratikus technikáit, a demokrácia alapértékeit.

Nevelési alapelveink:

A tanulók életrendjét, tanulását, szabadidejük eltöltését úgy szervezzük meg, hogy érvényesüljenek mind az egyéni, mind az intézményi elvárások, lehetőségek.

Nevelésünk során kiemelt fontosságot élveznek:

- az alapvető emberi jogok,
- szabadságjogok,
- a diákjogok,
- a tanulói igények,
- a szülői elvárások,
- a demokratikus és humanista értékek,
- a kollégiumunkhoz kapcsolódó iskolák és a fenntartó igényei.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének elvei

Biztosítanunk kell:

- az SNI tanulók beilleszkedését és együttthaladását a többi tanulóval,
- a szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az egyéni fejlesztési tervekbe,
- a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítését, alkalmazását,
- együttműködést gyógypedagógussal, logopédussal, gyógytestnevelővel, pszichológussal, iskolaorvossal, védőnővel.

Nevelési céljaink:

- a tanulmányi munka színvonalának emelése,
- az egészséges életmódra nevelés,
- diákjaink személyiségének megismerése, fejlesztése, adottságaik, képességeik kibontakoztatása, önismeretük fejlesztése,
- a középiskola elvégzéséhez szükséges feltételek megteremtése,
- a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása,
- a kollégiumi közösségi élet kialakítása, továbbfejlesztése,
- a hátrányos helyzetű tanulókkal való fokozott egyéni törődés,
- a pályaválasztás segítése, továbbtanulásra való ösztönzés, felkészítés az élethosszig tartó tanulásra
- környezetünk esztétikus kialakítására, védelmére, ápolására való nevelés,
- a demokratikus és humanista értékek megismertetése, elfogadtatása.

Helyzetfeltárás és értékelés

A kollégium hivatalos elnevezése:

Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium Középiskolai Kollégiuma

Típusa: közös igazgatású, koedukált kollégium

Fenntartó: Mezőkövesdi Tankerületi Központ

Telefon: 49/542-186

Fax: 49/542-187

Email: kollegium@apaczai-tuj.sulinet.hu

Honlap: www.apaczai-tuj.sulinet.hu

Beiskolázási körzet:

Elsősorban Dél - Borsod, de az ország egész területe

A TANULÓI ÖSSZETÉTEL

Intézményünk Tiszaújváros egyetlen kollégiuma, 134 férőhelyes, 67 lány és 67 fiú tanuló számára tudunk elhelyezést biztosítani. Polgár és Tiszaújváros önkormányzatainak együttműködési megállapodása alapján biztosítjuk a polgári középiskola diákjainak ellátását is. Felvevő körzete elsősorban Borsod-Abaúj-Zemplén megye, de Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Heves megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Csongrád megye és Nógrád megye területéről is érkeznek tanulók hozzánk.

A diákjaink kb. azonos arányban szakközépiskolai, gimnáziumi illetve szakgimnáziumi tanulók.

Kollégiumunkban 12-22 éves korú diákok élnek a kapcsolódó iskolák képzési rendszerének megfelelően. Minimális létszámmal laknak az intézményben hatosztályos gimnáziumi oktatásban résztvevő tanulók is, de a diákság zöme 9-13. évfolyamos tanuló, évfolyamonként közel azonos arányban. Az utóbbi években egyre többen veszik igénybe a technikai képzésben részesülők közül is a kollégium szolgáltatásait. A kollégista tanulók egy része élsportoló, akik sajátos napirenddel rendelkeznek. Ők a városi sportolási lehetőségek miatt választották ezt az iskolát és a kollégiumot. Feladatunknak tekintjük ezen tanulók tehetségkibontakoztatásához a megfelelő háttérrel biztosítani.

A kollégiumban jogosultak lakni azok a tanulók, akik a meghatározott tanévre felvételt nyertek, amely egy tanévre szól. A kollégiumi felvétel iránti kérelmet az iskolába való beiratkozással egyidejűleg nyújthatja be a tanuló a kollégium vezetőjéhez. Az újrafelvételt június 1-jéig

írásban kérheti a tanuló. A felvételtől a kollégium vezetőjének egyetértésével az iskola vezetője dönt, melyről írásban értesíti a tanulót augusztus 15-ig. Kollégiumi felvétel iránti kérelem tanév közben is benyújtható.

FELTÉTELRENDSZER

1. HUMÁN ERŐFORRÁS:

A kollégiumban dolgozó nevelőtanárok végzettsége megfelel a törvényi előírásoknak. Kollégáink szakmai felkészültsége, érdeklődése lehetővé teszi, hogy szilenciumon, korrepetáláson szakszerű segítséget nyújtsanak a tanulók felkészüléséhez:

Azokból a tárgyakból, amelyek problémát okoznak tanulóinknak, és nevelőink nem tudnak segíteni, az iskolában tanító szaktanár kollégák bevonásával szervezünk korrepetálást.

Kollégáink érdeklődési körét, egyéni felkészültségét felhasználva lehetővé vált, hogy sokszínű szakköri foglalkozásokat tartsanak.

A tantestület innovációs készsége jó.

2. SZERVEZETI JELLEMZŐK:

Tanügyigazgatási feladatainkat az iskolával összehangolva látjuk el.

Szervezeti felépítését tekintve a kollégiumunk csak szakmailag önálló intézmény, gazdaságilag Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnáziumával közös irányítású.

Belső szerkezeti felépítését tekintve tanulócsoporthoz épül.

A kollégium vezetője a Mezőkövesdi Tankerületi Központ megbízásából tevékenykedik.

Szervezettségét tekintve a kollégiumi nevelőtanárok – mivel közös igazgatású kollégiumról van szó – a teljes tantestülethez tartoznak, ugyanakkor a pedagógiai szempontokat figyelembe véve önálló testületként is működnek. Legfontosabb szervezeti forma a kollégiumi munkaközösség, melynek minden kolléga tagja, s melynek munkája kiterjed a kollégiumi élet minden területére. A tanulókkal való foglalkozást öt nevelőtanár látja el, akik munkáját a kollégiumvezető fogja össze.

A kollégiumban mindenki nevel, hisz leginkább a példa ereje hiteles. Ezt szem előtt tartva végzik munkájukat a tanárok és a technikai dolgozók is.

3. TÁRGYI-DOLOGI FELTÉTELEK, KÖRNYEZETI JELLEMZŐK:

A kollégiumot 1977-ben adták át. Kétraktusú épület, amelyben 4 szinten 134 főt tudunk elhelyezni. A kollégium fekvése nagyon szerencsés, közvetlenül a bázisiskolák szomszédságában található.

Szintenként 1 tanulói vizesblokk, fürdőszoba áll a diákok rendelkezésére, melyben 3 zuhanyzó, 6 mosdó és 3 WC található.

A kollégium saját konyhával nem rendelkezik, kollégistáink napi háromszori étkezését az iskolai konyha biztosítja.

A tanulók mindennapi életében nyújt segítséget az épületben található 3 teakonyha hűtőszekrénnel, 1 mosókonyha és 1 vasalóhelyiség.

A kötelező szilenciumi foglalkozásokhoz szintenként 1 tanulószobát használnak a csoportok.

A termek berendezése: asztalok, székek, 1 db színes televízió.

A tanulást segíti a számítógépteremünk is, ahol összesen 10 számítógép áll a tanulók rendelkezésére.

Vezeték nélküli internetkapcsolat érhető el a teljes épületben.

A művelődés, a szabadidő eltöltésének helyszínei kollégiumunkban a testedző szoba, a könyvtár, a stúdió, zenekari próbaterem, a társalgó és a klub.

A tanulók egészségügyi ellátását orvosi rendelő és betegszobák biztosítják.

A kollégiumi nevelés fejlesztési területei:

1. ÉNKÉP, ÖNISMERET, SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Fejlesztjük a szociális tájékozódás készségét, alkalmat és közeget teremtünk a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segítjük az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A nevelési folyamatban figyelmet fordítunk a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőképesség - fejlesztésére. Segítjük a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai, kisebbségi és vallási sajátosságokra.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia.

2. A TANULÁSI ÉS GONDOLKODÁSI KULTÚRA FEJLESZTÉSE

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében kollégiumunk lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejlesztjük a kreativitást, erősítjük a tanulási motivációt – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekszünk a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segítjük a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordítunk arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így mindennapi életük részévé váljon a tanulás.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony, önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

3. FELZÁRKÓZTATÁS, A TEHETSÉGEK KIVÁLASZTÁSA ÉS GONDOZÁSA, A PÁLYAORIENTÁCIÓ SEGÍTÉSE

A kollégiumunkban olyan szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmazunk, amelyek segítségével kezeljük az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket.

Feladatunk a tanulók képességeinek megismerése. Támogatjuk a tanulásban elmaradt és a sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítjuk annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat. Segítjük a tehetséges tanulókat képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében.

A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremtünk a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre. Az iskolákkal együttműködve – lehetővé tesszük az egyes szakmák, hivatások megismerését, segítjük a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás, digitális kompetencia.

4. KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS, SZUVERÉN VILÁGKÉP KIALAKULÁSÁNAK SEGÍTÉSE

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segítjük a világban való tájékozottság fejlődését. Motiválunk, és helyzeteket biztosítunk az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegítjük az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzélemvilág gazdagodását. Fejlesztjük az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégiumunk figyelmet fordít a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletére, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerésére és ápolására, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

Változatos, sokrétű kulturális tevékenységgel hozzájárulunk a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

Elősegítjük a tanulóban az európai uniós polgár identitásának kialakulását, bemutatjuk az Európai Unió tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és a kollégium a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

5. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁS KIALAKÍTÁSÁNAK SEGÍTÉSE

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. Diákjaink olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

Tanulóink számára otthonos, kulturált, esztétikus környezetet biztosítunk, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Adottságaink révén hozzájárulunk az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot pontos megértése, szükség esetén a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A környezettudatos magatartásra neveljük a tanulókat, hogy érzékenyvé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Feladatunk a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segítünk a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújtunk a szexuális életben való tájékozódáshoz.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

6. TÁRSADALMI, GAZDÁLKODÁSI JÁRTASSÁGOK FEJLESZTÉSE

Segítjük az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diákönkormányzati tevékenység segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

A tanulók ellátása, a róluk való (szociális) gondoskodás. Gyermek- és ifjúságvédelem.

A gondoskodás magába foglalja a tanulók szociális ellátását, a gondozást, törődést.

Feladataink:

- Családpótlás. Otthonosság biztosítása a kollégiumban.
- Olyan feltételek megteremtése, hogy a diákok ragaszkodjanak a kollégiumhoz.
- A tanulók mindennapi szükségleteinek a megteremtése (lakás, ételmezés, eü.-i ellátás).
- Az alapvető tanulói jogok biztosítása a házirendben, napirendben, a szervezeti és működési szabályzatban.
- Az egészséges életmód feltételeinek megteremtése, javítása.
- A lehetőségekhez mérten a diákok mozgásszabadságának biztosítása az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- A személyi szükségletek érvényesítése (pl.: elvonulás lehetősége, esti, éjszakai nyugalom biztosítása stb.)
- A speciális igényekkel rendelkező (pl.: sportolók) fiatalok igényeinek figyelembevétele.
- A szobaközösségek igény szerinti kialakítása (pl.: hasonló életvitel, azonos életkori sajátosságok, baráti, családi kapcsolatok stb.).
- Színvonalas étkeztetési kultúra és higiénia kialakítása.
- A kollégiumi egészségvédelem érdekében a városi egészségügyi ellátás kiterjesztése tanulóinkra.
- A vendégek, látogatók fogadásának lehetőségeit biztosítani.
- Gondoskodás a hétvégeken, illetve az iskolai szünnapokon a haza nem utazó diákokról.
- Együttműködés a tanulóval való gondoskodásban a családdal, az iskolával s a gyermekvédelem szakembereivel.
- Az elhelyezés megfelelő körülményeinek biztosítása (lakószobák berendezése, zsúfoltsága, komfortja, szociális helyiségek állapota stb.).
- A tárgyi környezet nyújtotta komfortosság biztosítása (berendezések, bútorok, eszközök stb.).
- A kollégium külső és belső környezetének rendje.
- Szociális jellegű szolgáltatások kiterjesztése (étkeztetés, szociális, anyagi támogatás stb.).

A gyermek- és ifjúságvédelemnek nagy jelentősége van a kollégiumban. A gyermekkel való törődés gyakori elhanyagolása, a devianciák, az egészségtelen életmód, az alkoholizmus, a

frusztráció, a felelőtlen fogyasztás családi funkciózavarokat, válást, a családi szocializáció zavarait hozza magával.

A kollégiumnak a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermek megsegítésekor sokszor a család segítségével, befolyásolásában is szerepet kell vállalnia. Ezt a feladatot nehezítik, hogy a szülők többsége nem tart szoros kapcsolatot az intézménnyel, inkább akkor jelentkeznek, ha a gyermekkel „baj” van. A kollégiumnak ezeket a helyzeteket nagy tapintattal, teljes elfogulatlansággal és türelemmel kell kezelnie. A szülő számára világossá kell tenni, hogy partnerek vagyunk a gyermek érdekében.

Legfontosabb feladataink a prevenciós tevékenység, helyzetfeltárás, értékelés, valamint a nehéz élethelyzetbe került diákoknak segítségnyújtás.

NEVELÉSI KLÍMA

Mindenekelőtt a bánásmód, a törődés, a személyközi kapcsolatok, a közösségi élet és a nevelési stílus határozza meg.

Kollégiumunkban a pedagógiai környezet akkor megfelelő, ha:

- harmonikus, szeretetteljes törődést biztosít,
- a felnőttek és diákok kapcsolatában a bizalmi elv és egymás meghallgatása érvényesül,
- lehetővé teszi a gyermekek szükségleteinek a kielégítését és a diákok beleszólását az ügyekbe,
- stabil értékrenddel bír, pozitív mintát ad, ugyanakkor önállóságot biztosít a tanulóknak,
- ingergazdag, változatos és gazdag tevékenység, illetve tanulási formák jellemzik, és biztosítja a választhatóságot, működik a pedagógusi rugalmasság,
- a diák-diák viszonyok legfőbb meghatározói: az elfogadás, megértés, segítség és az összetartozás,
- a célok, feladatok, követelmények felállításánál figyel az egyéni igényekre, elvárásokra, képességekre,
- befogadó, szeretetre alapozott és védő, ugyanakkor a szabályok betartásában következetes.

Belső hagyományrendszer és ápolása, diákönkormányzás

Hagyományápolás

A közösségi létforma nem képzelhető el belső és külső hagyományok nélkül. A kollégiumi hagyományok átfogják a teljes tanévet. Általában az elsősök fogadásával, majd az ünnepélyes avatásával – Fecskeavató – kezdődik az év, majd a Mikulás, a karácsony, a farsang és a ballagási ünnepély következnek.

Ezeket az eseményeket minden tanévben egy-egy felelős nevelőtanár irányításával szervezzük meg, természetesen minél több tanuló bevonásával. Sport-, játékos vetélkedők, műveltségi vetélkedő, számítógépes játékok éppúgy jellemzik a kollégiumi napokat, mint a közös szalonnasütés, a kötetlen együttlét és természetesen a kiemelt rendezvényeink utáni esti diszko. Kollégiumi hagyománnyá vált a megyei kollégiumok meghívásával szervezett kollégiumi sportverseny, Föld Napja vetélkedő, horgászverseny rendezése is.

Rendszeresen részt veszünk más kollégiumok hagyományos programjain, próza - és versmondó versenyeken, műveltségi vetélkedőkön, természettudományi versenyeken.

A diákönkormányzat

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

A kollégium diákönkormányzata 6 tagú, jogaik és kötelességeik szoros kapcsolatban állnak egymással, munkájuk a kollégium összetevékenységének fontos részét képezik.

A diákönkormányzat feladatai:

- Érdekképviselő biztosítása.
- Állampolgári jogok és kötelességek megismerése a tanulói jogokon és kötelességeken keresztül.
- A mindennapi élet megszervezése (programok, pályázatok, ügyeletek, versenyek, közösségi munkák stb.).
- Az információk áramlásának biztosítása (kollégiumi rádió, kollégiumi újság, fórumok, faliújság).
- Beszámolók készítése a kollégium életéről, közgyűlések levezetése.
- Szövetségesek keresése, tisztségviselők képzése, továbbképzése.

A diákönkormányzat működése:

- A diákönkormányzat tagjait a diákönkormányzat választási szabályzatában megfogalmazottak szerint a diákok választják meg.
- A diákönkormányzat saját Szervezeti és Működési Szabályzata alapján végzi tevékenységét.

A diákönkormányzatot segítő tanár szerepe:

- összekötő a diákság, a diákönkormányzat és a tantestület között,
- segíti, támogatja, ösztönzi, ellenőrzi a diákönkormányzat tevékenységét,
- tapasztalataival segíti a szabadidős szervezéseket, lefaragja a szélsőséges megnyilvánulásokat,
- vállalja, hogy a tantestületi megbeszéléseken a diákok érdekeit képviseli a lehetséges kereteken belül,
- megfelelő jogi ismeretekkel rendelkezik, ismeri az ifjúsággal kapcsolatos jogokat, a Köznevelési törvényben meghatározott tanulói jogokat, a napirend, a házirend, a Szervezeti és Működési Szabályzat tanulókra vonatkozó meghatározásait.

A kollégiumi diákönkormányzat jogosítványait a köznevelési törvény határozza meg.

A kollégiumi tantestület minden tagjának kötelessége a diákönkormányzat segítése, hiszen a legtalpraesettebb és legöntudatosabb diák is nagyon kevés tapasztalattal rendelkezik, meg kell őket tanítani a demokrácia alkalmazására.

Partneri elvárások, elégedettség, kapcsolatok

A partnerközpontú működéshez fontosnak tartjuk a különböző csoportok elvárásainak folyamatos megismerését, összedolgozását és megvalósítását. A pedagógiai működés szempontjából legnagyobb jelentőséggel a diákok elvárásai bírnak.

Fenntartói igény, támogatói részvétel, elégedettség

Kiemelt figyelmet fordítunk az alábbi területekre:

- gyermek és ifjúságvédelem, prevenciók tevékenység,
- képességfejlesztés és a tehetséggondozás támogatása,
- felzárkóztatás, az egyenlő esélyek biztosítása,
- nyelvtanulás és az informatikai ismeretek megszerzése,
- hagyományápolás, az intézmény kialakult arculatának megtartása,
- a tanulók testi nevelése, sportfoglalkozások tartása,
- egészséges életmódra nevelés,
- környezeti nevelés.

A kapcsolódó iskolák elvárásai, elégedettsége, támogatói részvétele

Pedagógiai munkánk során fontosnak tartjuk, hogy az iskolai elvárásoknak megfeleljünk. Közös igazgatású intézmény lévén az iskola pedagógiai programjának ismeretében alkotjuk meg saját pedagógiai programunkat. Hangsúlyt fektetünk az új kollégisták felzárkóztatására, melyet minden tanévben az iskolai felzárkóztatással összhangban szervezünk meg. A gyenge tanulmányi eredményt elért tanulókat folyamatosan korrepetáljuk.

Folyamatos kapcsolatot tartunk a tanulók osztályfőnökeivel és a szaktanárokkal.

A szülők elvárása, elégedettsége, támogatói részvétele

A szülők részéről általános elvárás, hogy amíg a gyermek szüleitől távol van, a kollégium részesítse védelemben, pótolja a hiányzó család gondoskodását és biztosítsa mindennapi ellátását, a felkészülést, a tanulást, az egészséges életvitel feltételeit.

A szülői igények feltárására többféle módszert alkalmazunk: a kollégiumban év közben elhangzott szülői vélemények, észrevételek összegzése, iskolán keresztüli információszerzés. Erre a legjobb alkalom a beiratkozás, a beköltözés, az első szülői értekezlet idején lezajló személyes találkozás.

A szülők véleményének kikérésekor mérlegeljük, hogy vajon teljesíthetők-e a megfogalmazott szükségletek, összeegyeztethetők-e a kollégium filozófiájával, törvényben előírt kötelezettségeivel, belső szükségleteivel. A szülői támogatói részvétel tekintetében

legfontosabbnak tartjuk a kapcsolattartást, egymás kölcsönös megsegítését és a szülő együttműködését a nevelésben.

Intézményi belső elvárások: pedagógusok és nem pedagógus munkatársak elvárásai, elégedettsége

Kollégiumunkban, mivel egybeszervezett intézményről van szó, tulajdonképpen az iskola igényei is belső igényként jelennek meg.

A pedagógusok elvárásai a kollégiummal szemben:

- a tanulókról való gondoskodás
- a tanulókkal való törődés
- a kollégium „családpótló” funkciójának jó működtetése
- az egészséges kollégium kialakítása
- a jó tanár-diák viszony kialakítása
- „közösségi” diákok nevelése
- a jó kollégiumi közösség kialakítása
- a tanár „szülőpótló” szerepének fontossága
- tudásközvetítés
- az egyéni szükségletek figyelembevétele
- tehetséggondozás
- kiemelt törődés a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal
- diák-önkormányzat működtetése
- a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása
- szülőkkal való hatékony együttműködés

A pedagógusokkal szembeni legfontosabb elvárások között szerepel az, hogy folyamatosan gyarapítsa tudását, tevékenységének középpontjába a gyermek érdekeit helyezze, bízson önmagában, munkatársaiban, a vezetésben, képes legyen az együttműködésre, legyen nyitott az újra, a tényekből induljon ki, törekedjen a hibák okainak feltárására, a tanulásra, a javításra, mérje saját fejlődését, kerülje a rutinmunkát, soha ne elégedjen meg az elért eredménnyel.

A nem pedagógus munkatársak tevékenysége, jelenléte is szorosan kapcsolódik a kollégiumi élethez, a diákokhoz. Véleményük gyakran hasznosítható a nevelés során.

A technikai személyzet tudatában van annak, hogy részükről is nevelő hatás éri a tanulókat, magatartásuk, viselkedésük minta a tanulók számára.

Külső kapcsolatok

A külső kapcsolatok ápolása, építése, fejlesztése több szempontból fontos, illetve előnyös az intézmény számára. Fontos, hogy a gyermek érdekében cselekvő közösséget alkossunk, mindenekelőtt a szülőkkel, iskolákkal.

- A szülői házzal való kapcsolattartás formái: szülői értekezlet, levelezés, telefonon való érintkezés, személyes beszélgetések.
- A szülői jogok érvényesülése az iskolában működő szülői választmány keretein belül történik, melynek egy kollégista szülő is tagja.
- A kollégium és az iskolák kapcsolatában az egyik legfontosabb dolog az iskolai környezet és az iskolai pedagógiai program ismerete. A hatékony együttműködés érdekében azonban fontosnak tartjuk, hogy az iskolai pedagógusok is ismerjék a kollégium pedagógiai programját.
- Kollégiumunk kapcsolatot tart egyéb intézményekkel, kollégiumokkal. Ennek célja a szakmai kapcsolatok és együttműködés erősítése, támogatása. Hosszú évekre visszamenő kapcsolat fűz össze minket a megye több kollégiumával: Sárospatak, Szerencs, Tokaj, Tiszavasvári, Sátoraljaújhely, Miskolc. Ez a kapcsolat közös sport-, kulturális és szakmai programokban nyilvánul meg.
- Szűkebb környezetünkben legfontosabb külső partnerek: a helyi önkormányzat, szakmai szervezetek, pedagógiai intézetek, gyermekjóléti szolgálatok, kulturális-közművelődési intézmények, helyi és társadalmi egyéb civil szervezetek.
- Tiszaújvárosi Intézményműködtető Központ (TIK)

A pedagógiai munka dokumentumai

Pedagógiai munkánkat elsősorban a kollégium pedagógiai programja határozza meg, melynek kidolgozásánál a két legfontosabb jogszabályi háttér a Köznevelési törvény és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja.

Éves munkánkat és konkrét feladatainkat minden tanévben az éves munkatervben rögzítjük. A munkatervhez szervesen kapcsolódnak a csoportmunkatervek valamint foglalkozási tervek, melyek összhangban vannak a kollégiumi pedagógiai programmal. A szabadidős tevékenységek ütemezését a szakköri munkatervekben rögzítjük. Kiemelt szerepe van a kollégiumi foglalkozások keretprogram tervének, amely a minden héten egy kötelező csoportfoglalkozás 60%-ára vonatkozóan megjelöli a témákat, a további időt a csoportnevelő szabadon használhatja fel a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeire, szervezésre, közösségi feladatok megszervezésére.

A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége

Az intézményi munka értékelését belső és külső pedagógiai vizsgálatok és mérések előzik meg.

- a kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelése kiemelt értékelési terület a kollégiumi tehetséggondozásban, illetve a hátrányok leküzdésében vállalt pedagógusi szerep, de szerepet kaphat továbbá az intézmény saját döntése alapján a pedagógusnak az egyéb – nem közvetlenül a szakképzettségével összefüggésben alkalmazott – tudásának a hasznosulása is,
- a kollégiumi vezetők teljesítményének értékelése: kiemelt figyelmet kap a hatékony partneri viszony szorgalmazását elősegítő vezetői magatartás,
- a partneri mérések, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása, az intézkedések konkrétsága,
- az intézményi önértékelés,
- a kollégiumban történő külső mérések, értékelések, különösen a fenntartói, mérések alapján történő intézkedések rendje,
- a kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérésének, értékelésének, a visszacsatoló intézkedéseknek a rendje.

A tanulók fejlődésének, teljesítményének, tudásának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzési, mérési és értékelési módja

A diákok teljesítményét különféle módon mérjük és értékeljük, hiszen az intézménynek folyamatosan, illetve időszakonként szüksége van azokra az információkra, amelyek pl.: az intézményi pedagógiai programban rögzített célok és feladatok megvalósulásáról, a tanulók tudásáról, a szervezet működéséről stb. tájékoztatást adnak.

Ezek ismeretében tudjuk megállapítani a tervezett és a létező helyzet közötti viszonyt és előrehaladásunkat.

Értékelési területek:

- A pedagógiai környezet illetve a nevelési rendszer.
- A tanulók egyéni fejlődésének vizsgálata.

A tanulónak fontos, hogy rendszeresen visszajelzést, megerősítést kapjon arról, hol tart a fejlődési folyamatban.

Tanulóink értékeléséhez a következő feladatok várnak a nevelőkre:

- A kollégiumi nevelési rendszer pedagógiai állapotának ismerete.
- Ismerni kell, hogy a különböző tényezők (iskola, család, környezet stb.) a tanulók szociokulturális állapotának alakulásában milyen mértékben játszanak szerepet.

- Az előzőek figyelembevételével megbízható értékelési gyakorlat kialakítása.

A tanulói mérések, ellenőrzések területei:

- az iskolai tanulmányi előrehaladásban való eredményesség,
- a közösségben végzett munka.

Arra törekszünk, hogy a teljesítményt az önnön képességekhez mérjük, ami ösztönzi, és lehetővé teszi az egyéni fejlődést.

Előnyben részesítjük a jutalmazással való nevelést, felhasználva a tanár és diák személyes kapcsolatainak gyakoriságát, intenzitását.

Fontos értékelési forma a tanulói önértékelés is. A tanulás megtanulásának is fontos kritériuma az önellenőrző-önértékelő képesség elsajátítása. A különböző értékelések során törekedni kell a külső és a tanulói ellenőrzés és értékelés helyes arányainak kialakítására.

Az értékelési szférák gyakran kikerülnek a kollégiumból (pl.: a diák külső sportegyesületben, művészeti csoportban, iskolai diákköri munkában stb. vesz aktívan részt) az ott nyújtott teljesítmény eredményességének értékelésére és elismerésére is odafigyelünk a kollégiumban.

A kitűzött célok teljesülésével kapcsolatos egyéb intézményi szintű mérés, ellenőrzés, értékelés

A mérés, ellenőrzés tárgya:

- Szülői jelenlét, részvétel, érdeklődés.
- A kapcsolatépítés hatása a nevelőmunkára.
- Tanár-diák személyközi viszonyok alakulása.

A mérések célja:

Segítő, akadályozó tényezők, igények, szükségletek és kielégítésük megfelelése, okok elemzése.

A mérés, ellenőrzés formája:

- szülői jelenlét, részvétel, érdeklődés regisztrálása,
- szülők megkérdezése (interjú),
- megfigyelés,
- információgyűjtés a tanulóktól, szülőktől.

A mérés felelősei:

- csoportvezető nevelők,
- kollégiumvezető,
- ifjúságvédelmi felelős.

A mérések gyakorisága:

- szülői jelenlét ellenőrzése félévente,
- kapcsolatok értékelése évente.

Az értékelések eredménye a szülők, diákok és pedagógusok számára egyaránt hasznos lehet.

Az eredménymérés főbb szempontjai:

- A külső és belső partnerek intézkedéssel kapcsolatos elégedettsége illetve elégedetlensége.
- Az egyéni fejlődés mértéke, a nevelési eredmény.
- A célok és az elért eredmény összevetése.
- A folyamatos fejlesztés eredményei.
- A nevelőmunka hatékonyságának értékelése.

A kollégiumi nevelő-oktató munka csak akkor lehet eredményes, ha az ellenőrzést, mérést és értékelést szükség esetén beavatkozás és visszacsatolás követi. A feladatvégrehajtás sikerességének értékelése szempontjából két alapvető eset lehetséges:

- Ha sikeres volt a feladatvégrehajtás, azaz a mérés során nem tártunk fel problémát, akkor a mérést követheti a megoldások gyakorlatba ültetése.
- Ha nem értük el a kívánt célt, akkor fel kell tárni az okokat. Az elemzés és értékelés után intézkedést kell tenni a probléma megoldására, a javításra: korrekciók megfogalmazása, új elérési módok.
- Ezt követi a feladat megfelelő végrehajtása és a sikeres feladat végrehajtás után az új, egységes követelmény felállítása, az elérendő szint kijelölése.

A célok és követelmények megfogalmazása függ a tanulói összetételtől is, ezért a konkrét tervezés évről évre felülvizsgálandó, az új célokat minden tanévben az éves munkatervben rögzítjük.

Kollégiumi foglalkozások és témakörök

Kollégiumunk – igazodva a Köznevelési törvény rendelkezéseire, valamint az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelethez a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról – a nevelési folyamat során tanulói tevékenységeket szervez kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében.

Ezek formáját és tartalmát úgy határoztuk meg, hogy hozzájáruljanak tanulóink kompetenciájának fejlesztéséhez, erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, a közösség fejlődéséhez.

Kötelezően biztosítandó foglalkozások

1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások:

Ezek keretében feltárjuk, és figyelembe vesszük a tanulók személyiségének egyéni sajátosságait. Nagy figyelmet fordítunk a pozitív tanulási magatartás kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére.

Ennek keretében szervezünk:

- Tanulást segítő foglalkozásokat:
 - Iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozásokat: ezek a szilenciumi órák.
 - Előzetes felmérések alapján differenciált felzárkóztató órákat, képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozásokat.
 - Szakköröket, melyeken a diákok a meglévő ismereteit bővíthetik. Ezzel a későbbi pályaválasztást kívánjuk elősegíteni.
- Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozásokat
 - Tematikus csoportfoglalkozásokat, melynek téma és időkereteit a 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról határozza meg.
 - Általános csoportfoglalkozásokat, melyek a kollégium életéhez aktuálisan kapcsolódnak.

2. Speciális ismereteket adó foglalkozások:

- Egyéni törődést biztosító foglalkozások:

Ezekon a foglalkozásokon a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, melyek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira. 2014.szeptember 1-jétől a tanulók iskolapszichológus segítségét is kérhetik.

- Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Kiemelt szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport és a természeti környezete megóvása, ápolása.

A foglalkozásokon a gyerekek irodalmi, zenei képességeink kreativitásának fejlesztésére kap hangsúlyt. Helyet adunk az öntevékeny diákkörök működésének.

Tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozások lehetnek:

Kötelező:

A tanuló heti 14 órában köteles részt venni a nevelési oktatási feladatainak teljesítéséhez szervezett foglalkozásokon.

Ez kollégiumunkban heti 12 órában tanulással, felzárkóztatással, 1 órában csoportfoglalkozással, valamint a kollégium által biztosított szakkörök közül érdeklődésének, képességeinek megfelelő heti 1 órában való választással valósul meg.

Szakkörök:

- Kultúr- órák
- Történelem szakkör
- Praktika-kézműves szakkör
- Számítástechnika szakkör
- Fotószakkör
- Filmklub
- Énekkar
- Fiú- lány sport (versenyekre, bajnokságokra való felkészülést segítő foglalkozás)
- Környezetvédelem

(a tantárgyfelosztás tartalmazza, hogy az adott évben, melyik szakkör indul)

Szabadon választható

Lehetőségek a szabadidő hasznos eltöltésére (a tantárgyfelosztás tartalmazza, hogy az adott évben, melyik foglalkozás indul)

Kollégiumunkban:

- könyvtári foglalkozás, koli - újság szerkesztés,
- úszás (a kollégium által szervezve a városi uszodában),
- kondi,
- rendszeres könyvtárhasználat,
- internet használat,
- sportolás konditeremben, sportpályán,
- zenehallgatás, tévénézés, videózás,
- házi versenyek (sport, kulturális),
- társasjátékozás.

Kollégiumon kívül:

- sportolás uszodában,
- színházlátogatás,
- mozi,
- városi rendezvények látogatása (kiállítások, író-olvasó találkozók)
- zenetanulás,
- városi könyvtár és folyóiratolvasó látogatása,
- megyei kollégiumok versenyein való részvétel.

Kötelező foglalkozások:**Szilencium**

Tanulmányi eredménytől függően megvalósítható, illetve egyénileg a házirendben meghatározottak alapján. Kollégiumunk biztosít minden feltételt a hatékony tanuláshoz. A csoport-nevelőtanárok igyekeznek minél hamarabb felmérni és megismerni a tanulók képességeit, tudását, szükségleteit, majd ezek alapján kidolgozzák az egyénre szóló legmegfelelőbb tanulást segítő módszereket.

A szilenciumot vezető tanár rendszeresen segíti, kikérdezi, ellenőrzi a diákokat, de emellett fontos a diákok önellenőrzése is.

Felzárkóztatás, kikérdezés, tehetséggondozás

Kollégiumunk törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárása, azok kezelésére, valamint a jobb teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakításához.

Ezért a kulcskompetenciák közül az anyanyelvi és matematikai megismeréséhez és fejlesztéséhez a bejövő kilencedikesek esetében felméréseket végzünk, és ennek eredményeként szükség szerint felzárkóztató órát szervezünk minden rászoruló tanulónak.

Felzárkóztató órák kiírása személyre szólóan a tanuló számára a nehézséget jelentő tantárgyból történik.

Egy tanéven belül két alkalommal vizsgáljuk felül a szükséges felzárkóztatásokat a tanuló tanév végi és félévi tanulmányi eredménye alapján. Ennek megfelelően a kötelező felzárkóztatások kiírása legkésőbb szeptember 15. és február 1-jéig kerül sor.

A közepes tanulmányi eredményű tanulók kikérdezésen vesznek részt.

A jó eredményt elért tanulóknál – azok tantárgyi igényei alapján – tehetséggondozást szervezünk.

Csoportfoglalkozás:

Kollégiumunkban a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint szervezzük a csoportfoglalkozásokat.

Évi 36 nevelési héttel (12-13-14. évfolyamon 32 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ra, azaz 22 (illetve 20) órára a rendelet kötelezővé teszi az alábbi témákkal való foglalkozást. A további óraszámban a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezésével, közösségi feladatok megoldásával lehet foglalkozni.

Témakörök	Óraszámok					
	7-8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13-14. évf.
Tanulás	3	4	3	3	1	1
Énkép, önismeret, pályaorientáció	3	3	3	4	3	2
Európai azonosság tudat. Egyetemes kultúra	3	3	3	2	4	5
Környezettudatosság	2	2	2	2	2	3
Testi és lelki egészség	4	4	4	4	4	4
Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés	3	3	3	3	3	2
Hon- és népismeret	4	3	4	4	3	3
	22	22	22	22	20	20

Kollégiumunk a kompetenciák fejlesztését úgy kívánja elősegíteni, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulóinknak ismeretei bővíthetnek, képességeik gyarapodhatnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak. A foglalkozások segítségével gyermekeink alkalmazkodó képessége javul, toleranciájuk nő, konfliktuskezelési képességeik javulnak.

A megjelölt hét témakörben is a fokozatosság és egymásra épültség elve kell, hogy érvényesüljön.

Témakörök:

1. Tanulás

A kollégiumba érkező tanulók sok településről, iskolából, eltérő családi környezetből jönnek. Tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága ennek megfelelően eltérő. Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a foglalkozások eredményeképpen a tanulók tanulási hatékonysága nőhet. A megértés, tanulás, ismétlés, ellenőrzés fázisait kell megértetni. A rendszeres tanulást segítő foglalkozások eredményeképpen diákjaink megtanulhatják a tanulás szervezését.

Az egyénre szabott módszereket a csoportnevelő tanár és a diák közösen alakítja ki. Az értő olvasásra, a dokumentációk (könyvtár, internet...) használatára, digitális olvasás képességeinek fejlesztésére, emlékezet erősítésére, az önnevelés igényének kialakítására, az életen át tartó tanulás kihívásnak az elfogadására ebben a témakörben kívánjuk megtanítani gyermekeinket.

2. Énkép önismeret, pályaorientáció

A 12-20 évesig terjedő korosztály is rendkívül érzékeny minden őt érintő érzelmi és mentális hatásra, aminek feldolgozásában – a család mellett – a kollégiumi közösség is segítséget nyújt. Célunk a reális ÉN-kép kialakítása a tanulóban, valamint az önismereti foglalkozások keretében az őt ért hatások feldolgozásának segítése. Ismerjék fel saját helyüket szűkebb és tágabb környezetükben. Váljanak alkalmassá az egyéni törekvéseik és a közösségi érdekek összhangjának megteremtésére. A foglalkozások során gondoskodni kell arról, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Ezeket a foglalkozásokat kell segíteni tanulóinkat a kíváncsi és lehetséges további iskola- és pályaválasztásra, az esetleges pályamódosításra. Meg kell ismertetni diákjainkkal a munka világát.

3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra

A foglalkozásokon segítjük a diákokat abban, hogy megismerhessék más népek és nemzetek, etnikumok kultúráját, és ezen keresztül elsajátíthassák a humanista és globális szemléletet és gondolkodásmódot. Megismerik, mit jelent magyarnak lenni, mint európai, és európaiként magyarnak lenni.

Azt kívánjuk elérni, hogy a kollégisták személyes élményeik során találkozzanak esztétikai értékekkel. Ezáltal formálódjon tárgy- és környezetkultúrájuk.

Alkotóhelyzetek biztosításával ösztönözzük tanulóinkat személyes elképzeléseik kifejezésére. Lehetővé tesszük tehetséges kollégiumi tanulóink számára alkotások, produkciók létrehozását, bemutatását.

Igyekszünk kialakítani tanulóinkban az önművelődésre való igényt.

4. Környezettudatosság

Meg kell, hogy mutassuk az emberi környezet értékeit, esztétikumát, valamint ki kell alakítanunk tanulóinkban azt a képességet, hogy felismerjék a környezetet terhelő emberi tevékenységeket, és lehetőségek szerint ezek csökkentésére találjanak megoldásokat.

Ösztönözzük tanulóinkat a környezetet jobbító cselekvésre, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől. Foglalkozásainkon elősegítjük a tanulók környezetért felelős szemléletének, magatartásának kialakulását. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismereteket adunk át.

5. Testi és lelki egészség

Az egészséges életmóddal, életviteli szokások tudatos felépítésével, gyakorlásával, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésével foglalkozunk.

A nevelés során segítjük kollégistáinkat problémáik megoldásban, konfliktusaik kezelésében. Válsághelyzetben támaszt nyújtunk számukra.

Segítünk megtanulni, hogyan kerülheti el környezetének egészséget, biztonságot veszélyeztető helyeit, helyzeteit, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat.

A kollégiumban a szűkebb és tágabb környezetüknek a csinosításával, díszítésével készüljenek fel lakókörnyezetük esztétikus, kialakítására.

Harmonikus társas kapcsolatok kialakításának lehetőségével ismertetjük meg őket. Megtanítjuk őket, hogy munka- és szabadidejüket hogyan kell tudatosan szervezni, hatékonyá tenni.

6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés

Tanulóinknak a közösségi életben való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. Ebben a közegben szerez szociokulturális tapasztalatokat, alakul személyisége.

Aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. Segítjük tanulóinkat, hogy megtalálják helyüket, szerepüket, feladataikat a családi, iskolai, kollégiumi közösségben, ezzel felkészítjük őket a felnőtt lét szerepére. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, tudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek is.

A foglalkozások során megismeri a közösségek által nyújtott jogokat és kötelességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Tanítsuk meg, hogy legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőképessége különösen az érvelés, a vita területein.

Célunk, hogy tanulóink értsék meg a társadalom szerkezetét és működését. A felnőttkori polgári létének, a toleranciának, az együttműködésének, továbbá az agresszió elutasításának gyakorlására is itt kell megtanítani fiataljainkat.

7. Hon- és népismeret

Meghatározó elem, hogy a többségi társadalomhoz tartozó tanuló nemzetiségi és etnikai kisebbséghez tartozó tanulóval élhet együtt.

Célunk, hogy a kollégista tartsa meg azokat az értékeket, amelyeket a szülői ház, a felnevelő környezet adott, és az új környezet értékei is épüljenek be a személyiségébe.

Tisztelje a magyarság évszázados értékeit, hagyományait. Nemzeti ünnepeinket méltóképpen ünnepelje meg. Legyen meg a nemzeti szimbólumaink iránti tisztelet. Ismerje a jelent, legyen tisztában az Európai Unió főbb jellemzőivel.

A csoportfoglalkozások témáinak évfolyamonkénti lebontása

7. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	Tanulási módszerek a kollégiumban. Egyéni tanulás.
	2.	Az egyének tanulási stratégiájának megismerése, kiértékelése.
	3.	Szituációs játékok szövegértésre, emlékezetfejlesztésre.
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Egyén, család, közösség.
	2.	Az érzelmek és azok szerepe.
	3.	Konfliktuskezelés és lehetőségei.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Az Európai Unió története, tagállamai.
	2.	Főbb európai kulturális hagyományok.
	3.	Magyarország csatlakozása az EU-hoz.
4. Környezettudatosság	1.	Madarak védelme. Téli madáretetés.
	2.	Környezettakarítás a kollégium udvarán.
5. Testi és lelki egészség	1.	Az érthető közlés megtanulása. Beszélgetés, kapcsolatépítés, közösségépítés
	2.	Helyem a kollégiumban. Ismerkedés a kollégium szociokulturális környezetével.
	3.	Balesetek, veszélyhelyzetek elkerülése.
	4.	A biztonságot veszélyeztető helyek és helyzetek megbeszélése.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	1.	A család régen és ma. (családi történetek)
	2.	Jogok és kötelességek. A kollégium írott és íratlan szabályai.
	3.	Háztartás: házimunka szervezése. Kiadások tervezése.
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: A település és a környező tájegység történelmi, gazdasági, kulturális szerepe. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: Nemzetünk történelmének legfontosabb helyszínei. Néhány helyszín megismertetése és bemutatása szóbeli, képes és írásos anyag segítségével. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Magyarország nemzetiségei. Magyar nemzetiségek a határainkon túl. Tájékozódás a térképen. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)
	4.	Múltismeret: Magyarország történelmi fordulópontjai. + Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

8. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	Különböző tanulási technikák bemutatása (jegyzetkészítés, kiemelés stb.)
	2.	Tanulás feltételei. A feltételek kipróbálása a gyakorlatban.
	3.	Szituációs gyakorlat: adott téma feldolgozásához anyag gyűjtése. (Nyomtatott dokumentumok, CD, video, internet)
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	A képességek meghatározása, felismerése.
	2.	A motiváció és az értékrend.
	3.	Érdeklődési területek, azok szerepe a pályaválasztásban.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Mi a szép? Mi tetszik? Mi a divatos? Mi az ízléses? Mi a művészi?
	2.	Kollégiumi hagyományok.
	3.	Napi szintű tájékozódás, beszélgetés a világban történekekről.
4. Környezettudatosság	1.	Szobanövények és díszállatok gondozása.
	2.	A környezetet feleslegesen terhelő tevékenységek.
5. Testi és lelki egészség	1.	Közösségi szerepek vállalása.
	2.	Személyi higiénia.
	3.	A problémák megoldásának módszerei, a döntéshozatal.
	4.	Testi és lelki változások a serdülőkorban.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	1.	Szerepek és feladatok a családban. Saját tapasztalatok feldolgozása. (szituációs gyakorlatok, beszélgetés)
	2.	A másik ember megismerésének módjai. Alá és fölérendeltségi viszonyok.
	3.	Alapvető illemszabályok. Szociális készségek.(gyakorlás szituációs játékok segítségével)
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret helytörténet: A kollégium elhelyezkedése a városban, tájékoztatói gyakorlatok, egyszerű térképvázlatok készítése. A település fontosabb igazgatási, egészségügyi, szolgáltató, kulturális, sport intézményeinek megismerése. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: A magyarság történelmének jelentősebb eseményi és helyszínei. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Magyarország és az Európai Unió. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)
	4.	Múltismeret: Magyarország fontosabb történelmi emlékhelyi, műemlékei. + Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

9. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	Tanulási szokások felmérése, megismerése teszt segítségével. Az eredmények elemzése.
	2.	Tantárgyak sorrendje a tanulás során. Tanulás lépései. Értő olvasás feltételei.
	3.	Gondolkodás, emlékezetfejlesztés. Ismétlés fontossága.
	4.	Koncentrációfejlesztési módszerek. (Feladatlapok)
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Mi az önismeret? Külső és belső tulajdonságok, azok megismerése.
	2.	Személyiségtípusok, jellemzőik.
	3.	Milyen vagyok én? Ismerjük meg önmagunkat.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Az EU működése, alkotmánya, a működés főbb szabályai.
	2.	Magyarországnak az EU-ban betöltött szerepe, lehetőségei.
	3.	Az EU-ba csatlakozás hatásai.
4. Környezettudatosság	1.	A fák és erdők szerepe.
	2.	Szelektív hulladékgyűjtés.
5. Testi és lelki egészség	1.	Önálló feladatok elvégzése.
	2.	A növekedésből adódó változások, a tartáshibák korrigálása, mozgásszervi deformitások megelőzése.
	3.	A serdülő lányok és fiúk testi, lelki, érzelmi különbségei és hasonlóságai.
	4.	Kiben bízhat, kihez fordulhat problémáival, kitől kérhet tanácsot, segítséget.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepre. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	1.	én és mi. Az egyén helye az iskolai és kollégiumi közösségekben.
	2.	Magánérdek, csoportérdek, közérdek. A társadalmi normák, a csoportnormák. Beilleszkedés és autonómia.
	3.	Háztartási eszközök használata, egyszerű konyhatechnikák.
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: Tiszaújváros és szűkebb környezete (megye, régió) kulturális, történelmi és gazdasági jelentősége, nevezetességei. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: Magyarország fontosabb történelmi nevezetességének, helyszínének, emlékhelyének bemutatása. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Nemzeti és etnikai kisebbségeink, migráns csoportok jellemzői, helyzete. (Asszimiláció, integráció, szegregáció) + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)
- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)
-

10. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	Tanulás motiváltságának felmérése, alakítása.
	2.	Önművelés igényének kialakítása
	3.	Kollégiumi és városi könyvtár. Kiselőadás készítése könyvtári dokumentumok használatával.
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Értelmi képességeink.
	2.	Érzelmek és indulataink.
	3.	Belső mozgatóerőink.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Előítélet. Divatok, hóbortok.
	2.	A művészet és valóság.
	3.	Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita. Műelemzés, kritika megbeszélése.
4. Környezettudatosság	1.	Az ember a természet része.
	2.	Környezettudatos vásárlás, fogyasztás.
5. Testi és lelki egészség	1.	Segítség kérése, segítség nyújtása.
	2.	Jogok, kötelességek, kötelezettségek, felelősségek.
	3.	A diákönkormányzat munkája.
	4.	Személyi higiénia.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	1.	Nemiség, szerelem. Férfi és nő kapcsolata régen és ma, valamint más országokban.
	2.	Jogok és lehetőségek saját közösségünkben. Diákönkormányzat.
	3.	Az agresszió háttere, formái, elutasítása.
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: Kiállítás látogatás. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: Adatok, történetek, érdekességek gyűjtése, bemutatása nemzeti múltunkból (a tanulók érdeklődésének megfelelően). + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Az EU legfőbb jellemzői. Magyarország Európában. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)
	4.	Jelenismeret: Jogok és kötelességek. (gyermeki jogok, diákjogok, alapvető emberi jogok) + Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

11. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	Szellemi munka: pályázatok készítése.
	2.	Érettségi vizsgák főbb szabályai és követelményei. Felkészülés módszerei. Előrehozott érettségi.
	3.	Különböző dokumentumfajták szerepe és használata a gyakorlatban.
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Kapcsolatok (család, barátság, egyéb érzelmi kapcsolatok).
	2.	A mai kor emberének értékrendje, erkölcsi tulajdonságok.
	3.	Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése, elfogadása vagy elvetése.
	4.	Erkölcsi normák változásainak megismerése.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	A katartikus élmény jellemformáló ereje. A példa és a minta.
	2.	A katartikus élmény jellemformáló ereje. A példa és a minta.
4. Környezettudatosság	1.	Globális környezeti problémák.
	2.	Hogyan tervezem saját jövőmet (házam, kertem).
5. Testi és lelki egészség	1.	Többségi és a kisebbségi léhelyzetek a mindennapi életben.
	2.	A kisebbségek életének megismerése.
	3.	Beszélgetés a kamaszkorban átalakuló kapcsolatokról.
	4.	Bemutató a kisebbségek által képviselt sajátos értékekből.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	1.	Konfliktuskezelési technikák. (viták, helyzetgyakorlatok)
	2.	Modern nemzetállamok. Az alkotmány. Demokrácia.
	3.	Reklámok üzenete.
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: Történelmi nevezetességek az Észak-kelet magyarországi régióban. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: Magyarország és Európa a múltban. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Európa népei, nemzetei. Az Európai Unió kialakulása, jelene. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)
	4.	Jelenismeret: Jogok és kötelességek a kollégiumban, házirend, napirend. + Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

12. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	A felsőoktatási felvételi eljárás szabályai, követelményei.
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Az eredményes pályaválasztás összetevői, meghatározói.
	2.	Tájékozódás a pályaválasztás dokumentumaiban.
	3.	Önéletrajz, bemutatkozás.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Ismerkedés a művészet sajátos kommunikációs formáival és csatornáival.
	2.	Kulturális események, rendezvények, produkciók...
	3.	Harmónia és diszharmónia megkeresése és létrehozása művészeti alkotásokban és a valós világban.
	4.	Tudatos térformálás, lakberendezés.
4. Környezettudatosság	1.	Környezetünk változása.
	2.	Mit tehetek és mit teszek környezetemért?!
5. Testi és lelki egészség	1.	Egészséges napirend összeállítása.
	2.	Kapcsolatok a fogyatékkal élő embertársakkal.
	3.	Az egészséget károsító szokások. (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer fogyasztás) kialakulása, veszélyei, felkészítés az elutasításra.
	4.	Egészségtelen táplálkozási szokások.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepre. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	1.	Gazdaság. A munka világa. Állásinterjú. (szituációs gyakorlatok.)
	2.	Az állampolgári felelősség.
	3.	Parlament, parlamenti demokrácia.
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: Tiszaújváros és a környező tájegység szerepe fontosabb történelmi eseményeinkben. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: A nemzeti kultúra kincseinek megismerése. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Nemzeti és etnikai kisebbségek a mai magyar társadalomban. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)
- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

13. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	A szakmai tantárgyak tanulásának módszertana.
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Hivatás és hivatástudat.
	2.	A munkavállaló jogai, kötelességei.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Művészi alkotások létrehozása.
	2.	Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása.
	3.	Tehetségnek megfelelő egyéni alkotások létrehozása és bemutatása.
	4.	A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei.
	5.	Európai kulturális hagyományok ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel.
4. Környezettudatosság	1.	Nemzeti Parkjaink.
	2.	A környezetkárosítás hatásai.
	3.	Mit tehetünk a kollégium környezetének állapotáért?
5. Testi és lelki egészség	1.	A virtuális világ hatása a viselkedésre, életmódunkra.
	2.	Önértékelés, értékelés.
	3.	Konfliktuskezelés.
	4.	Figyelem másokra.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepre. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés.	1.	Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok segítségével.
	2.	Agresszió kezelése felnőttként.
7. Hon- és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: BAZ megye kulturális, történelmi és gazdasági jelentősége, nevezetességei. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: A magyarság egyes hagyományainak bemutatása. Választott népi hagyományok megismertetése. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Jelenkori gazdasági, társadalmi, nemzetiségi kérdések, problémák. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)
- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

14. Évfolyam		
Témakör	Óra-szám	Téma
1. Tanulás	1.	Szakmai vizsgák főbb szabályai és követelményei.
2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció	1.	Az álláskeresés folyamata és technikái.
	2.	Az egész életen át tartó tanulás fontossága.
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	1.	Találkozás a kultúra jeles képviselőivel.
	2.	Korszerű kommunikációs eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel...
	3.	A művészi ábrázolásmód formája.
	4.	Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés.
	5.	Az esztétikum.
4. Környezettudatosság	1.	Természetvédelmi területek.
	2.	A Föld Napja.
	3.	A tárgyi környezet értékeinek megóvása.
5. Testi és lelki egészség	1.	Tematikus beszélgetések, közösségépítő drámajáték.
	2.	Veszélyes helyzetek felismerése, megoldása.
	3.	Mások elfogadása, a másság elfogadása.
	4.	Szeretetről és szerelemről.
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepre. Aktív állampolgárságra-demokráciára nevelés.	1.	Munkaerőpiac működése.
	2.	Szükségletek és lehetőségek. Költségvetés készítése.
7. Hon -és népismeret	1.	Helyismeret, helytörténet: ÉK magyarországi történelmi emlékhelyek. + Megemlékezés az Aradi vértanúkról (okt. 6)
	2.	Múltismeret: Legfontosabb történelmi nevezetességeink bemutatása. + Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról (okt. 23)
	3.	Jelenismeret: Politikai, gazdasági, társadalmi változások az elmúlt fél évszázadban. + Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól (febr. 25)

Szabadon tervezhető foglalkozások terhére megtartandó:

- Megemlékezés az 1848 márc. 15-ei eseményekről (márc. 15)
- Megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16)

A program megvalósításának feltételei

A pedagógiai programban olyan feladatok megvalósítását vállaltuk, amelyeknek szakmai realitása van, hiszen a tanulók egyéni képességeihez és befogadó képességükhöz mértek. Pedagógusaink szakmailag felkészültek, a jelenlegi létszámmal képesek vagyunk a kitűzött feladatokat teljesíteni.

A humánfeltételek területén egyedül a minden tantárgyra kiterjedő korrepetálás okozhat problémát. Ennek megoldását az iskolai pedagógusok bevonásával látjuk el a kollégiumi órakeret terhére.

Eszközfeltételeink megfelelőek, a hiányosságok a pedagógiai munkát nem veszélyeztetik, a fenntartó és az iskola közösen megalkotott taneszköz beszerzési tervének megvalósítása évről-évre jobb hátteret biztosíthat majd a minél színvonalasabb nevelő-oktató munkának. Tevékenységrendszerünket csak minimálisan bővítettük, nem az a célunk, hogy mást tegyünk, hanem az, hogy másképp – hatékonyabban, koncentráltabban. Szakköreinkkel, szabadidős programjainkkal megpróbálunk széles skálát biztosítani, hogy minden tanuló megtalálja a neki megfelelő időtöltést, ismeretszerzési lehetőséget.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

A kollégium az iskolával közös igazgatású intézmény, ezért a kollégium belső feltételrendszerében fel nem sorolt eszközök is bővítik a kollégium lehetőségeit, eszközrendszerét. Napközben az iskolai, délutáni szabad kapacitásban pedig a kollégium diákjait segítik az iskola eszközei.

A program végrehajtásához szükséges kötelező (minimális) eszköz- és felszerelések jegyzékét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza.

Szükséges helységek:

Kollégiumunkban egy társalgó áll a rendelkezésünkre a kollégiumi szintű rendezvények lebonyolítására.

A rendelet szerint a kollégiumban szintenként is szükséges egy-egy társalgó a csoportos rendezvények helyéül. Ezeket a programokat jelenleg a tanulószobákban tartjuk meg.

I. HELYISÉGEK

Az e pontban felsorolt helyiségek kialakítására a nemzeti szabványban, vagy a nemzeti szabvánnyal azonos, illetve azzal egyenértékű építési és műszaki előírásoknak való megfelelés fogadható el

	A	1.	Eszközök, felszerelések
1.	Eszközök, felszerelések	2.	tanulószoza (felkészülő szoba)
2.	tanulószoza (felkészülő szoba)	kollégiumonként 3.	az utóbbi esetben célszerűen tanulócsopontonként 1
3.	szakköri, diákköri szoba	kollégiumonként 4.	a tanulók 15%-ának egyidejű befogadásához; számítástechnikai terem
4.	számítástechnikai terem	kollégiumonként 5.	
5.	testedző szoba	kollégiumonként 6. *	Létesítése nem kötelező, ha a tanulók számára aránytalan teher és többletköltség nélkül más nevelési-oktatási intézménnyel-, illetve sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével kötött megállapodás alapján biztosítható a testedzésre alkalmas helyiség használata.
<u>6. *</u>	Könyvtár	7.	Könyvraktár
7.	Könyvraktár	8.	hálószoza, hálóterem
8.	hálószoza, hálóterem	kollégiumonként 9.	
9.	Stúdió	kollégiumonként 10.	tanulószozában is kialakítható
10.	Sportudvar	kollégiumonként 11.	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel, kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel
11.	igazgatói iroda	kollégiumonként székhelyen (székhelyen és telephelyen) 1	
12.	nevelőtestületi szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
13.	kollégiumi titkári iroda	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben a kollégiumi titkár alkalmazása kötelező	
14.	ügyeletes nevelői szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	

15.	éjszakai gyermekfelügyelői szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), szintenként a tanulók elhelyezése szerint 1	
16.	tanári pihenő	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	100 tanulóként egy
17.	Rendezvényterem	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen)1	A kollégium épületének közelében található közösségi térben is kialakítható, amennyiben a funkciók, amelyekre a rendezvényterem szolgál biztosíthatók.
18.	orvosi szoba	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a kollégium tanulóinak ellátása - aránytalan teher és többletköltség nélkül a közelben működő egészségügyi intézményben megoldható.
19.	betegszoba, elkülönítéssel	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1	100 tanulóként, nemenként egy
20.	nővérszoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) a tanulók elhelyezése szerinti szintenként 1	sajátos nevelési igényű tanuló kollégiumi nevelése esetén
21.	Vendégszoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	100 tanulóként egy
22.	Kiszolgáló helyiségek		
23.	társalgó (látogatófogadó)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) szintenként 1	rendezvényteremként is használható, ha a helyiség alkalmas a kollégium valamennyi tanulójának egyidejű befogadására
24.	Porta	székhelyen és telephelyen 1	folyosón, előtérben is kialakítható
25.	Ebédlő	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	kivéve, ha az étkeztetést kollégiumon kívül szervezik meg
26.	Főzőkonyha	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek
27.	melegítő konyha		ha helyben étkeznek
28.	tálaló-mosogató	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben étkeznek
29.	szárazáru raktár	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek

30.	földesáru raktár	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek
31.	Éléskamra	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek
32.	felöltött étkező	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Kivéve, ha az étkezést kollégiumon kívül szervezik meg
33.	Teakonyha	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), szintenként 1	a tanulók 15%-ának egyidejű befogadására
34.	tanulói vizesblokk, fürdőszoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), szintenként, nemenként 1	
35.	tanulói WC helyiség	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), szintenként, nemenként 1	A tanulói létszám figyelembevételével.
36.	személyzeti WC helyiség	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1	Az alkalmazotti létszám figyelembevételével.
37.	személyzeti öltöző	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1	
38.	személyzeti mosdó-zuhanyzó	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1	
39.	technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1	
40.	Élelmiszerhulladék tároló	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
41.	karbantartó műhely	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
42.	tisztítószer, takarítóeszközök és -gépek tárolója	kollégiumonként székhelyen és telephelyen 1	
43.	Ágyneműraktár	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
44.	karbantartó műhely	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai diákotthonban.
45.	kerekesszék tároló	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai diákotthonban, ahol mozgáskorlátozott gyermekeket nevelnek.

46.	mosókonyha (tanulói)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
47.	szárítóhelyiség (tanulói)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
48.	vasaló- és fehérnemű- javító helyiség (tanulói)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
49.	Szeméttároló	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	1. Tanulószoza (felkészülő szoba)		
2.	tanulói asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozott, középsúlyos értelmi fogyatékos és gyengénlátó esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál - szükség szerint - egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
3.	tanulói szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozott, középsúlyos értelmi fogyatékos és gyengénlátó esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál - szükség szerint - egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
4.	tanári asztal	1	
5.	tanári szék	1	
6.	nyitott és zárt könyvesszekrény	tanulósobánként 2	
7.			
8.	kézikamerás olvasókészülék	kollégiumonként 1	alig- és gyengénlátó nevelése esetén

9.	számítógép színes, nagyító programmal	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátó nevelése esetén
10.	számítógép asztal, szék	számítógépenként 1	
11.	2. Szakköri, diákköri szoba (szakköri foglalkozásoknak megfelelő felszerelések, a pedagógiai programban meghatározott tevékenységhez, továbbá a tanulói létszámhoz igazodó számú asztalok és székek)		
12.	3. Számítástechnikai terem		
13.	s számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	húsz tanulónként 1 felszerelés	
14.	számítógépasztal, szék	számítógépenként 1	
15.	Szoftverek és programok	szükség szerint	
16.	zárható szekrény	1	
17.	tábla + flipchart	1	
18.	4. Testedző szoba (felszerelése az iskolai tornaszoba szerint)		
19.	5. Könyvtár (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint)		
20.	6. Könyvtárszoba (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint)		
21.	7. Hálószoza, hálóterem		
22.	ágy	tanulói létszám szerint 1	mozgássérült esetén kemény ággybetétek, decubitus matrac egyéni szükséglet szerint; látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén védőszegély
23.	Szekrény	tanulói létszám figyelembevételével 1	
24.	éjjeli szekrény	tanulói létszám szerint 1	
25.	Polc	tanulói létszám szerint 1	
26.	Tükör	szobánként 1	
27.	Cipőtároló	szobánként 1	
28.	Szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	ha tanulószobai feladatokat is ellát, egyébként szobánként egy
29.	Asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	ha tanulószobai feladatot is ellát, egyébként szobánként kettő
30.	ágy	tanulói létszám szerint 1	
31.			
32.	ágy	tanulói létszám szerint 3	
33.	éjjeli lámpa	tanulói létszám szerint 1	
34.	8. Stúdió		
35.	Stúdióasztal	1	

36.	Szék	3	
37.	belső hangtechnikai felszerelés, kiépített hangtechnikai hálózat	1	
38.	Hifi berendezés vagy CD író és lejátszó	1	
39.	Mikrofon	1	
40.	Erősítő	1	
41.	hangszóró + fejhallgató	1	
42.	digitális kamera	1	
43.	Tárolószekrény	1	
44.	9. Sportudvar (felszerelése az iskolánál ismertettek szerint)		
45.	11. Igazgatói iroda (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)		
46.	12. Nevelőtestületi szoba (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)		
47.	13. Kollégiumi titkári iroda (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)		
48.	14. Orvosi szoba (berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint)		

III. NEVELŐ- ÉS OKTATÓMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

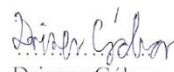
Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	Televízió	a kollégium által felvehető tanulói létszám alapján ötven tanulónként 1	közösségi helyiségben elhelyezve
2.	Rádió	minden társalgóba 1	
3.	CD vagy lemezjátszó	minden társalgóba 1	
4.	Magnetofon	minden társalgóba 1	
5.	tankönyvek, szakkönyvek, kötelező olvasmányok	a kollégium feladata szerinti iskolatípusoknak megfelelően	könyvtárban, könyvtárszobában elhelyezve
6.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközök	oly módon, hogy a kollégium munkarendje szerint minden tanuló használhassa	sajátos nevelési igényű tanulót nevelő kollégiumban; pedagógiai programban meghatározottak szerint

11. A kollégiumi pedagógiai program legitimációja

A kollégiumi pedagógiai programot a kollégiumi DÖK 2019. 06. 03-án megtartott értekezletén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Tiszaújváros, 2019. június 3.

Drizner Gábor
DÖK elnök

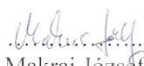
A kollégiumi pedagógiai programot a Szülői Szervezet 2019. 06. 03-án megtartott értekezletén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Tiszaújváros, 2019. június 3.

Pék György
a szülői szervezet elnöke

A kollégiumi pedagógiai programot a kollégiumi nevelőtestület 2019. 06. 04-én megtartott értekezletén elfogadta.

Tiszaújváros, 2019. június 4.

Makrai József
mb. kollégiumvezető

Erdélyi Lajos
intézményvezető

6. Mellékletek